

Novi prostori in 40 zaposlitev

Na otvoritvi poslovnih prostorov AFP Dobova, ekskluzivnega zastopnika Adidasa, tudi Milan Kučan — Vloženo 30-letno delo družine

DOBOVA — V petek dopodne so v Dobovi slovesno odprli večnamenski poslovni objekt družinskega podjetja AFP. Otvoritev je s svojo prisotnostjo počastili tudi slovenski predsednik Milan Kučan. V 2.400 kvadratnih metrih obsegajočih poslovnih prostorih od večeraj obratuje trgovina s tekstilom, Gore-njevo belo tehniko in s posebnim kotičkom za prodajo športne opreme Adidas. Poleg prodajalne je tu še menjalnica, mini restavracija, bistro in skladišče za veleprodajo.

V objekt, ki je vreden 1,6 milijona mark, je vloženo 30-letno delo družine. Edino kredit v vrednosti 2,9 mio tolarjev so dobili v občini. Franc Polovič st. je stol po trdi poti od slovenskega delavca v Nemčiji do uspešnega podjetnika, najprej v Nemčiji, nato še v

tega je nedavno sklenilo pogodbo za ekskluzivno prodajo in proizvodnjo Adidasovih izdelkov v Sloveniji in na Hrvaškem. Polovičevi za začetek računajo na 5 milijonov mark prometa v Sloveniji in morda nekaj manj na Hr-

vaškem. Upajo tudi, da bodo v kratkem dobili enako licenco še za Makedonijo. V podjetju AFP je trenutno zaposlenih 40 ljudi, če se bo naložba obnesla, pa jih bo delo dobilo še nekaj več. Načrtujejo namreč še razširitev skladišča in trgovine, morda pa tudi uvajanje lastne proizvodnje za Adidas. Ideja o šivalnici z 20 do 30 zaposlenimi je še vedno živa, čeprav Polovičevemu programu tokrat ni uspelo dobiti posojila iz sredstev za demografsko ogrožena območja. B.D.-G.

Podjetje Adidas, ki je nedavno zamenjalo lastnika, je že dalj časa v huji krizi. V zadnjih dveh letih je spremenilo poslovanje in izboljšalo marketinški pristop. Adidas načrtuje novi vzpon v Evropi in letos prvič po petih letih spet dobiček. Prodaja njegovih izdelkov na našem tržišču je skoraj na ničli, vendar Polovičevi veliko stavijo na reklamo, na podvojeno različnost modelov v ponudbi in na višji kakovostni razred blaga.

V PODPORO PODJETNIŠTVU — Poslovne prostore podjetja AFP v Dobovi je odprl predsednik Milan Kučan, ki si je v spremstvu Franca Poloviča st. (levo) in Franca Poloviča ml. (desno) med prvimi ogledal novo trgovino. (Foto: B. D.-G.)

Avstriji ter danes v Avstriji in Sloveniji. Njegovo podjetje se je uveljavilo z uvozom tekstila iz Koreje in Kitajske in še danes ostaja zvesto tej dejavnosti. Poleg

Terme gradijo riviero na celini

Letos za 12 mio mark naložb — Pokrita riviera za vse letne čase — Tretji po številu nočitev — V aprilu prodaja delnic na ljubljanski borzi?

ČATEŽ OB SAVI — Terme Čatež bodo v tem letu dokončale za 12 milijonov mark naložb, ki so že v celoti pokrite s krediti (tretjina) in z lastnimi sredstvi (dve tretjini). V preteklem tednu je Rudis iz Trbovelj že začel s prvimi deli pri izgradnji pokrite termalne riviere, skoraj 10-milijonske naložbe.

Gre za največje pokrite bazene v tem delu Evrope. Izvajalec je zagotovil, da bodo dela končana do konca novembra. Tako bodo Terme že za letošnjo zimsko sezono gostom ponudile 1200 kvadratnih metrov pokritih razgibanih vodnih površin z vodnim tokom, masažnimi mesti, »whirpooli« in »aquagom«, poleg tega pa še savne, masaže, solarij in druge potrebne prostore. Milijon mark bodo porabili še za razširitev sedanje zunanje termalne riviere z umetnim jezerom, na katerem bodo drsalnice, hitre reke in vodomet, ob njem pa plaža, pristanišče za čolne, bazen in

igrišča. Dela naj bi končali že konec aprila.

V Termah načrtujejo še nekaj manjših naložb, predvsem v posodobitev. Že nekaj let bogatijo svojo ponudbo, skrbijo za kakovost in pridobivajo goste, namesto da bi gradili hotele. Zdjaj ocenjujejo, da ni več daleč čas, ko bo gradnja spalnih zmogljivosti postala nuja. Ob tem napovedujejo, da se bo v okolici kmalu začela gradnja hotelov in manjših penzionov.

Do sredine leta bodo začeli uporabljati enega najbolj dodelanih informacijskih sistemov v njihovi branši, ki bo

BORUT MOKROVIČ, generalni direktor Term Čatež: »Želim biti najbolj uspešna družba v naši panogi. Z naložbami v ponudbo povečujemo konkurenčnost in prihodek ob že obstoječih zmogljivostih.«

racionaliziral delo in povečal prihodek na delavca. Še v prvi polovici leta (predvidoma aprila) se bodo na borzi vrednostnih papirjev pojavile tudi del-

Terme Čatež so v letu 1992 dosegle 7,2 odst. vseh nočitev v Sloveniji. Več kot 350.000 nočitev sta dosegla samo še Portorož in Ljubljana. Število vseh nočitev se je v primerjavi z letom poprej povečalo za 16,6 odst., število tujih nočitev pa za 32,7 odst. Podjetje je ustvarilo 112 milijonov tolarjev profita in izplačalo dividende za navadne delnice v višini 19,68 odst. Večino dividend so doslej izplačevali v delnicah, ko bodo delnice kotirale na borzi, pa bodo izplačevali v gotovini.

nice Term Čatež. Zaradi večletnega uspešnega poslovanja računajo, da bodo visoko kotirale. B. DUŠIČ-GORNIK

Ljubljansko pismo

Brez podpore delavcev ne bo šlo

Palica ima dva konca

LJUBLJANA - Res je, volitve smo lani imeli že drugič demokratične, večina volilcev pa se počuti opeharjene. Prve povolišne tedne zaradi zakulisnega sestavljanja vladne koalicije in kupčkanja z ministrskimi imeni, zdaj pa še zaradi večinskega pristanka novih (in prejšnjih) poslancev na (pre)visoke plače. A ne samo zaradi tega: ljudem je prekijelo tudi zaradi hkratne zamrznitve delavskih plač, pokojnin in različnih vrst socialnih pomoči. Najprej so mimo parlamenta korakali sindikati, teden dni kasneje pa so se pred njim zbrali še upokojenci in žugali celo dr. Cirilu Ribičiču. Vendar je bilo oboje brez haska; končalo se je le s prijaznim prikramavanjem dr. Janeza Drnovskega, češ da razume in da bo kmalu boljše...

Če je kje drugje v svetu gospodarstvo pred zlomom, je v navadi, da vlada povabi sindikat in gospodarstvenike za zeleno mizo na spoštljiv, demokratičen dogovor, kako iz najhujšega. Tako je bilo pred leti v Čilu, Argentini, Portugalski, Izraelu, Turčiji in še kje. Pod listino, kamor zapišejo jasne sklepe tega dogovora, se vsi sodelujoči podpisujejo s polnimi naslovi in s tem prevzamejo odgovornost, da bo uresničen. Predsednik vlade gre nato na TV in ljudem čimbolj po domače pove, da gre tokrat res zares. Ali pa gre na TV predsednik sindikata in mu predsednik vlade pred najširšim občinstvom pridno prikramava. Saj ve, da brez enotne volje ljudstva ne bo rešitve. A najpomembnejša točka takšnega

VINKO BLATNIK

Gospodarstvo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

za samofinanciranje in plačilo dospelih obveznosti. Ta seštevek akumulacije, rezervacij in amortizacije, zmanjšan za izgube, je lani znašal 3.158 milijonov tolarjev, kar je bilo nominalno za 37 odst. več kot v letu 1991, realno pa za dobro polovico manj. Slabo je bilo tudi finančno stanje. Sorazmerno zadovoljiva finančna trdnost se je poslabšala v drugi polovici leta. Problem se je najbolj zaostрил v novembru, ko je imelo blokirane žiro račune (v skupnem znesku 1.344 milijarde tolarjev) 89 podjetij s skoraj 11 tisoč zaposlenimi, a tudi druge mesece ni bilo dosti bolje. Gospodarstvu tudi ni uspelo ohraniti vrednosti trajnega kapitala. Posebno je skopnel družbeni kapital, zaradi česar naj bi revizijska komisija tudi na Dolenjskem in v Beli krajini ne bila brez dela. Z. LINDIČ-DRAGAŠ

STROKOVNJAKA PHARE V SDK

NOVO MESTO - Na povabilo države so bili v marcu na obisku v Sloveniji strokovnjaki fundacije Phare, ki so proučevali slovenski plačilni sistem. V novomeški podružnici Službe družbenega knjigovodstva sta se mudila Brian Allison in Michael Berg iz Londona, ki se že tri leta ukvarjata s svetovanjem na Kitajskem in v drugih državah. V Novem mestu sta proučevala potek brezgotovinskega prometa. Ogledata sta si tudi primer brezgotovinskega poslovanja v tovarni zdravil Krka. Z delom v novomeški podružnici SDK bila sta strokovnjaka Phare zelo zadovoljna. Predvsem sta pohvalila profesionalnost in hitrost v poslovanju ter kvalitete načrte razvoja, ki naj bi nas na tem področju ne le približali Evropi, ampak bodo v nekaterih primerih slovenske rešitve boljše.

MILAN CAR NOVI PREDSEDNIK KUD ŽUMBERAK

NOVO MESTO - V petek zvečer so na 6. redni skupščini člani KUD Žumberak v galeriji Dolenjskega muzeja pregledali dvoletno društveno delo. Dopolnili so pravila in obnovili željo, da bi z mladim naraščanjem okrepili svojo priljubljenost tamnuraško skupino. Doslej so izdali 9 številčk glasnika Žumberčan, s katerim razen medsebojnega obveščanja ohranjajo kulturno dediščino deželice okraj Gorjancev. Sem sodi tudi njihova skrb za že odprto lokalno muzejsko zbirko v šoli v Radatovičih. Na zboru so bili tudi predstavniki novomeške podružnice Hrvaškega kulturnega doma, saj je med obema organizacijama dovolj priložnosti in želja po trajnejšem sodelovanju. Po dobri razpravi in koristnih predlogih za nadaljnje delo Žumberčanov, izmed katerih mnogi že desetletja delajo v Novem mestu in drugod po Dolenjskem, so se za dosedanje uspešno vodenje društva zahvalili Danijelu Žučku. Za novega predsednika društva so izvolili Milana Carja. Tg.

Slovo zelenega vlaka?

Slovenske železnice ukinjajo tudi pet dolenjskih vlakov, čemur pa v Novem mestu nasprotujejo — Kaj meni

NOVO MESTO — V Slovenskih železnicah (SZ) so zaradi racionalizacije in zmanjšanja stroškov pripravili predlog ukinitve določenih vlakov, ki so slabo zasedeni oz. katerih prihodki pokrijejo manj kot 15 odst. stroškov. Na seznamu je tudi pet dolenjskih vlakov, med njimi zeleni, novomeški izvršni svet pa administrativni ukinitvi vlakov nasprotuje. Zahteva, naj novomeška Sekcija za promet SZ na podlagi mnenja dolenjskega gospodarstva, ki ga mora pridobiti Gospodarska zbornica, ponovno presodi primernost predloga o ukinitvi zelenega vlaka.

V Slovenskih železnicah so pripravili predlog, po katerem naj bi ukiniteli kar 64 vlakov v potniškem prometu, s takšno racionalizacijo pa bi letno prihranili 450 milijonov tolarjev. Dejansko SZ sedaj ukinjajo 26 vlakov. Za Novo mesto in Dolenjsko to pomeni ukinitve poslovnega zelenega vlaka, dveh vlakov dnevno med Novim mestom in Celjem ter jutranjega vlaka na progii Novo mesto-Trebnje. Odprava slednjega bi bila še najmanj boleča, saj obstaja nadomestna avtobusna povezava. Zato pa bo z ukinitvijo regionalnega vlaka onemogočen prihod iz Sevnice v

Novo mesto v dopoldanskem času, nastala pa bo tudi vrzel za popoldanski povratek delavcev v Trebnje in Sevnico. Z ukinitvijo zelenega vlaka bo Novo mesto izgubilo najhitrejšo vlakovno povezavo z Ljubljano in Metliko. SZ ga nameravajo nadomestiti s cenejšim spuščenim vlakom, ki pa bo vozil 25 minut dlje od zelenega, saj naj bi ustavljal na več postajah.

V Novem mestu, kot rečeno, nasprotujejo administrativnemu ukinjanju vlakov. Menijo, da se bo morala Slovenija opredeliti do že večkrat začrtanega zmanjševanja prevoza tovora in potnikov v cestnem prometu in njegove preusmeritve na železnico. Racionalizacija pa bo morala po njihovem zajeti ves sistem železniškega gospodarstva in ne le potniški promet. Vključevala naj bi tudi izboljševanje ponudbe in kakovosti uslug. V Novem mestu tudi poudarjajo, da v informacijski SZ ne omenjajo vlakov, ki so izkoriščeni 160-odstotno, prav tako pa ni nobenega odziva na predlog o uvedbi popoldanskega vlaka iz Novega mesta proti Metliki, po katerem je še vedno potreba. Z. L.-D.

naša anketa

Kmečki punt — zakaj ne?

Se nam v tork in sredo obeta dopoldanska zapora cest, 5. in 6. aprila pa celo celodnevna? Prav mogoče. Zapora cest je zadnja na seznamu vseslovenskih protestnih aktivnosti kmetov proti težkemu položaju kmetijstva. Če vlada ne bo sprejela kompromisnega predloga (slabo kaže, da bi ga), kmečki protest bo. In kaj zahtevajo kmetje? Zahtevajo boljše zaščito slovenskega kmetijstva pred tujo konkurenco predvsem pri mesu, mlečnih izdelkih in vinu, za katere je znano, da na veliko prihajajo v Slovenijo po konkurenčnih cenah. Zahtevajo take odkupne cene mleka, živine, žita in drugih pridelkov, da bodo pokrivala vsaj stroške pridelave. Prva je zamrzjena še skoraj leto dni in pokriva le še 59,5 odst. stroškov, odkupna cena živine pa zaostaja še bolj. Slovenski kmetje trdijo, da so na račun razlike med stroški priraje in doseženo odkupno ceno mleka v desetih mesecih utrpeli kar za dobre 3 milijarde tolarjev izpada dohodka. Kmetje zahtevajo takšno kmetijsko politiko, ki bo dolgoročno zagotavljala stabilne razmere za gospodarjenje in ki bo preprečila propadanje našega podeželja. Zapora cest bi oz. bo verjetno marsikoga zježila, večini zahtev pa je le treba praktično brez rezerve pritegniti. Bati se je le, da bo vlada skušala večino zadev reševati na račun vse bolj revne večine potrošnikov, na način torej, na katerega problem niti ni rešljiv.

LEOPOLD PERKO, carinik iz Draga-
tuša: »Kmetom dam prav. Nekaj pač mora-
jo storiti, da opozorijo na probleme, ki so se
v kmetijstvu vse predolgo kopičili. Menim,
da bi morala država pomagati pri tem, da bi
se zmanjšala razlika med odkupno ceno
kmetijskih pridelkov pri kmetih in prodaj-
no ceno v prodajalnah. Posredniki na lahek
način preveč zaslužijo tako na račun kmetov
kot potrošnikov. Upam pa, da bodo
kmetje tudi kaj dosegli.«

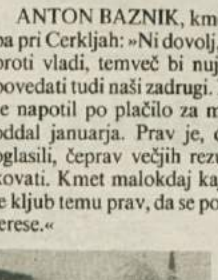
MARJAN RAJK, kmet iz Bojanje vasi
pri Metliki: »Če že vsi stavkajo, zakaj ne bi
tudi kmetje? Samo z izkupičkom od prodaje
pridelkov kmet težko preživi. Vladi
manjka poslušna za kmete, ki so bili vedno v
podrejenem položaju. Prav z nizkimi odkup-
kupnimi cenami kmetijskih pridelkov hoče
obdržati socialni mir. Za žrtveno jagne je
namenila kmeta, medtem ko ministrom in
poslancem niti na misel ne pride, da bi zni-
žali svoje plače.«

IVAN TABOR, upokojenec s Šmarčne,
Sevnica: »Glede na gibanje drugih cen menim,
da so cene kmetijskih pridelkov že
predolgo zamrznjene. Najbolj kriče primere
je še vedno primerjava cene za liter kisle
vode in odkupno ceno mleka. Običajno je
bila približno enaka, zdaj pa je voda trikrat
dražja. Vlada bi morala kmetom priznati
večje stroške. Nisem pa prepričan, da bi
kmetje ta cilj lažje dosegli nasilno, z nek-
kakšnim uporom.«

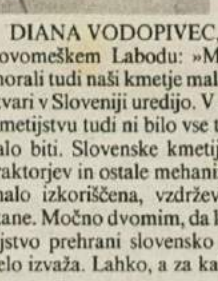
CIRIL PUNGARTNIK, predsednik
skupščine občine Trebnje: »Revolt kmetov
je upravičen. Z državnim ukrepom so že
nekaj časa zamrznjene odkupne cene kme-
tjskih pridelkov, delo na kmetih pa je s tem
popolnoma razvrednoteno. To vodi v obu-
bozanje teh ljudi in območij, kjer je pre-
bivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, več
kot drugje. Občina Trebnje spada mednje,
saj živi od kmetijstva petina njenih pre-
bivalcev.«

ANTON BAZNIK, kmetovalec iz Zasa-
pa pri Cerkljah: »Ni dovolj, da protestiramo
proti vladi, temveč bi nujno morali svoje
povedati tudi naši zadrugi. Ravno sedaj sem
se napotil po plačilo za mleko, ki sem ga
oddal januarja. Prav je, da so se kmetje
oglasili, čeprav večjih rezultatov ni prič-
kovati. Kmet malokdaj kaj doseže, vendar
je kljub temu prav, da se postavi za svoje in-
terese.«

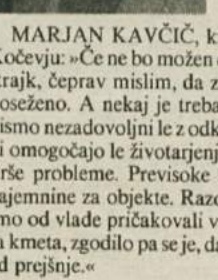
ALBIN PIRC, kmet s Kalc—Naklega:
»Pri mleku odkupna cena ne pokrje stroš-
kov. Slišim, da je spet padla cena prašičem
in žrebeta menda ne bodo šla v promet.
Kmetje drago plačujejo stroje, rezervne de-
le. Za par traktorskih gum gre krava. Včasih
sem dobil za dva bika traktor, za žrebe pa
trosilec. Zdjaj bi jih moral dati šest. Kmeto-
vanje je problem. Največ je kriva vlada.
Prav je, da bodo zaprli ceste. Bo vsaj kdo
pomislil na kmete!«

DIANA VODOPIVEC, ekonomistka v
novomeškem Labodu: »Mislim, da bodo
morali tudi naši kmetje malo potrpeti, da se
stvari v Sloveniji uredijo. V »rdečih« časih v
kmetijstvu tudi ni bilo vse tako, kot bi mo-
ralo biti. Slovenske kmetije imajo preveč
traktorjev in ostale mehanizacije, ki je pre-
malo izkoriščena, vzdrževanje pa veliko
stane. Močno dvomim, da lahko naše kme-
tjstvo prehrani slovensko prebivalstvo in
celo izvažata. Lahko, a za kakšno ceno?«

MATIJA LESAR, kmet iz Ribnice:
»Pametneje bi bilo, da bi stvar rešili z dogo-
varjanjem. Štrajk podpiram le, če dogovor
ne bo možen, rešitve pa, mislim, ne bo pri-
nesel. Poiskati bi jo bilo treba v predeloval-
ni industriji in trgovini. Pri kmetu rezerv ni.
Cene mleka in mesa so že skoraj eno leto
enake, cene reprodukcijskega materiala pa
vztrajno rastejo. Če bo vlada vztrajala, bo
uničila kmeta in naravo.«

MARJAN KAVČIČ, kmet iz Željn pri
Kočevju: »Če ne bo možen dogovor, sem za
štrajk, čeprav mislim, da z njim ne bo nič
doseženo. A nekaj je treba storiti. Kmetje
nismo nezadovoljni le z odkupnimi cenami,
ki omogočajo le životarjenje, ampak gre za
širše probleme. Previsoke so denimo tudi
najemnine za objekte. Razočarani smo, saj
smo od vlade pričakovali več razumevanja
za kmeta, zgodilo pa se je, da ga ima še manj
od prejšnje.«

Prejšnji teden so imeli kmetje protestni shod v Šentjernej in Trebnjem — Mačehovski odnos vlade do kmetov bo siromašil tudi njihove kraje — Protestno pismo

ŠENTJERNEJ, TREBNJE — Tudi kmetje na Dolenjskem čedalje bolj stopnjujejo pritisk na vlado v okviru vseslovenskega kmečkega protesta. V Šentjernej so nekaj več kot sto zbranih kmetov spregovoril direktor Zadrugne zveze Slovenije Franc But, zatem tajnik Kmečke zveze pri SLS Ciril Smrkolj. Kmete so z govorniškega odra pozdravili in jim vtiljali upanja na boljši jutri še poslanec državnega zbora Alojz Metelko, predsednik občinskega odbora SLS Novo mesto Slavko Košak, predsednik novomeške podružnice Slovenske ljudske stranke Jože Beg in drugi.

Prebrali so tudi protestno izjavo, v kateri kmetje znova opozarjajo na ne- vzdržne razmere v kmetijstvu in izražajo ogorčenost nad poslanci, ki so si določili neomejeno visoke plače, medtem ko kmetje in delavci nimajo za golo preživetje. Poudarili so, da bodo proteste nadaljevali dokler ne bodo v vlado in resornimi ministri našli skupne rešitve.

Prejšnji teden so pripravili protestni shod kmetov tudi v Trebnjem. Na prostoru pred občinsko stavbo so se zbralo okrog 200 ljudi. Najprej je na govorniški oder stopil Tone Strah, predsednik podružnice SLS Trebnje in član izvršilnega odbora. Poudaril je, da bo vodenje liberalne politike slovenskega kmeta pripeljalo na boben. »Za okrog 200 000 zaposlenih v kmetijstvu se ne zmeni nobeden, za reševanje železarn pa je vlada imela posluš.« je dejal Tone Strah. Za njim je spregovoril Ciril Smrkolj, glavni tajnik Kmečke zveze Slovenije pri SLS, dejal je: »Ta vlada je v septembru in oktobru spremenila sistem uvoza in pravzaprav liberalizirala uvoz. Za kme-

ta so se pokazale razmere kritične že konec minulega leta, vendar se vlada z nami ni hotela pogovarjati.« Najbolj liberalno politiko do kmetijstva bi si lahko privoščile Zdržene države Amerike, ki imajo za to možnosti, ne pa Slovenija, je menil direktor Zadrugne zveze Slovenije Franc But.

Drago Kotar, direktor trebanjske kmetijske zadruge, je apeliral na vse poslance in parlament naj sprejme program dolgoročnega razvoja kmetijstva. Poslanec SLS v državnem zboru in

podpredsednik Kmečke zveze pri SLS Alojz Metelko je še dodal, da z zamrznjenimi cenami vlada kmetom kraje denar in tudi njihova življenja. S protestnega shoda so na vlado naslovili protestno izjavo, v kateri so poleg ostalih že znanih zahtev postavili tudi zahtevo po odstopu ministra za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorina Kračuna.

Protestnemu shodu in protestnim zahtevam se je pridružil tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik, ki je povedal, da živi v trebanjski občini 20. odst. ljudi od kmetijstva in do teh ljudi, kot tudi do teh občin, se vlada zadnje čase vede zelo mačehovsko in če se bo takšna politika nadaljevala, bo ta prostor iz dneva v dan revnejši.

J. P. in J. D.

SLAVKO GLIHA - JESENKOV NAGRAJENEC

LJUBLJANA - V zbornični dvorani ljubljanske univerze so te dni podelili letošnje Jesenkove nagrade kot priznanje za dolgoletno uspešno delo na področju kmetijstva in širše biotehnologije. Med dobitniki (dr. Raul Jencič, Anton Simonič, Franc Bajt in hladilnici Zalog ter Bohova) je bil tudi inž. Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije, doma iz Žužemberka. Čestitamo!

• Slovenija mora izkoristiti svojih pet minut, ker bomo sicer ugotovili, da je bil projekt osamosvojitve le nepotreben napor. (Rigelnik)

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ta tržni ponedeljek so jajca stala 12 tolarjev, jabolka 60, krompir kifeljar 100, med 350, propolis 150, radič 100, krhlji 200, česen 400, čebulček 200, merica regrata 100, šopek teloha 50, prekajeni sir 600, sirček 300, ocvirki 400, fižol 250, koleraba 100, orehi 660 do 700, šopek nageljnov 40 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je solata veljala 214 tolarjev, banane 126, pomaranče 60, limone 99, kivi 121, paradižnik 265, čebula 55, cvetača 250, hren 475, korenje 129, jabolka 42 tolarjev. Deladini je ponujal česen po 400 tolarjev, pomaranče po 70 (vrčca 5 kg že za 320), mandarine 130, banane 120, 3.kilogramskp vrečo kivija 300, solata 160, korenček 100, radič 250, fižol 160, suhe slive 250 in čebulo po 65 tolarjev.

PONOVITEV OBČNEGA ZBORA

ŠMARJETA - Vinogradniška podružnica iz tega območja mora ponovno sklicati občni zbor za svoje člane, saj se je na prvi poziv javilo le 20 članov. Dosedanji predsednik Nace Gorenc računa, da bo sklic to soboto uspešnejši. Na zboru bodo izvolili novo vodstvo in razglasili rezultate lokalnega ocenjevanja. Vinogradniki iz teh goric so v oceno prinesli 43 vzorcev cvička in 36 vzorcev belega vina. Izločili so 25 vzorcev.

NAJVEČ JE BILO CVIČKA

VELIKI TRN - Ocenjevanje vin so opravili tudi v tej vinogradniški podružnici. Vinogradniki so v oceno prinesli kar 117 vzorcev, med katerimi je komisija za neprimerne ocenila 19 vzorcev. Kar 50 vzorcev je bilo cvička, med katerimi je najbolje ocenjeni dosegel 16,02 točke. Vzorec dolenjskih rdečih vin je bilo 12, najbolj ocenjeni je prejel 15,51 točke.

IZLOČILI SKORAJ POL VZORCEV

STRAŽA - Preteklo soboto so pokušali vina tudi v podružnici DVD v Straži. V oceno je bilo sprejetih 58 vzorcev (30 belega vina, 11 cvička, 11 dolenjskega rdečega vina, 4 rozeje in 3 modre frankinje). Komisija je izločila 20 vzorcev. Med najpogostejšimi vzroki so bolezn: žveplovodnik, cik vina, oksidacija in vonj po posodi. Priznanje in diplome bodo podelili na letni konferenci, ki bo v nedeljo, 28. marca, v gasilskem domu v Straži.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu so prodajalci ponujali 178 do tri mesece starih in 42 starejših prašičev. Prvih so prodali 97 po 300 do 330, drugih pa 18 po 160 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

V zemljo siljen krompir

Krompir naš vsakdanji je v prehrani tako pomemben, da se mu ne more odreči nobena kuhinja. Enako nepogrešljiv in nenadomestljiv je kot poljščina na večini dolenjskih kmetij. Da je res tako, se potrjuje, ko pride kriza ali preizkušnja, kakršno je pred štirimi leti povzročila virusna pristanasta nekroza (PTRND), ko je zamajala temelje do takrat donosnega pridelovanja.

K sreči se je našlo "zdravilo" v vzgoji novih oz. uvoženih odpornih sortah, med katerimi prednjači zlasti iz Nizozemske pripeljana poskusna sorta sante, ki je zelo rodovitna, srednje pozna, dobrega okusa, primerna za pečenje, pripravo čipsa in pomfritja, žal z rumeno barvo mesa, na katero se bomo morali Slovenci še navaditi. Prve saditve in poskusi so pokazali, da bi utegnili biti prav ta sorta rešiteljica in začetek novega semonarstva, ki je zatonilo skupaj s propadom slavne domače sorte igor.

Če že svetujemo to novo proti PTRND odporno sorto, za katero se niso urejene vse formalnosti, potrebne za pridelovanje in širitev, ne pozabimo zdaj, pred začetkom sajenja, na siljenje semenskih gomoljev. Siljenje je zelo koristen agrotehnični ukrep, ki pripomore k večjemu pridelkom, ker podaljša rastno dobo oz. daje zgodnejši krompir.

Kako sploh prisilimo krompir, da začne pravilno kaliti? Običajno uskladiščeni gomolji poženejo dolge kali, ki zgolj izčrpavajo in ki jih je treba pred saditvijo odstraniti. Torej to niso kali, ki bi jih radi spodbudili k rasti. To poljedlec doseže šele z nakaljevanjem v posebnih zabojčkih, platojih, postavljenih v svetel in do 20° C toplem prostoru. Vendar kalčki ne smejo biti daljši od 1 cm, saj bi se zlasti pri strojnem sajenju lomili, zaradi česar ne bi dosegli željenega učinka. Rast je mogoče zavreti z zmanjšanjem temperature prostora, v katerem se krompir nakaljuje, ali pa z obračanjem gomoljev, da pride svetloba tudi do druge strani. To je potrebno tedaj, ko rastne razmere še niso primerne za saditev.

Inž. M. L.

PROTESTNI SHOD KMETOV — V Šentjernej se je protestnega shoda kmetov udeležilo okrog 100 ljudi. V protestni izjavi so znova opozorili na ne- vzdržne razmere v kmetijstvu. Dejali so, da se je vlada odločila, da bo poleg propadlih tovarn in velikega števila odpuščenih delavcev uničila še podeželje. (Foto: J. Pavlin)

Tok vsiljuje molznicam higieno

Novost: "trener"

Kmetijstvo je tovarna na prostem, pravimo, in zato je tak križ z njim. Pa tudi če ima streho, kot je primer v hlevu, so težave. Tudi v najodobnejšem krave nimajo higienskih navad in blatijo tja, kamor ne bi smele. K sreči je za to stroka našla rešitev - kravjega trenerja, kot pravijo Angleži. Etologija, to je veda o obnašanju, uči, da se govedo pri iztrebljanju zgrbi in pri tem potegne zadnje noge nekoliko naprej. Pojav ne bi bil vreden pozornosti, če ne bi zavoljo tega žival blatila na svoje ležišče namesto v kanal, ki je za to namenjen. Kaj je potem s čistočo mleka, si lahko samo mislimo. Da bi to preprečili, se je vredno potruditi. In tako so storili izdelovalci električnih pastirjev, ki so naredili napravo, s katero je živali mogoče preprečiti grbljenje. Taka je tudi firma Hercules electronic iz Smarce pri Kamniku, ki izdeluje uporabne "trenerje". V bistvu je stvar preprosta. Nad stojišči goveda v hlevu je treba pritrditi električno napeljavo (HS-80) tako, da visi žica, v kateri je električni tok, kakih 7 cm nad hrbtom posamezne živali. Električni tok preprečuje, da bi urinirala ali blatila na običajen način. Kako se pri tem žival počuti, je drugo vprašanje, dejstvo pa je, da se za novost zanima vse več rejcev, saj so konec koncev tudi higienske zahteve pri pridobivanju mleka vse hujše. -n

Udeleženci skupščine so ustanovili fond za vino, ki naj bi kontroliral bilanco vina, uvoz in izvoz ter zbiral denar za pospeševanje izvoza in obnovo vinogradov. Ugotavljajo namreč, da tako nizke stopnje obnove vinogradov v Sloveniji še ni bilo, saj je trenutno načrtovana le obnova 200 ha vinogradov. Tržišče je popolnoma zmedeno. Skupščina je obravnavala tudi pripombe in predloge Zveze društev vinogradnikov Slovenije, ki sta jih predstavila predsednik upravnega odbora Stefan Kuhar in član Marjan Kelhar. Društvo si že od leta 1990 prizadeva za enotno zaščitno znamko slovenskih vin po drugačnem sistemu in merilih ter za tako preoblikovanje poslovne skupnosti, ki bi omogočalo združevanje vsem vinarjem in vinogradnikom Slovenije, ne le družbenim podjetjem. Zveza društev se zavzema za tako poslovno skupnost, ki bi združevala vi-

ZMAGA V STRAŽO - Kmetijski svetovalni službi iz Črnomlja in Metlike sta v soboto pripravili v Črnomlju regijsko tekmovanje »Mladi in kmetijstvo«, na katerem se je pomerilo 12 ekip iz vseh štirih dolenjskih občin. Mladi so pokazali precej izenačeno znanje, največ pa Stražani (na fotografiji z leve proti desni: Jani Hrovat, Brigita Marc in Brane Gasperšič), ki so bodo udeležili državnega tekmovanja. Drugo mesto je zasedla ekipa Metlika I, tretje pa prva ekipa Srednje kmetijske šole Grm. (Foto: M.B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Začetek na poti integriranega pridelovanja

Nasvet za pripravo žvepleno-apnene brozge

Sedaj, ko načrtujemo in začnemo dela v vinogradu, je potrebno, da vemo in upoštevamo vse dejavnike, ki vplivajo na boljšo odpornost trte proti boleznim in škodljivcem. Le-ta je posledica vpliva:

lastnosti trsa (sorte, podlage, predvsem pa kakovosti cepljenke), klime (toplote, osvetlitve, zračne in talne vlage, vetrov, razporeda padavin), tal (vsebnosti hranil, predvsem humusa in mikroelementov, ter sposobnosti zadrževanja vlage), vira okužbe (ter človekovega ukrepanja (gnojenje, obdelava tal, rez, škropljenje).

Sedaj je čas, da se odločimo za ozelenitev tal, zlasti če trta raste prebujno. Če ne pustimo samodejno ozelenitve (in potem s košnje odberemo primerne rastline, katere uspevajo na naših tleh in prenašajo košnje), ne smemo na tleh, bogatih z dušikom, sejati metulnice (detelj).

Nikakor ni opravičljivo v sedanjem času dodajati po tleh dušičnih gnojil. Če pa ste leta nazaj gnojili s priporočenimi količinami NPK gnojil, je nadaljnje dodajanje mineralnih NPK gnojil lahko celo škodljivo. Presežek dušika in nesorazmerje hranil v tleh in pomanjkanje humusa povzročata znatno večjo občutljivost za bolezni.

Trta odganja na račun izkoristitve zaloga iz svojega lesa ter prvič potrebuje dušik iz tal, ko se razvije na poganku šest lističev. Pravidoma v naših razme-

rah dušika ne manjka do konca cvetenja, ko nastopi večja potreba, edino takrat je dodajanje upravičeno. Če so trsi izčrpani zaradi velike suše in preobremenitve v lanskem letu, priporočam, da kmalu po odganjanju temeljito pokropite mlade poganjke z listnimi hranili.

Zaradi suhega vremena v času odganjanja in porasta trte v lanskem letu ni pomembnega nastavka črne pegavosti, zato sedaj ni upravičeno škropljenje z bordojsko brozgo.

Zaradi zelo dobrega učinka žvepleno-apnene brozge v vinogradih tistih, ki so jo uporabljali v preteklih letih, priporočam njeno uporabo povsod tam, kjer so se v preteklih letih kazale težave v času odganjanja. Žvepleno-apneno brozgo si lahko pripravite sami po tem receptu:

Za 100 litrov brozge potrebujete 20 kg žvepla v prahu, 27 kg gašenega ali 9 kg živega apna. Apno in žveplo premešamo, damo v posodo, v kateri bomo kuhali (ne sme biti bakrena, ker jo žveplo razjeda), in dopolnimo z vodo do skupno 100 litrov. Med kuhanjem stalno mešamo in dolivamo, kolikor je vode shlapelo. Pazite, da ogenj ne bo močan, ker lahko zelo hitro prekipi čez rob kakor mleko. Zato imejte pripravljeno hladno vodo za dolivanje. Kuhanje traja približno 45 minut. Brozga je najprej limonsko rumene barve, potem rdeče in, ko začne prihajati na površino zelena barva, je brozga kuhana. Ohladimo jo in precedimo v posode, ki jih je možno tesno zapreti; najboljše jih je zaliti z oljem in shraniti, da ne zmrzne, sicer se pokvari.

Žvepleno-apneno brozgo uporabljamo v količini 15 litrov na 85 l vode v času, ko se očesa naperjajo (stadij B), ali 2 litra na 98 l vode na zelenu.

(Nadaljevanje prihodnjič)
Inž. JOŽE MALJEVIČ

Poslovna skupnost odprta za vse?

Ustanovili fond za vino — Zveza društev vinogradnikov Slovenije trdi, da skupnost ni odprta za zasebne vinogradnike — Stekli bodo pogovori

BREŽICE — »Poslovno skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije smo kot družbo organizirali v lanskem letu. Zdaj združuje 29 družbenil. ov in zajema več kot polovico od 20 tisoč ha slovenskih vinogradov. Skupščina je bila namenjena predvsem težavam, s katerimi se srečujejo vinogradniki in vinarji, ki nismo deležni državne pomoči, kot je običaj v svetu. Vlada je vinogradništvo zaščitila šele potem, ko je bila Slovenija že polna cenenih makedonskih vin, ki so jih uvažali vsi, samo ne vinarji.« je v četrtki po končani 2. letni skupščini te poslovne skupnosti dejal predsedujoči Karl Recer, sicer direktor Vina Brežice.

Udeleženci skupščine so ustanovili fond za vino, ki naj bi kontroliral bilanco vina, uvoz in izvoz ter zbiral denar za pospeševanje izvoza in obnovo vinogradov. Ugotavljajo namreč, da tako nizke stopnje obnove vinogradov v Sloveniji še ni bilo, saj je trenutno načrtovana le obnova 200 ha vinogradov. Tržišče je popolnoma zmedeno. Skupščina je obravnavala tudi pripombe in predloge Zveze društev vinogradnikov Slovenije, ki sta jih predstavila predsednik upravnega odbora Stefan Kuhar in član Marjan Kelhar. Društvo si že od leta 1990 prizadeva za enotno zaščitno znamko slovenskih vin po drugačnem sistemu in merilih ter za tako preoblikovanje poslovne skupnosti, ki bi omogočalo združevanje vsem vinarjem in vinogradnikom Slovenije, ne le družbenim podjetjem. Zveza društev se zavzema za tako poslovno skupnost, ki bi združevala vi-

pridelovalce grozda in vina, ki so vpisani v register zaradi zaščite poredka, ne pa tudi pridelovalce, trgovske kleti in uvoznike. Ravno tako naj nudi izvozne stimulacije samo slovenskemu vinu.

Po besedah predsednika skupščine Karla Recerja je poslovna skupnost že od ustanovitve dalje odprta tudi za zasebne pridelovalce. Na letošnji skupščini so ravnano zaradi manjših podjetij, ki so merilo za članstvo v skupnosti od 3000 na 1000 mark. Kljub temu pa družbeniki poslovne skupnosti predstavnikov vinogradniških društev niso mogli preprečiti o dejanski odprtosti. Obe strani sta se tako dogovorili, da se v naslednjih 14 dneh ponovno sestaneta in poskušata sporazumeti se.

B. D.-G.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Spoznajmo kuharske izraze (2)

Za vse vrste pustega mesa uporabljamo postopek PRE-TIKANJE. Za to uporabljamo slanino, kisle kumarice, česen, čebulo in drugo zelenjavo. S tem postane meso bolj okusno, sočno in po videzu lepše. Vsa živila, s katerimi bomo preticali, narežemo na rezance. Za postopek uporabljamo posebno iglo ali oster nož. Za lažje pretikanje odstranimo mesu vse vmesne vezi. Pretikamo vedno v isti smeri, kot leže mesna vlakna. Da ohrani kos mesa lepo obliko, ga pred pečenjem povežemo s primerno nitjo. Lahko pa tudi večje kose obložimo s slanino in tesno prevezemo. Seveda tega postopka ne bomo uporabili pri pripravi dietnih mesnih jedi.

Vse več je gospodinji, ki so že spoznale prednosti BLANSIRANJA ali OBARJANJA. Izmed drobovine vedno obarjamo možgane, da jim lahko olupimo vrhno kožico. Pred zamrzovanjem pa blansiramo zelenjavo in sadje: fižol, grah, rdeče korenje, hruške, breskve ipd. S tem postopkom uničimo delovanje nekaterih fermentov. Pri pripravi juh uporabljamo različne zakuhe.

Vesah pa jih zgostimo z LEGIRANJEM. Legiramo tudi omake in kreme z rumenjacom, kisljo smetano in moko. Pri legiranju z rumenjacom pazimo, da juha ali omaka ne vre, sicer se rumenjak skosmiči. Pri pripravi dietnih juh in omak uporabimo vedno le legiranje namesto dodajanja maščob.

Kadar želimo, da bomo določeno jed pripravili čim bolj privlačno na pogled, jo GARNIRAMO. To je oblaganje jedi s svežo ali vloženo zelenjavo, dišavami, s sadjem in kremo. Pri garniranju pazimo, da izberemo pravi okus in barvo dodatkov.

Poseben okus mesu pa ustvarimo tudi s KVAŠENJEM. Kvasimo predvsem divjačino, trdo govedino in bravino. Ob tem se meso tudi zmehča in preproji z dišavami, ki jih dodajamo v odmerkih, kot jih navaja recept. V toplih dneh kvašo vsak dan odlijemo, prevremo, ohladimo in zlijemo nazaj na meso.

Zapiranje vrat pred revščino

Z razvejanim sistemom socialnega varstva in pomoči v novomeški občini zaenkrat kar uspešno blažijo stiske brezposelnih in obubožanih občanov in družin

NOVO MESTO — Gospodarska preobrazba se dogaja tudi v novomeški občini in skupaj s splošnimi razmerami seveda vpliva na materialno in socialno stanje delavcev in družin v občini. Materialne stiske občanov pristojne občinske službe zaenkrat kar uspešno blažijo s sredstvi dodatnega socialnega programa, z javnimi deli, z razvojem novih socialnih vsebin dela itd.

Zaposlenost se je lani zmanjšala v novomeški občini za 4 odstotke. Na zavodu za zaposlovanje čaka na delo skoraj 2.400 brezposelnih, od tega več kot polovica mladih, starih do 30 let. Denarno nadomestilo za brezposelnost je konec leta prejelo 600 brezposelnih, med letom pa 1.134. Denarno pomoč, za katero lahko zaprosijo obubožani brezposelni potem, ko jim nadomestilo ne pripada več, dela pa tudi ni, je konec leta prejelo 337, med letom pa 594 ljudi, kar je skoraj za pol več kot pred letom.

Lani se je povečalo tudi število družin, ki jim je zaradi revščine pripadal otroški dodatek. Do maja ga je prejelo 2.177 družin, potem pa 2.221 družin za 4.659 otrok. Najnižji dodatek je znašal le 541, najvišji pa 4.017 tolarjev. 350 družin je prejelo tudi pomoč za plačilo stanarine. Nov zakon o socialnem varstvu sedaj pozna pomoč pri uporabi stanovanja, ki znaša trenutno največ 2.410 tolarjev.

Denarno pomoč kot edini vir preživljanja je prejelo povprečno 65 starejših občanov, število prejemnikov denarne pomoči kot dopolnilnega vira pa se je med letom celo zmanjšalo od 140 na 129. Začasno pomoč je prejelo

povprečno 18 družin. Enkratne denarne pomoči je dobilo 653 občanov, 117 družinam pa so razdelili za slabih 3,5 milijona tolarjev brezobrestnih posojil. Občinska organizacija Rdečega križa in Karitas sta razdelila večje število paketov z živili in oblačila. V Centru za socialno delo ocenjujejo, da pomenijo ravno enkratne pomoči, posojila in paketi živil dokaj učinkovito pomoč za blaženje materialnih stisk občanov in družin.

Konec lanskega leta je bilo 1.020 občanov opročenih plačila participacije za zdravstvene storitve. Kaj bo poslej z njimi in z vsemi tistimi, ki nimajo denarja za prostovoljno zdravstveno zavarovanje ali za doplačilo oz. kdo bo dooločal izjeme glede doplačil, še ni povsem razčiščen.

Poleg materialne pomoči je za človeka nemalokrat ne dosti manj vreden tudi občutek, da zaradi revščine ni pozabljen od boga in od ljudi. Zaradi tega so se izvajalske organizacije na področju socialnega varstva trudile z razvojem

novih oblik in vsebin dela. Večina se je pokazala kot dobra in jih izvajajo ter še razvijajo tudi letos. Center za socialno delo izvaja preventivno delo s skupinami prostovoljcev na več področjih. Dom starejših občanov nudi pomoč na domu in dostavlja hrano, za letos pa načrtuje še organiziranje skupin za samopomoč ostarelih po krajevnih skupnostih. Vzgojnovarstvena organizacija je vpeljala popoldanski oddelek za starše z izmenskim delom, letos pa bo še oddelek za otroke staršev, ki varstvo potrebujejo le občasno. V 80-urni program je

• Omembe vredna so tudi javna dela, ki prav tako blažijo materialne stiske ljudem pa ohranjajo občutek potrebnosti. V okviru dodatnega socialnega programa je občina lani zagotovila stimulativen del plačila za 85 brezposelnih, ki so imeli delo na ta način. Letos naj bi bilo na ta način zaposlenih 155 ljudi.

v osmih krajih pritegnila 200 petletnih otrok, ki niso vključeni v vrtec. Preko javnih del je nudila tudi pomoč družinam z razvojno motenimi otroci, odprt je bil vrtec v romskem naselju Zabjak. Z. L.-D.

Od semen do zlate ribice

Novo v Bučni vasi

NOVO MESTO — Trgovina »Moj dom« je postala zastopnica Semenarne iz Ljubljane in je pričela te dni v novih prostorih v Bučni vasi, nasproti Cestnega podjetja, prodajati vse potrebščine za sadjarje, vrtnarje in kmetovalce.

BOGATA IZBIRA — Silvo Mesojedec in prodajalka, inženirka agronomije Silva Lukšič, v novi trgovini.

Silvo Mesojedec, lastnik trgovine, pojasnjuje novo poslovno usmeritev: »Lesni program, s katerim smo pričeli, bomo vodili še naprej in prodajali, prav tako vse drugo, od zaščitnih sredstev do lepih in vseh drugih pripomočkov, ki jih rabijo mizarji. To prodajo imamo v hangarjih nekdanje bršljinske vojašnice; tam imamo tudi skladišče sredstev za varstvo rastlin in gnojila, tukaj pa imamo predvsem semena, vse vrste orodij, potrebnih v sadnem ali zelenjavnem vrtu, na njivi ali vinogradu, vsa škropiva in sredstva za zaščito rastlin, pa tudi hrano in za domače živali in celo nekatere male hišne ljubljence, na primer zlate ribice in papige, pa akvarije in kletke. Vso nabavo in prodajo spremljamo računalniško, dva od prodajalcev pa imata strokovno izobrazbo za kmetijsko svetovanje. Vseh skupaj nas je pet. Večina zaposlenih je prišlo preko zavoda za zaposlovanje.« T. J.

ČASTNA IZJAVA VOZNIKA

NOVO MESTO - V okviru akcije podpisovanja častne izjave voznika so v Novem mestu odprli dve podpisni mesti. Vozniki lahko častno izjavo podpišejo v izpitnem centru na Ljubljanski 8 b in v prostorih občine Novo mesto na Novem trgu 6, ko bodo registrirali vozila. Za potek te enomesecne akcije z globokim človekoljubnim smotrom skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

PRAZNIK KS OREHOVICA

OREHOVICA - V soboto, 27. marca, ob 20. uri bo v prostorih kulturnega doma zapel mešani pevski zbor Ajda, z glasbenimi točkami pa se bodo predstavili učenci glasbene šole iz Šentjerneja. V zabavnem delu prireditve, ki je posvečena prazniku krajevne skupnosti, bo nastopil še eden od ansamblov.

Očistimo okolje

Od začetka marca do konca aprila že tradicionalna akcija

NOVO MESTO — Za to soboto, 27. marca, Ribiška družina Novo mesto načrtuje akcijo čiščenja reke Krke in njenih bregov. Čiščenje nameravajo izvesti od Zagradca do Mršče vasi, vključno s pritokoma Radešca in Težka voda. Na voljo bodo imeli 25 čolnov in upajo, da tudi dovolj delovnih rok, saj so o akciji obvestili skoraj tisoč svojih članov. Akcija, v kateri bodo skušali vključiti tudi Komunalo za odvoz pobranih odpadkov ter evidentirati vse črne izpuste v reko, sodi v sklop že tradicionalne pomladanske očiščevalne akcije Urejamoo okolje.

Novomeška akcija Urejamoo okolje poteka letos od 1. marca do konca aprila. Njen cilj je podoben ciljem slovenskega gibanja »Moja dežela — urejena in čista« v letošnjem letu turizma: urejeno in čisto okolje, angažiran odnos človeka in družbe do okolja, dvig ekološke zavesti itd. Vsi lastniki zemljišč v občini so do konca aprila dolžni poskrbeti za urejenost teh zemljišč. Za ureditev javnih površin so dolžni poskrbeti njihovi upravljalci, za ureditev skupnih površin v naseljih pa njihovi uporabniki oz. krajevne skupnosti. Za akcijo velja načelo samoorganiziranosti, prostovoljnosti in samofinanciranja. Le odvoz odpadkov neznanega izvora na komunalno deponijo bo plačal proračun. Izvršni svet občine Novo mesto je v ta namen predvidel 2,4 milijona tolarjev. Večina tega denarja, 2 milijona tolarjev, naj bi šla za sanacijo črnih odlagališč odpadkov.

V okviru akcije Cestno podjetje strojno čisti posipne materiale, ki so ostali od zime na robovih cest, pločnikov in objektih odvodnjavanja. 9. in 14. aprila imajo v načrtu očiščevalno akcijo s 60 srednjeolci, v aprilu pa bodo na novo obarvali prehode za pešce in očistili signalizacijo, v maju pa poskrbeli za košnjo trave ob cestah.

Posebna pozornost bo v okviru letošnje občinske akcije »Urejamoo okolje 1993« namenjena ureditvi Ragovega loga v Novem mestu. V njem so že lani začeli z rednim organiziranim čiščenjem, letos pa naj bi namestili več košev za smeti in opremili osrednji prostor za priložnostne rekreativne dejavnosti. V času akcije je več časa posvečenega tudi ekološkemu osveščanju ljudi, predvsem šolske mladine. Le strogo načrtovano in organizirano delo na tem področju lahko da rezultate, to je čisto in urejeno okolje, ki bo v veselje tako domačinom kot tujcem-turistom. Z. L.-D.

NOVA OKREPEČVALNICA — Rudi Mlinarič je v prostorih Avto-moto društva Novo mesto na Ejubljanski cesti prevzel novo okrepečvalnico »Golf«, ki je odprta vsak dan od 6. do 23. ure. Sedaj bo tudi z njegovo pomočjo ob kavici ali drugi osvetojuči pijači lažje ohladiti kandidata za Soferja, člane izpitne komisije in nenazadnje pa tudi vse tiste, ki bodo tja pripeljali svoje vozilo na pranje ali iskali kakšne druge usluge v tej hiši. (Foto: J. P.)

PRAH - Da že dolgo ni bilo poštenih padavin, je vidno na vsakem koraku. Opozorilo o nujnem varčevanju z vodo kljub temu še ni slišati, verjetno pa so razmere že kar resne. Tako vsaj bi se dalo sklepati na osnovi obnašanja novomeškega strojnega čistilca cest, ki naj bi sicer »mokra« čistil ulice, a v zadnjih dneh nemalokrat dela v glavnem »na suho« in seveda dviga oblake prahu. Po dva-do trikratnem srečanju z njim morajo drugi avti obvezno pod prho.

POPUST - V enem novomeških domov so bili pred dnevi postavljeni pred dejstvo, da je stari telefon odslužil. Družinski poglavar se je odpravil po nakupih. V Novoteli je ugledal primeren primerek novega telefonskega aparata, vendar z nakupom ni bilo nič, tik predtem je namreč srečal starega znanca, ki mu je povedal zanimivo storijo, zaradi katere se je nakup potem dogajal kar na novomeški pošti. Ta priznava 20-odstotni popust, ki ga na polno ceno telefonskega aparata daje Iskra, pa še 10 odstotkov za odstopitev starega.

PODJETNIŠTVO - V novomeški podružnici Službe družbenega knjigovodstva so letos analizirali kar 609 letnih obračunov zasebnih podjetij. Tem zdajšnje razmere zelo ustrezajo in nova podjetja, predvsem razna svetovalna in trgovska, rastejo kot gobe po dežju. Dacarji se jim sicer ravno ne trudijo delati živih las, zato pa je ljudstvo vse bolj revno in sem in tja kakšno podjetje ali trgovina tudi že propade ali iz kakšnih drugih razlogov zapre vrata. Kot denimo Ambient, trgovina za notranjo opremo, v novomeški Ulici Marjana Kozine. Da bi kupcev ne imela, že ne bo držalo. Še zdaj, ko trgovine že mesece ni več, se jih vsak dan nekaj pripelje v tisto smer. Lastniki so namreč pozabili umakniti lično obvestilno tablo iz Ragovske ulice.

HITROST - Kdor je bolj na tesnem s časom in nima namena ure posedati v gostilni, ampak le spiti svojo pijačo, se bo izognil »soferske« na Otočcu. Najprej kar nekaj časa traja, preden te natakari opazi, prav tako, da prinese naročen. Če prinese! Večkrat namreč rad kaj pozabi. In čakalni postopek se ponovi. Celo za račun ga je skoraj treba prositi. V opravičilo pa mu povejemo, da je bila ura, ko je bil zaloten v takem stanju, že precej pozna. Morda je v normalnejših zadevah normalnejša.

Ena gospa je slišala, da novomeški šolarji v osnovni šoli Center včasih ne vedo, ali so v šoli ali v živalskem vrtu oz. na farmi. Pri likovnem pouku ravnatelj vidi le ose, kozle in opice.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 27. marca, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Dolenjka, Nakupovalni center, Drska
- od 8. do 19. ure: Trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Štraža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 28. marca, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

• Kdor se zdravi po medicinskih knjigah, tvega, da bo umrl zaradi tiskovne napake.

Usposabljanje za zamenjave

Za prevzem delovnih mest, na katerih so sedaj tujci, brezposelni potrebujejo usposabljanje

NOVO MESTO — Območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje v Novem mestu je od uveljavitve zakona o zaposlovanju tujcev do konca lanskega leta izdala 1.216 delovnih dovoljenj, od tega več kot polovico za določen čas. To bi lahko pomenilo, da se bo čez čas sprostilo precej delovnih mest za brezposelne slovenske državljane. Poklicna struktura zaposlenih tujcev z delovnimi dovoljenji in brezposelnih pa kaže, da v večini primerov zamenjava le ne bo povsem enostavna.

Od 1.216 izdanih delovnih dovoljenj jih je 440 za nedoločen čas, 695 proslil pa je dobilo dovoljenje za določen čas enega leta. 79 dovoljenj so izdali na vlogo delodajalcev za eno leto ali celo

krajše obdobje. Med tistimi, ki so dobili dovoljenje za določen čas, je dobra polovica (420) dnevnih migrantov. Največ delovnih dovoljenj za tujce je bilo izdanih za dela, za katera je zahtevana nižja stopnja izobrazbe, le manjši del (105) pa za poklice, za katera se zahteva pet, šest ali sedma izobrazbena stopnja. Največ dovoljenj je bilo izdanih za poklice in dela v gradbeništvu in kovinarstvu. Med novomeškimi podjetji, ki zaposlujejo 776 tujcev z začasnimi delovnimi dovoljenji, imajo največ tujcev v GIP Pionir, Revozu, Cestnem podjetju in v Slovenskih železnicah, povsem brez tujcev pa so le redka.

Ob koncu leta 1992 je bilo na zavodu za zaposlovanje prijavljenih 2.389 brezposelnih delavcev, od tega 1.090 žensk. Število iskalcev zaposlitve je na vseh stopnjah izobrazbe, z izjemo sedme, večje od števila zaposlenih tujcev z začasnimi delovnimi dovoljenji. Tako pri brezposelnih kot pri zaposlenih tujcih pa prevladujejo delavci z nižjo stopnjo izobrazbe.

V zavodu ugotavljajo, da bi bilo možno tuje delavce le deloma nadomestiti z delavci, ki so na listi brezposelnih. Zaradi tega so že začeli usposabljanje brezposelnih delavcev za dela, ki jih sedaj opravljajo tujci. Usposabljanje tesarjev in zidarjev bodo v krajših oblikah izvedla sama podjetja, potrjene programe za celo regijo pa bo izvajala Srednja tehniška in zdravstvena šola Novo mesto. Da bi bilo usposabljanje brezposelnih delavcev čim bolj učinkovito, se v zavodu trudijo za čim boljše sodelovanje s podjetji, ki pač najbolje vedo, katera znanja so potrebna za opravljanje posameznega poklica. Za kakovostno nadomestno zaposlovanje domače delovne sile bo na tej osnovi izdelana tudi ustrezna študijska politika, ki naj bi dolgoročno zagotovila priliv ustreznih kadrov. Z. L.-D.

Nova podoba zdravilišča

V Dolenjskih Toplicah poteka največja slovenska naložba v turizmu — Končno prostori

DOLENJSKE TOPLICE — Osrednji zdraviliški del Dolenjskih Toplic dobiva zaokroženo podobo. V tem starodavnem kraju, kjer je zdravilišče že 225 let, namreč teče največja slovenska turistična naložba, ki je stekla že lani.

Gre za gradnjo objekta za zdravstveni del zdraviliške dejavnosti, ki bo povezan s Kopaljskim domom. Dela izvaja Pionir in potekajo po načrtu, ostrešje so prejšnjo sredo že pokrivali, junija pa naj bi bila stvar končana. Tako se bo 130 zaposlenim v zdravilišču izpolnila dolgoletna želja. Seveda se tako velikega zalogaja niso lotili zato, da bi zgolj izpolnjevali želje, ampak v prvi vrsti zato, ker je tak objekt za zdravilišče nujen potreben. »Zdravstvena dejavnost, ki je za zdravilišče izredno pomembna, poteka sedaj v hotelskih sobah v starem Kopaljskem domu, hodniki pa so čakalnice. Tega si danes zdravilišče, ki ima tak ugled, kot ga imajo Dolenjske Toplice, ne more dovoliti,« pravi dolgoletni direktor te poslovne enote Krkinih Zdravilišč, Jože Plut. V tem prizidku bo za zdravstveni del kar 3.500 m² prostora, od novega

bazena za terapijo in ambulant do fitness centra. V 1. etaži bo tudi 20 ležišč za težje bolnike. Seveda bo ta zdravstveni objekt opremljen z naj-sodobnejšimi medicinskimi aparati.

Hkrati s to gradnjo poteka tudi popolna notranja prenova Kopaljskega doma, ki je bil zadnjih 15 let tako rekoč ves čas povsem zaseden in je močno dotrajan. Adaptacijo opravlja novomeški Hrast in naj bi bila končana julija. Tako bo v zdravilišču potem okoli 300 ležišč (50 več kot doslej), v Kopaljskem domu pa bodo v celi 1. etaži apartmaji. »S to prenovi bomo tako precej pridobili na komfortu, kar današnji gostje, zlasti tujci, zahtevajo,« pravi Plut. V prejšnjih casih je bilo v Dolenjskih Toplicah 10 do 15 odst. tujih gostov, po vojni za Slovenijo je zaradi nezaupanja ta odstotek padel na 5, računajo pa, da se bo kmalu spet dvignil, in to najmanj na 30. V okviru celotnih Krkinih Zdravilišč, se pravi v Dolenjskih in Šmarjetških Toplicah, na Otočcu in v Strunjanu, pa naj bi kar pol vseh gostov bilo tujcev. A. B.

ZDRAVILIŠKI TRG — Z izgradnjo objekta za zdraviliško zdravstvo bo trg v Dolenjskih Toplicah zaokrožil svojo podobo. Obenem ga bodo zaprli za promet, za kar bo treba na drugem delu zgraditi most. (Foto: A. B.)

Novoles je živ, dolgovi odloženi

Lansko leto zaključili z manjšo izgubo — Samo za obresti 400 milijonov tolarjev — Socialni pakt je držal, delavci so dobivali 80-odstotne plače

STRAŽA — Za Novoles bi lahko rekli, da se je ponovno rodil ravno takrat, ko so mu napovedovali konec. Sredi leta 1991 je namreč v nekaj mesecih prešel iz velikih izgub v dobiček v tekočem poslovanju in z dobičkom tudi zaključil leto. Potem so napovedovali, da Novoles ne bo preživel januarja 1993, ko naj bi zapadli in plačilo stari dolgovi iz prisilne poravnave. Novoles pa je za večino teh dolgov dosegel z upniki sporazum o podaljšanju začetka odplačevanja. Tako so danes Novolesova podjetja živa, stari dolgovi pa reprogramirani.

Vsega tega pa niso dosegli samo z opuščanjem programov in odpuščanjem delavcev, kot je v navadi drugje, ampak je Novoles v sanacijskem obdobju od junija 1991 do marca 1993 ves čas povečeval proizvodnjo in izvoz.

Če bodo letošnji plan izpolnili, za kar so vse možnosti, bo Novoles v dveh letih realizacijo realno (v nemških markah) povečal za okoli 70 odst. in izvoz za 100 odst. Povečanje obsega proizvodnje pa je najboljši porok za to, da bodo podjetja preživela in se razvijala, da bodo ljudje imeli delo in, seveda, da bodo upniki dobili nazaj svoj denar.

Lansko leto Novoles sicer ni zaključil s takšnimi rezultati, kakršne so načrtovali, za kar pa je, pravijo, več vzrokov, zunanjih in notranjih. Tako je sistem Novoles lansko leto zaključil z manjšo izgubo. Samo za obresti za najete kredite, med katerimi je bilo večina premošitvenih, so dali več kot 400 milijonov tolarjev. So pa v tem času za 2,5 milijona mark zmanjšali dolgove iz prisilne poravnave. Tako kot ostale izvoznike jih tepeta precejnost tolarja in draga država. Če bi bila nemška marka lani v povprečju vredna 56 tolarjev namesto 52, bi imel Novoles za lani dobiček. Prav tako bi poslovali z dobičkom, če bi

bili davki in prispevki na evropskem povprečju.

Zdržal je tudi socialni pakt, saj so delavci dobivali plače v višini 80 odst. po

• Z zanesljivim dobičkom so lani v okviru sistema Novoles poslovala podjetja: Vezan les, Žaga Sotška, Ploskovni elementi, Lipa in Energetika. Izgubo so imela podjetja Bor, Drobno pohištvo, Novi ambienti in Ergo, ostala pa so vmes. Večji problemi so v podjetju Novi ambienti, kjer so postavili novo sanacijsko ekipo.

kolektivni pogodbi. Po letu dni so bile plače (preračunamo v marke) za 107 odst. večje in so porasle bolj kot inflacija. A. B.

TURIZEM IN ŠPORT - Po zaključnem računu lanskega proračuna črnomaljske občine sodeč, se je, vsaj kar se povečanih indeksov tiče, v črnomaljski občini v preteklem letu najbolj razvijal turizem. Prihodki od turistične takse so v primerjavi z načrtovano porasli kar za 1.346 odst., kar se sliši spodbudno. Bolj žalostno je, ko vidimo, da je bilo tega denarja le za 160.000 tolarjev, ravno toliko, da se ne da z njim nič narediti. Med izdatki pa je glede na načrtovanega najbolj porasel strošek za "druge športne aktivnosti", in sicer za 3.123 odst. Človek bi pomislil, da so Črnomaljski lani doživeli pravi športni boom, kaj pa se da v resnici narediti s 350 tisočaki, vedo najbolje prav športniki.

OBDDARITVE IN CESTA - In kako bo letos? Najbolje, da se Črnomaljski čim prej pripravijo na vsesplošno dedovanje in obdarovanje, saj, kar se odstotkov tiče, v občinskem proračunu prav na račun omenjenega pričakuje največji davek in s tem prihodek. Vendar je prej omenjeno 46-odst. povečanje v primerjavi z lanskim letom malenkost glede na denarne pomoči Romom, ki bodo letos za 866 odst. višje kot lani. Toda, kaj bi to, glavno je, da bodo končno dobili dober kilometer asfaltne ceste od Osolinke proti Jugorju, za katero bodo odšteli iz proračuna za skoraj 53.000 odst. več kot lani, ko so za cesto namenili 7 tisočakov.

PARKIRANJE - Parkiranje je v Črnomlju večni in, kot kaže, vse večji problem. Parkirnih prostorov je malo in so že v jutranjih urah polni. Ko zmanjka prostora tudi na pločnikih, ljudje puščajo svoje jeklene konjičke kar na cesti. Tako sploh ne čudi, če avto, ki vozi pred tabo, sredi mesta na lepem ustavi na cestišču, voznik izstopi, zaklene vrata in gre. Da potem nastajajo kolone in prometni zamaški, ni nikomur mar, tudi policistom ne.

Sprehod po Metliki

NA LETNI KONFERENCI gasilskega društva Jugorje so med drugim ugotovili, da je denarja za gasilstvo iz dneva v dan manj, da so med ljudmi vedno slabši odnosi ter da je kar nekaj gasilcev, ki so to le na papirju. Kljub temu so jugorski gasilci izpolnili lanskoletni načrt dela, zadali pa so si tudi novega. Pred vsesplošnim razjajem udeležencev so podelili še priznanja za deset- in dvajsetletno delo, prisluhnili pa so tudi mladim gasilcem, ki so pripravili enodejanko, s katero so se malce ponorečevali iz gasilcev, njihove togosti in včasih nepotrebne počasnosti.

V GOZDIČKU blizu osnovne šole Podzemelj so posekali nekaj dreves in to gre v nos nekaterim preveč občutljivim vaščanom. Šoli očitajo, da postopa neodgovorno, ne vedo pa, da so drevesa za posek označili in določili kar trije strokovnjaki Gozdnega gospodarstva iz Črnomlja. Pri odločitvi za posek jih je vodila strokovnost, predvsem pa želja spremeniti na pol divji gozd v park, v katerem bodo lahko osnovnošolski otroci spoznivali drevesne vrste, se igrali ter uživali v senci, ko bo v montažni stavbi preveč vroče in zadržljivo.

Trebanjske iveri

BERAČ MILOŠČINO DELI - Na tem mestu smo zadnjič zapisali, da so pred kratkim na dobrodelno prireditve, katere izkupiček so namenili Društvu paraplegikov novomeške regije, prišli tudi trije ministri, Janez Janša, Lojze Peterle in Ivo Bizjak. Zapisali smo tudi, da je lepo, če si ministri vzamejo čas vsaj za športna srečanja, saj jih drugače tako in tako ni kaj dosti videti v Trebnjem. Na to smo v uredništvo dobili naslednjo pripombo (zaradi njene vsebine jo objavljamo v izvorni, nelektorirani obliki): Kdorkoli že piše "Trebanjske iveri" (saj se nikoli ne ve kdo) ima nedvomno izreden posluš za delovanje SKD v tem kraju. Vse preprosto se da iz njih razbrati "Kam pes tace moli?". Tokrat samo. Tudi sklanjati je potrebno znati, vsaj tako večšemu "piscu". Z MINISTROM JANEZOM JANŠO - in ne z Janezom Janšem. OO SKD Trebnje. - Naš odgovor je kratek. Bodica kot taka ni imela z delovanjem SKD v Trebnjem nobene zveze, nanašala se je na vse tri ministre, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost, če je kdo v njej videl zle duhove, ki so se spravili na OO SKD Trebnje, to ni naš problem. Na koncu še o lekciji iz slovenskega pravopisa, ki žal spominja na zgodbo o beraču, ki je delil miloščino. "Dobrim" poznavalcem slovenskega jezika bi v zagovor povedali le to, da sta obe obliki sklanjanja imena Janeza Janše, tako tista, ki so jo oni označili za pravilno, kot tudi tista, ki smo jo zapisali mi, pravilni, primer sklanjanja imena Janše je celo s črnim na belem zapisan v Slovenskem pravopisu (1962). In še to: takšne pripombe tudi zaradi obilice pravopisnih napak, ki so jih kritiki zapisali v pismu, nimajo prave teže.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Spodbuda sicer je, a preskromna

Občinski izvršni svet razdelil podjetjem in zasebnikom za 27 milijonov tolarjev posojil — Le 4 odst. predračunske vrednosti — 104 nova delovna mesta

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so konec preteklega leta razpisali javni natečaj za dodelitev 24 milijonov tolarjev posojil. Namenili naj bi jih za sofinanciranje investicijskih programov ter razvojno-sanaacijskih programov tako v obrti kot v podjetjih, skratka povsod tam, kjer prestrukturiranje pomeni razvoj. Na razpis je prišlo 31 prošenj, denar pa je izvršni svet razdelil med 16 investitorjev.

Prednost pri dodelitvi posojil so imeli posamezniki in podjetja, katerih programi zagotavljajo proizvodno dejavnost, nadomeščanje uvoza, večji finančni učinek, večja lastna vlaganja, ohranjanje obstoječih in zagotavljanje novih delovnih mest pa prenos sodobne tehnologije v proizvodnjo in pridobivanje novih programov ter varovanje okolja. Predračunska vrednost programov, ki so jih na razpis poslali prosilci, je skoraj 613 milijonov tolarjev. Od tega je šlo v 90 odst. primerov za proizvodno dejavnost, v 4,5 odst. za storitveno dejavnost, v prav toliko primerih za gostinstvo in turizem, v ostalih pa za razvoj trgovine. Ker je od prejšnjega razpisa ostalo nerazdeljenih za 3 milijone tolarjev posojil Štajerske banke, so tokrat razdelili ta denar petim prosilcem. Tako je dobilo posojila 21 investitorjev.

Naj omenimo, da so vsi prosilci sku-

paj zaposlili občinski izvršni svet za 103 milijone tolarjev posojila. 27 milijonov tolarjev, kolikor je bilo razdeljenih, pa glede na prej omenjenih 613 milijonov tolarjev vrednosti naložb ne predstavlja niti 4 odst. predračunske vrednosti. Pri tem bo 21 investitorjev, po predloženih programih sodeč, odprlo 104 nova delovna mesta. Torej so za vsako novo delovno mesto v povprečju dobili manj kot 4.000 DEM posojila, kar je sicer spodbuda na odpiranju novih delovnih mest, a zelo skromna, če vemo, da stane novo delovno mesto 50.000 DEM.

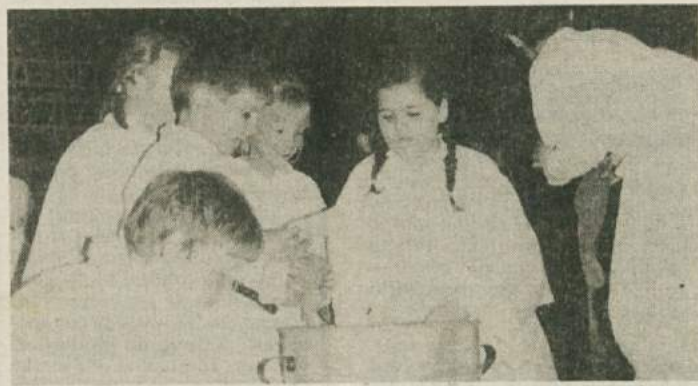
Res pa je, da je velikost posojil, ki jih v črnomaljski občini dobijo, zelo različna glede na to, koliko novih delovnih

mest namerava posamezni prosilec odpreti. Včasih gre celo za šestkratno razliko. Zato je bilo na izvršnem svetu slišati predlog, naj bi bila ta posojila bolj enakovredna in naj bi se manj ozirala na to, koliko lastnega denarja vložijo kreditorejmalci.

M.B.-J.

TRIO NOVINA V METLIKI

METLIKA - V soboto, 27. marca, bo ob 20. uri v metliškem kulturnem domu dobrodelni koncert družinskega tria Novina. Izkupiček bo namenjen otrokom, obolenim za rakom. Vstopnice po 300 tolarjev za odrasle in 100 tolarjev za otroke je moč kupiti v predprodaji v Ljudski knjižnici ali uro pred prireditelji.

IGRAJ KOLCE - V soboto je bila v Črnomlju že deseta revija otroških folklornih skupin Bele krajine, ki jo je pripravila tukajšnja ZKO. O tem, kako so nekaj pričakovali novice, kako so se otroci igrali in peli ter peslali, se zabavali ob pastirskem prazniku na jurjevo, ob kolinah ter na slarjanovo, je na prisrčen način pokazalo sedem folklornih skupin iz osnovnih šol v črnomaljski občini. Metliški osnovnošolci so se predstavili s spletom belokranjskih plesov, gostje z mariborske osnovne šole Prežihovega Voranca pa pod vodstvom mentorice Nežke Lubej, ki je hkrati predsednica Zveze folklornih skupin Slovenije, s štajerskimi igrami na paš. Na fotografiji: semiški otroci delajo iz nogavic »klobase«. (Foto: M.B.-J.)

PROSLAVE OB MATERINSKEM DNEVU

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini se bo ob koncu tedna v počastitev materinskega dne zvrstilo več proslav. V soboto, 27. marca, bo ob 18. uri proslava v organizaciji župnijske Karitaz v semiškem kulturnem domu. Črnomaljski Slovenski krščanski demokrati pa v sodelovanju z osnovnimi šolami in glasbeno šolo Črnomelj pripravljajo tri proslave. V soboto, 27. marca, bo ob 19. uri prireditve v črnomaljskem kulturnem domu, v nedeljo, 28. marca, pa ob 11. uri v dvorani osnovne šole v Starem trgu ter ob 17. uri v gasilskem domu v Vinici. Vstopnine ne bo. Vljudno vabljeni!

Kmetje ne verjamejo, da bo bolje

Minister Osterc in Ivan Oman na okrogli mizi o kmetijstvu — Zakaj je metliška Vinska klet uvozila poceni vino? — Prepočasna denacionalizacija

KRASINEC - Pretekli teden so se na Krasincu zbrali metliški in črnomaljski kmetje, ki so gostoma, ministru za kmetijstvo Dr. Jožetu Ostercu in podpredsedniku Slovenskih krščanskih demokratov ter predsedniku Slovenskega kmečkega gibanja pri SKD Ivanu Omanu, natresli številne težave. Minister je dejal, da se zaveda, da so sedanje razmere za belokranjske kmete še veliko težje kot v ostali Sloveniji. Vendar pa gostitelj z Omanom nista prepričala, da se kmetom obetajo boljši časi.

Dr. Antona Šukljeta, predsednika metliških krščanskih demokratov, ki so organizirali okroglo mizo, je zanimalo,

ali slovenska vlada sploh ima načrt razvoja in zaščite kmetijstva. Minister je pojasnil, da pri nas na nacionalni ravni še vedno ni osvobodila miselnosti, ki je v drugih razvitih državah že zakoreninjena: gre za to, da kmetijska politika vključuje tudi sekundarne vrednote in ne le pridelavo hrane, ki pomeni le polovico vseh nalog v kmetijstvu. Čeprav je takšen tip kmetijstva dražji, pa ga bo po Ostercovi besedah morala osvojiti tudi Slovenija. A se to ne bo zgodilo čez

Kmetje so prepričani, da je denacionalizacija v Beli krajini prepočasna. Zdi se jim žalostno, da so jim pred desetletji požigali celo gospodarska poslopja, da so klonili pred nacionalizacijo, sedaj pa morajo zbirati denar za odvetnike, da bodo zemljo lahko dobili nazaj. Sicer pa je Ivan Oman poudaril, da si v SKD močno prizadevajo za rešitev kmetijskih problemov, kajti sedaj se mudi. A sta iz vrst SLS dobila z dr. Ostercem precej očitkov predvsem zaradi odhoda SKD v pozicijo. Odgovor je bil, da si v SKD pač prizadevajo rešiti stvari, ki jih ni pripravljen reševati nihče drug. Če ne bi bili v vladi, bi se po njunem mnenju še težje borili kot sedaj. Oman je še dejal, da ga pri kmečkih štrajkih ne bo, ker ne verjame, da se bo s tem, ko bodo šli kmetje na cesto, kaj spremenilo.

M. BEZEK-JAKŠE

Mag. Janez Kramarič

Pravniki povezani v društvu

Prvi predsednik mag. Janez Kramarič

ČRNOMELJ, METLIKA — Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil v Črnomlju 12. marca, se je zbralo 31 diplomiranih pravnikov in pravnikov od 56, kolikor jih živi v Beli krajini. Seveda so se v novoustanovljeno društvo pripravili včlaniti vsi, celo tisti Belokranjci, ki sicer živijo in delajo drugje. Na občnem zboru, ki sta se ga udeležila tudi predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije dr. Janez Sinkovec in tajnik zveze Branko Korže, so izvolili vse organe društva. Predsednik je postal mag. Janez Kramarič, podpredsednik Branko Matkovič, tajnik pa Marko Zupančič.

Pravniki so natančno začrtali svoje delo. »Posegati nameravamo v razpravo o vseh družbeno pomembnih vprašanih in opredeljevati stališča v skladu z doseženo pravno civilizacijo,« je povedal predsednik Kramarič. »V javnem nastopanju bomo dosledno spoštovali pravila poklicne etike, odklanjali vse oblike nestrokovnih diskvalifikacij, žalitev ipd. Zavzemali se bomo za uveljavljanje pravne države in za racionalno pravo. Širili in poglobljali bomo znanje, zlasti pa se bomo lotili najbolj perečih tem, kot so lokalna samouprava, denacionalizacija in podobno,« je povedal mag. Kramarič. Belokranjski pravniki bodo vsako leto pripravili tudi srečanje, na katerem bodo obravnavali aktualna vprašanja v Sloveniji in v Beli krajini ter sodelovali tudi z drugimi tovrstnimi društvi v domovini in v pobratenih občinah.

M.B.-J.

TEČAJ IZDELOVANJA PISANIC

METLIKA - Belokranjski muzej bo organiziral v soboto, 3. aprila, v Ganglovanem razstavišču v Metliki tečaj izdelovanja belokranjskih pisanic, ki ga bo vodila Mihaela Črnič. Vsi, ki se želijo naučiti te ljudske obrti, se lahko do 31. marca prijavi v Belokranjskem muzeju osebno ali po tel. 58-177, kjer boste dobili tudi vse potrebne informacije.

GOSTOVALA BO

TREBNJE - V soboto, 27. marca, bo v trebanjskem kulturnem domu ob 19. uri gostovala folklorna skupina "Ivan Navratil" iz Metlike.

Pravočasno obšli balkanske čeri

V Trimu so lansko poslovno leto zaključili z dobičkom — Poudarek na kakovosti proizvodnje, poslovanja in trženja — Več kot polovico izdelkov na Zahod

TREBNJE — Danes je težko najti podjetje, ki se lahko pohvali, da je v preteklem letu zaposlovalo nove delavce, uspešno izvažalo na zahodne trge in ustvarilo dobiček. Trebanjskemu Trimu je to uspelo. Povprečno okrog 500 delavcev, ki so zaposleni v trebanjskem Trimu in še okrog 90 v Dobovi, poleg skoraj 100 izposojenih delavcev med poletno sezono je v lanskem letu izvozilo za 18,8 milijonov dolarjev izdelkov, kar je znašalo več kot polovico celotne prodaje, na zahteve nemške in avstrijske trge.

Vse to pa so v Trimu dosegli s premošljenim delom, ko so v času še normalnih jugoslovanskih republikami in bivšo Sovjetsko zvezo začeli iskati nove trge na Zahodu. Udeleževali so se vseh pomembnejših sejmov in veliko vlagali v osvajanje marketinških znanj, kar se jim danes že obrestuje. Z dokaj hitro preusmeritvijo na zahodne trge so ustvarili 3.258 milijonov tolarjev prihodkov in več kot 20 milijonov tolarjev dobička.

Trimov nosilni in prodajno najuspešnejši program so plošče, polnjene z mimeralno volno, v katerega tudi največ investirajo, sicer pa Trimov proizvodni program obsega gradnjo indus-

trijskih dvoran, kmetijskih objektov, bivalnih objektov pa tudi izdelavo različnih tehnoloških posod. Zaradi izvoznih zahtev so lani posodobili montažno linijo bivalnikov, obnovili profilirano linijo v proizvodnji sendvič ploč, ki so povzročale izmet, denar pa so vlagali tudi v izboljšavo energetsko neekonomičnih delov proizvodnje in v izboljšavo neprijetnih delovnih okolij v proizvodnji bivalnikov in plošč, lakirnici, sušilnici in prezačevanju.

Tudi evropska tržišča so se v zadnjih letih močno spremenila. Če so šele pred leti pogovarjali predvsem o ceni, kličih in o dobavnih rokih, se morajo sedaj vsi, ki se hočejo prebiti na zahodnoevropski trg, predvsem posvetiti ka-

Novih socialnih stanovanj še ne bo

Denar od prodanih stanovanj letos za osnovni šoli in postajo

METLIKA — V metliški občini je bilo po stanovanjskem zakonu doslej prodanih 88 občinskih stanovanj. Od tega je bilo 11 stanovanj last zdravstvenega doma, 8 osnovne šole, 68 skupščine občine ter eno stanovanje otroškega vrtca. Zanje so iztržili za slabih 32 milijonov tolarjev kupnin in anuitet, vendar je še vedno neporabljenih nekaj več kot 20 milijonov tolarjev.

Sicer pa so porabljeni denar namenili za zamenjavo rešilnega avtomobila in zobozdravstvenega stola v zdravstvenem domu, za rekonstrukcijo kotlovnice v osnovni šoli ter delno ureditev prostorov v športni dvorani. Delno so s tem denarjem pokrili tudi stroške izdelave lokacijske in projektne dokumentacije za metliško avtobusno postajo ter stroške adaptacije nekdanje osnovne šole na Partizanskem trgu.

Za letošnje leto v izvršnem svetu načrtujejo, da bo skupaj z doslej neporabljenim denarjem ter tistim, ki se bo šele natekel od kupnin in anuitet, na voljo vsaj 25 milijonov tolarjev. Vendar tako kot v drugih dolenjskih občinah tudi v metliški ni posebnega navdušenja za gradnjo socialnih stanovanj, zlasti ne, dokler se sistemsko ne reši vprašanje teh stanovanj. Poleg tega je bilo v Metliki vanje doslej precej nasilnih vselitev. Zato je skupščina sprejela predlog izvršnega sveta, po katerem naj bi letos denar od prodanih stanovanj porabili za štiri namene: za ureditev knjižnice in računalnice v metliški osnovni šoli bi porabili 900 tisočakov, za ureditev prostorov pod športno dvorano 3 milijone tolarjev, za ureditev telovadnice in nabavo šolske opreme v podzemeljski osnovni šoli 1,2 milijona tolarjev ter za gradnjo metliške avtobusne postaje 20 milijonov tolarjev.

M.B.-J.

V POČASTITEV MATERINSKEGA DNE

TREBNJE, MOKRONOG - Občinski odbor SKD Trebnje vabi na proslavo materinskega dne, ki bo v kulturnem domu v Trebnjem v petek, 26. marca, ob 19. uri. V kulturnem programu bodo sodelovali: Trebanjski oktet pod vodstvom profesorice Tatjane Mihelčič, absolutenka akademije za GFRT Romana Salehar in otroci. Predsednik odbora državnega zbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko Štefan Kociper pa bo spregovoril o pomenu družine v današnjem času. Iniciativni odbor SKD Mokronog vabi vse krajane v soboto, 27. marca ob 20. uri na proslavo v počastitev materinskega dne. Bogat kulturni in zabavni program bo potekal v kulturnem domu.

NOGOMETNI TURNIR MLADIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

TREBNJE - V telovadnici osnovne šole Trebnje bo v soboto, 27. marca, ob 10. uri nogometni turnir mladih krščanskih demokratov. Tekmovale bodo izbrane ekipe iz vse Slovenije in ekipa, ki jo bodo sestavljali člani IO in sveta MDK.

Jože Osterc in Ivan Oman

noč, saj ni dovolj denarja. Kljub pomanjkanju sredstev pa Osterc upa, da bodo od 1. aprila na voljo vsaj posojila.

Na vprašanje, kako rešiti problem, ko so Gorjanci za belokranjske kmete večja ovira, kot je Triglav, medtem ko je nekdanji veliki karlovški trg zanje zaprt, kmetje niso dobili natančnega odgovora. Zato pa ga je bil predsednik upravnega odbora metliške kmetijske zadruge Jože Klepec prisiljen dati v zvezi z nakupom dveh vagonov vina, ki so ga po nizki ceni pripeljali v vinsko klet iz uvoza, medtem ko ga belokranjski vinogradniki iz svojih zidanic ne morejo prodati. »Upravni odbor je bil tik pred sklepom, da direktorju prepove uvoz vina. Toda če ga ne bi uvozila metliška Vinska klet, bi ga kdo drug,« je dejal Klepec ter dodal, da kmetje v upravnem odboru nimajo moči, saj se zaradi pomanjkanja znanja niso sposobni postaviti v bran menedžerski strukturi v kmetijski zadrugi.

J. D.

Kmetijci in Zeleni za isto mizo

Inšpektorji potrdili, da očitki kmetijcem niso vedno upravičeni — Za reševanje problemov je potrebno sodelovanje in ne nasprotovanje — Dogovor z ribiči

KOČEVJE — V četrtek so se v restavraciji Janez v Kočevju zbrali za skupno mizo predstavniki kmetijev, kočevskih Zelenih, ribičev in inšpekcijskih služb. Sestanek je sklical Mercator — Kmetijsko gospodarstvo Kočevje in je bil nadaljevanje že januarja začelih razgovorov.

Pobudnik januarskega srečanja, ki se je končalo s sklenitvijo sporazuma med kmetijci in ribiči o preprečevanju onesnaževanja reke Rinže, so bile kočevske inšpekcijske službe. Kočevski sanitarni

inšpektor Predrag Petrovič je tudi v četrtek vse prisotne pozval, naj se ne bi medsebojno obtoževali, marveč poskušali najti za vse sprejemljive rešitve. Pridrži je direktorju Mercator — Kmetijskega gospodarstva Kočevje Janezu Žlindri, da ni vse slabo, kar zadeva kmetijstvo in še posebno prašičjo farmo v Klinji vasi.

Žlindra je dejal, da so v zadnjih nekaj letih storili ogromno za ekologijo. Tako kot predsednik ribiške družine Kočevje Tomaž Arko, je nedavno sporazum z ribiči, ki kmetijce zavezuje, da ne bodo gnojili na zemljiščih ob Rinži, označil za

veliko pridobitev in izraz njihove pripravljenosti za preprečevanje onesnaževanja narave. »Z razvojem gnojevke in gnojnice smo v bistvu razselili naše farme, vendar pa nam tega nihče ne priznava,« je dejal Žlindra in dodal, da je gnojevka v celoti razgradljiva in da ostaja problematičen le smrad, ki pa si ga tudi prizadevajo zmanjšati.

Ob smrad, kot izredno motečo posledico gnojenja, se je spotaknila predstavica Zelenih Sonja Bižal, vendar njene trditve inšpektor Petrovič s podatkom, da je imel do sedaj samo eno pritožbo zoper smrad oz. gnojenje, ni potrdil. Navedbo Marka Figarja, da se za spiranje gnojevke uporablja pitno vodo, je direktor farme v Klinji vasi Franc Trdan, označil za neresnično. Menil je, da je posledica nepoznavanja zadev in nestrokovnosti Zelenih. Zatrnil je, da za spiranje gnojevke ne gre niti litra pitne vode in da imajo izmed vsem osmih farm v Sloveniji najmanjšo porabo pitne vode.

M. LESKOVŠEK-SVETE

LEGALIZIRALI OBRATNO CONO

RIBNICA — Na zadnji seji ribniške občinske skupščine so delegati sprejeli predlog odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana občine. V srednjeročnem planu je sedaj prvič zajeto tudi 18 ha kasarniškega kompleksa bivše JLA, ki je bilo doslej v vseh planih bela lista oziroma opredeljeno kot območje posebnega družbenega pomena. Ob soglasju ministrstva za obrambo to sedaj dobiva novo civilno namembnost. S spremembo prostorsko-uredbenih pogojev so pravzaprav le legalizirali obrtno proizvodno cono, ki tu nastaja.

OGLEDALI SO SI CESTO

OSILNICA, PREDGRAD, FARA — Člani sveta KS Osilnica in domači gospodarstveniki so si 21. marca ogledali del obkoljske ceste od Mozlja preko Predgrada, Dola in Žage do Farc. Gre za lokalno cesto, ogled pa je bil organiziran zato, da bodo izkušnje pri gradnji te ceste uporabili pri gradnji ceste od Petrine do Mirtovičev in naprej do Osilnice do Drage.

M. L.-S.

»Električne« posledice meje

Hrvati so zadovoljni, Slovenci pa prizadeti

KOČEVJE — Z vzpostavitvijo državne meje s Hrvaško, so se na območju, ki ga pokriva Elektro Kočevje, med številnimi problemi pojavili še novi. Dogovor s hrvaško stranjo, ki prinaša ohranjanje obstoječega stanja napajanja nekaterih slovenskih gospodinjstev s hrvaško elektriko in hrvaških s slovensko, pomeni začasno rešitev, dolgoročno gledano, pa bosta obe strani morali prevzeti vsaka svoje odjemalce.

Na slovenski strani območja, ki ga pokriva Elektro Kočevje, je 240 gospodinjstev, ki jih napajajo Hrvati, na hrvaški strani pa 300 gospodinjstev, ki dobivajo elektriko iz Slovenije. Slovenski odjemalci hrvaške elektrike računajo na poravnava Elektro Kočevje po ceni, ki velja za slovensko elektriko, hrvaški odjemalci pa za slovensko elektriko hrvaškemu elektrogospodarstvu po njihovih veljavnih cenah. Ker je elektrika iz Slovenije dosti boljša kot na Hrvaškem, ki ima zaradi vojnih razmer dokaj nezanesljivo dobavo električne energije, je razumljivo, da so odjemalci na Hrvaškem s takšno rešitvijo zadovoljni. Za dobro elektriko namreč pla-

čajo trikrat manj, kot bi plačali v Sloveniji, saj je elektrika na Hrvaškem cenejša. Prizadeti pa so slovenski odjemalci hrvaške elektrike, ki slabo elektriko drago plačajo.

Da bi lahko prevzeli slovenske odjemalce, bi Elektro Kočevje moral zgraditi 21 km daljnovidov in 17 km nizkonapetostnega omrežja ter postaviti 12 transformatorskih postaj. Za to bi potreboval 3,8 milijona mark. Gre za denar, ki se po mnenju direktorja Elektra Kočevje Vincenca Janše, Elektro ne bo obrestoval niti v tisoč letih, je pa, s človeškega vidika gledano, njegova nalozba opravičljiva.

M. L.-S.

ŠUŠMARJENJA JE VSE VEČ

RIBNICA — Odbor ribniške obrtne zbornice je na zadnji seji občinske skupščine ponovno načel problem šušmarstva v občini. Navedli so, da je v ribniški občini kar 700 večjih ali manjših obratovalnic in obrtnikov, ki delajo na črno največ v lesni branži, frizerstvu, avtomehaničnih popravilih in v gostinstvu. Zaveli so se za učinkovitejšo delo inšpekcijskih služb, ki naj bi pripomogle k odpravi oziroma omejitvi dela na črno. Opozorili so, da tiho pristajanje na takšno stanje povzroča med zasebniki, ki se držijo zakona, vse več negotovanja.

Odnos do odpadkov odraz kulture

Vsebina smetjakov tudi prepoznaven znak pomanjkanja kulture — Na občini in pri podjetju Barles zadovoljni z modelnim projektom ločenega zbiranja odpadkov

SEVNICA — Ločeno zbiranje odpadkov, s katerim je lani začelo na območju Malkova, Tržišča, Šentjanža, Krmelja in Naselja heroja Maroka (NHM) v Sevnici senovsko podjetje Barles, poteka sorazmerno dobro. Količine sekundarnih surovin so so zelo različne, bio odpada pa je malo, ker te odpadke odvažajo le še iz blokoveškega NHM v Sevnici, potem ko so ugotovili, da so količine bio odpada v krmeljskem blokoveškem naselju zanemarljivo majhne. Poudarjajo, da je stanje v manjših blokih še zadovoljivo, medtem ko je kultura stanovalcev v stolpnih na nizki ravni, kar je razvidno tudi iz stanja v smetnjakih in okoli njih.

Vzroke za manjše količine odpadkov v smetnjakih pa vidijo izvajalci modelnega projekta, ki ga je podprla tudi sevniška občina, predvsem v premajhni osveščenosti ljudi in nesprejemljivi zakonodaji, ki ne spodbuja ločenega zbiranja in reciklaže niti ne uvaja ekološkega davka. »Ob vsem tem še tako dober namen in napor, vložen v ta modelni projekt, navzven delujejo kot gašenje požara, ki ga nismo znali ali hoteli preprečiti,« poudarja tudi sevniški sekretar za okolje Jože Kolar. Z modelnim projektom so želeli v občini zmanjšati količino odpadkov, namenjenih deponiranju. Cilj akcije »Čisto mesto«, s katerim se podjetje Barles pojavlja še v

nekaterih drugih slovenskih krajih, je tudi aktivno sodelovanje stanovalcev pri ločenem zbiranju odpadkov.

Ločeno zbirajo belo in barvno steklo, papir, karton in bio odpad. V Mirenski dolini so postavili zabojnike za papir in karton ter ostali odpad, predvsem pri blokih v Krmelju, pri gostinskih lokalih ter trgovinah pa še 240-litrski plastični posode. V vseh krajih razen na Malkovcu so na voljo steklenjaki za barvno in belo steklo. Stanovalci so prejeli tudi lično brošuro (pripravil in založil je Barles, d.o.o., Senovo) o kompostiranju. Da bi modelni projekt lahko nemo-teno potekal, so po nemajhnih zapletih

Priznanja CZ

Trije zlati znaki za kočevske dobitnike državnih priznanj

KOČEVJE — Republiški štab za CZ je ob letošnjem svetovnem dnevu civilne zaščite podelil državna odlikovanja za dosežke na področju razvoja in krepitve CZ tudi najzaslužnejšim v kočevski občini. Zlati znak civilne zaščite so prejeli Gasilsko društvo Vas — Fara,

ZLATI ZNAK CZ — Ob prevzemu najvišjega državnega priznanja CZ, podeljenega Elektru Kočevje, je direktor Elektra Vincenc Janša dejal, da v času vojne v Sloveniji odklopitev elektrike delu družin vojaških oficirjev v Ribnici ni bila namerna, kot to ljudje mislijo, ampak je do nje prišlo ob izklopitvi ribniške vojašnice. (Foto: M. L.-S.)

občinska organizacija RK Kočevje in kočevska poslovna enota Elektra Ljubljana. Vsem trem dobitnikom najvišjih priznanj CZ so bila odlikovanja že vročena, nazadnje Elektru Kočevje minuli četrtek.

Zlati znak CZ podeljen Elektru Kočevje za njihov prispevek v času junjske vojne v Sloveniji, je direktorju kočevskega Elektra Vincencu Janši izročil kočevski župan dr. Mihael Petrovič. Župan je dejal, da je Elektro upravičen dobitnik priznanja ne le zaradi dobro opravljenih nalog v času vojne, ampak tudi celotnega svojega poslovanja v preteklosti in danes. Posebno je pohvalil njihov posluž za potrebe demografsko ogroženih območij, na katero je Elektro v preteklem letu vložil prek 20 milijonov tolarjev.

Direktor Elektra Kočevje Vincenc Janša je po kraješem orisu nalog, ki so jih požrtvovalno opravili delavci Elektra v času vojne, prisotne seznanil tudi s problemi, s katerimi se Elektro srečuje danes.

O delu civilne zaščite v občini je Milena Lautar z občinskega štaba za CZ povedala, da je dobro organizirano.

M. L.-S.

Priložnost za legalizacijo črnih gradenj

V ribniški občini je na črno zgrajeno prek 100 objektov

RIBNICA — Republiška vlada je minuli četrtek sprejela predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Ko bo ta, popularno imenovani, zakon o moratoriju na rušenje črnih gradenj, sprejet v državnem zboru, se bodo morali črnograditelji v treh mesecih po njegovem sprejemu odločiti, ali bodo črno gradnjo legalizirali, ali pa jo bodo morali porušiti.

Kako bodo izvajali zakon, še ni znano, po mnenju referenta za lokacijska in gradbena dovoljenja Franca Mikuliča z ribniške občine, pa bo vzpostavil določeno red in doprinesel k izoblikovanju jasnejše in točnejše slike o tem, kje in koliko je sploh vseh črnih gradenj. Teh podatkov sedaj nihče ne beleži in spremlja, zato je podatek, da je v ribniški občini okoli 100 črnih gradenj, le približen. »Če bi upoštevali vse najrazličnejše prizidke, drvmiče, garaže in druge pomožne objekte, ter vse vise gradnje, je takšnih objektov, ki so zgrajeni brez izdanih vseh potrebnih dovoljenj, pravgotovo prek 100,« pojasnjuje Mikulič.

Največ je na črno zgrajenih pomožnih objektov, vendar pa številnih podatkov o tem in ostalih vrstah črnih gradenj ni. Mikulič pravi, da gre za vse možne vrste gradenj, od stanovanjskih in gospodarskih poslopj, do proizvodnih objektov. Gre tudi za vse možne oblike, od sive gradnje do gradnje brez vseh dovoljenj in celo do primera izgradnje stanovanjske hiše na tuji zemlji.

M. L.-S.

DOLENJSKI LIST

DROBNE IZ KOČEVJA — Ob materinskem dnevu, ki so ga preteklo nedeljo na Blanci pripravili kršćanski demokrati, je s krajšim koncertom navdušil moški pevski zbor Svoboda iz Breznice pod vodstvom Janka Avsenaka, zaigral je domači ansambel Delfini. Zatem je po predavanju dr. Tonea Kunstlja o zelo pomembni vlogi družine, in zlasti matere pri vzgoji otrok, v pogovoru sodelovalo tudi občinstvo. Ob koncu materinskega dneva so se matere, očete in mladež pred kulturnim domom zadržali v klepetu ob kozarčku domačega vina in kosu kruha. (Foto: P. P.)

Ni bil letnik desetletja, le dober in obilen

Ocena enologa

BOŠTANJ, MALKOVEC — V soboto so v Boštanju in na Malkovcu ob dnevu vinogradnikov, ki so ga obogatile kmetice s kulinaricnimi dobrotami, podelili priznanja vinogradnikom za letnik 1992. Degustacijski komisiji za ocenjevanje vin v največji podružnici Društva vinogradnikov Dolenjske (DVD) za Sevnico — Boštanj in v podružnici Malkovec je vodil enolog M — Agrokombinatove kostanjevske kleti inž. Zdravko Mastnak.

Kmet Alojz Zalašček iz Boštanja (na sliki: preteklo soboto mu predsednik podružnice Rado Umek izročil priznanje za najbolje ocenjeno rdeče vino), ki se že vrsto let uvršča z rdečimi in nekoliko manj z belimi vini v sam kakovostni vrh vinogradnikov, meni, da so bili letos v ocenjevalni komisiji za kakšne pol točke prestrogi; tudi njegova vina dostikrat boljše ocenijo na osrednji pokašnji v Novem mestu. Najvišja ocena pri 35 rdečih vinih v Sevnici je bila 15,87 pri 36 belih vzorcih pa 16,54. 11 vzorcev je bilo izločenih. Rekordno število 125 vzorcev vina (57 belih in 68 rdečih), so ocenili v malkovski podružnici, 9 pa so jih izločili. Pri rdečih vinih je najvišja ocena 15,8, pri belih pa 16,22. Inž. Mastnak je povedal, da se niso uresničili obeti, da bo to letnik desetletja ali celo kaj več. Po njegovem je ta vinski letnik nič več kot dober. Vina imajo še dosti nepreurega sladkorja, zato je nevarnost čika precejšnja. Pri zametni črmini so ugotovili, da deluje zelo tanko, nežno, »oprano« tudi zaradi preobloženih trsov. Pri obilnem letniku so vinogradniki uporabili dosti nove in tudi že dlje časa neuporabljene posode, kar je v nekaj primerih ocenjevalno komisijo prisililo, da je vzorce izločila. V sevniški podružnici izločenih vzorcev niso obesali na veliki zvon, ampak so vinogradnike pisno opozorili, zakaj je njihovo vino izločeno in kje je vzrok za napako. Vinogradniki so to potezo in ponujeno pomoč enologa zelo dobro sprejeli, saj so se zvečine, navkljub temu da tokrat morebiti niso bili dovolj uspešni vinogradniki in kletarji, udeležili družabnega srečanja.

P. P.

VZORČNI NASAD BREZ SOGLASJA

SEVNICA — Navkljub zagotovilom sadjarja in podjetnika inž. Frana Kotarja, ki je nameraval v starem mestnem jedru Pod Vrtačo urediti sodoben vzorčni sadnjak, kjer naj ne bi s škropljenjem ogrožal vrtnin na bližnjih vrtovih niti stanovalcev, mu ti ne verjamejo. Kotar na občini sploh ni zaprosil za ustrezno soglasje, s čimer bi lahko strokovno ugotavljali upravičenost njegovega zahtevka.

PREDSTAVITEV KNJIGE DR. JANKA PRUNKA

SEVNICA — V sevniški občinski knjižnici bo drevi, v četrtek, 25. marca, ob 18. uri sevniška zveza kulturnih organizacij predstavila najnovejšo knjigo sevnškega rojaka, zgodovinarja dr. Janka Prunka, Slovenski narodni vzpon. To delo je prvo v slovenskem zgodovinskem prikazuje zorenje slovenske narodne volje po narodni samostojnosti od narodnega prepoveda v drugi polovici 18. stoletja do samostojne države Slovenije 1991-1992. torč v tako velikem časovnem loku. Knjiga je narejena s pomočjo obilice primarnega dokumentarnega gradiva. Osvojenega ideoloških interpretacij, prinaša v mnogočem novo, mnogo svetlejšo sliko slovenskega političnega razvoja, kot smo je bili vajeni. Na predstavitvi, ki jo bodo popostriili s priložnostnim kulturnim sporedom, bo sodeloval tudi avtor knjige.

Sevniški paberki

DELNIČARJI? — Po sevniški srenji se vztrajno širijo govorice, naj bi Tehnološke sisteme Sevnica (TSS) kupil novopečen direktor tega podjetja, trgovec Milan Senica, ki je republikemu Skladu za razvoj lastniku TSS, rožnato »vizijo« tovarne naslikal le na enem listu papirja, da naj bi bila delničarja bodoče firme tudi dva visoka občinska funkcionarja. O tem seveda nihče uradno nič ne ve. Izkušnja pa govori, da je doslej iz takih govoric marsikaj meso in kri postalo, zato naj bo tole zgolj dobronamerno opozorilo. Zadnje namreč ni veliko mazarilo, da bi razjarjeni delavci TSS, ko so terjali izplačilo januarskih plač, prihrumeli na občino, potem ko so jim gospodje sprva obljubili obisk, zatem pa s faksom pojasnili, da jih ne bo. Tistega toplega dne, na 40 mučencev dan, so potem najvišji občinski funkcionarji le prišli na pogovor v TSS, da so delavce vsaj nekoliko pomirili.

KARATEISTI — Ob otvoritvi prodajnega salona oz. servisa za Missanova vozila pri Albinu Ziergerju v Dolenjem Boštanju so prikupno točko prikazali mladi sevniški karateisti. Kdove zakaj je nekaterim pri ta nastop tako v nos, da so ga skušali preprečiti?

ZAHVALA — Sevniški gasilci morajo v zadnjem času zaradi travnjskih požarov pogosto preprečevati večjo škodo. Za svoje postovoljevo nesebično in humano delo so dobili preteklo soboto nenavadno zahvalo na žirskem Vrhu, kjer je požar povzročil Zvon Vučević. Policiista in gasilce so povzročitelj in še nekateri domačini iz bližnjega vinograda ozmerjali, o kakšnih pomočih pa niso hoteli slišati, saj naj bi bili gasilci fisti, ki se redijo na njihovih žuljih. Nekaj minut zatem je iz okolice Zabukovja prišel za gasilce lažni alarm.

• Raznolikost, ne uniformnost, je moč. (Brandt)

IME - Neki možakar, širši javnosti povsem neznan, je zadnjič ob uradnem srečanju rekel eni od vplivnih žensk v Vidmu, da ji sploh ne bo povedal imena, češ da si ga tako ali tako ne bo zapomnila. Domišljavec naj ostane še nekaj časa neznan, da ga ne bi takoj po objavi imena zaradi njegove vzvišenosti poiskali Vidmovi delavci in bi se pridružili letičim Svedom. Možakar je nekakšen svetovalec, ko se pogovarjajo o Vidmovem stečaju. Če je res tako izjemen, kot se dela, se bo torej lahko kmalu izkazal. Sicer pa Posavci še zmeraj trdijo, da nizko pade, kdor visoko leta.

ŠPORT IN LUČ - Pri znani gostilni v Brestanici lahko zainteresirani igrajo tenis, in sicer tudi ponoči, ker so zraven luči. Kot se govori, nočni turnirji razveseljujejo ne samo igralce, ampak tudi ljudstvo v bližini, čeravno mu tenis nekoliko krni pičle urice sladkega nočnega spanca. Baje take nočne nadloge Brestančani mirno prenašajo zato, da bi zbujali zavist pri sosedih na Senovem. V tem rudarskem kraju namreč domačini ponoči ne morejo igrati tenisa, saj je na Senovem svetla žarnica nad cesto ali kje drugje zunaj še zmeraj največja redkost, česar se vselej zlasti tatovi vetrobranski stekel in ženskih torbic.

NUKLEARNA - Brošura, v kateri piše o jedrski elektrarni Krško, o zaščiti pred njo in podobnih rečeh, do danes po več letih še ni našla poti v krška gospodinjstva, katerim so jo pisni in tiskarji namenili. Knjižice so doslej prispele do sedežev krajevnih skupnosti in tam so običajle v omah. Zastoj v glavnem ne moti nikogar, niti oseba iz nuklearne niti večine navadnih smrtnikov širom Posavja. Govori se, da bi brošure lahko že zdavnaj prišle v roke bralcem. Toda v Krškem in okolici in v sami elektrarni bi se potem morali bolj posvetiti razpečevanju brošure in manj preštevavanju, kdo je v nuklearni Slovenec in kdo ni, kdo lahko ostane in kdo naj gre iz elektrarne.

Novo v Brežicah

NOVA TEHNIKA - Zasnokrat nam še ni uspelo dognati, kakšna je zadnja radjaska tehnika in če se je z njo posodobil tudi Studio D. Kljub temu smo prepričani, da še niso prišli tako daleč, da bi v eter lahko pošiljali fotografije. Nekateri so očitno prepričani o nasprotjem. Ko je bil znani brežiški fotograf iz firme Baškovič-Rožman na delu in je veselo pritiskal na sprožilec okrog predsednika Kučana in podjetnika Poloviča, so ga zmotili kar trije gostje. Vprašali so ga - ne boste verjeli - če dela za Studio D.

NOVA DOBA - Spoštovani delavci! Vsi, ki ste še nedavno na svojih delovnih mestih počeli marsikaj, le delali bolj malo, se zamislite malo nad novo dobo, ki prihaja. Pravzaprav je že čisto pred vrati. Če ne verjamete, povprašajte tiste, ki si služijo za preživetje v čateških Termah. Če boste hodili mimo receptorja, ga nič ne sprašuj, lahko bi ga zmotili pri njegovi novi zadolžitvi. Vodstvo podjetja je namreč ugotovilo, da ta delavec v popoldanskih urah bere časopise in si tako dela kratek čas. Na žalost ne bo več dolgo tako, v bodoče bo receptor polno zaposlen. Kadar ga ne bodo motili gosti, bo v računalnik vnašal fakture.

TURIZEM - V torek je bila v Ljubljani Brežiška pomlad, turistična predstavitev občine. Kot ponavadi so se tudi tokrat zanjo doma tekoč dogovorili. Termam je šlo v noz, da bo največ od te prireditve iztržilo Vino. Razdražen zaradi nesmiselnih preprirov, je Ciril Kolešnik predlagal predstavitev, ki bi gotovo zadovoljila tudi Terme. "Pa postavimo pred mestno hišo dva čebra," je dejal (verjetno naj bi spominjala na baze), "v enem naj sedi Mokrovič, v drugem pa jaz. Še krtače bova imela v rokah in drug drugega ribala po hrbitih!" To bi bila zares dosledna predstavitev občine. Ni znano, zakaj je niso izpeljali.

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

adriatik
PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.
68250 BREŽICE
Valvazorjeva 37
Tel/Fax 0608/62-220
Mobitel 0609/612-999

Opel astra	od 23.600 DEM
Opel vectra	od 29.000 DEM
Fiat UNO	od 13.300 DEM
Fiat TIPO 1,6	od 19.800 DEM
ROWER 214	od 25.000 DEM

Možnost bančnega posojila ali leasing.

Na blokiranih žiro računih dvakrat več

Glavnina v krški občini

KRŠKO — Po podatkih tukajšnje podružnice Službe družbenega knjigovodstva je imelo ob koncu februarja blokirani žiro račun nad 5 dni 75 pravnih oseb v gospodarstvu v Posavju. To pomeni eno podjetje manj kot v januarju. Toda blokirani februarški znesek je bil večji od januarskega, in to za več kot desetino. Znesek, ki je bil na žiro računih posavskih gospodarskih podjetij blokirani februarja letos, je tudi večji od povprečnega zneska finančnih blokad v letu 1992, in sicer za več kot dvakrat. Glede na poročilo SDK je v največjih težavah gospodarstvo v krški občini, saj tam blokirani znesek presega 2,7 milijarde tolarjev. Brežiškemu gospodarstvu so v tem času blokirali 104 in sevnškemu 101 milijon tolarjev. V Krškem je bilo v obravnavanem mesecu 32 podjetij z blokiranim žiro računom, kar je največ v Posavju. V brežiški občini jih je bilo 20 in v sevnški 23.

V Posavju se večja število podjetij, ki nimajo denarja za neposredno in takojšnje plačilo blaga in storitev ter mesečni dolg. Na to kaže tudi udeležba v letošnjih dveh krogih pobotov, opravljenih v krški podružnici SDK. V februarškem pobotu je sodelovalo 124 partnerjev iz Posavja, medtem ko se jih je botalo januarja 119. V februarškem pobotu je sodelovalo tudi 3.332 upnikov iz Slovenije. V botanju februarja so udeleženci poravnali za 150 milijonov tolarjev terjatev in obveznosti. To pa je za 18 odst. manj kot v mesecu poprej.

PRODAJA OBRATA JE NAJBOLJ NESPAMETNA

BREŽICE - Brežiški izvršni svet je v ponedeljek ponovno s pismom obvestil predsednika slovenske vlade o svojem protestu proti prodaji obrata Adrie Caravan v Brežicah. Ob dejstvu, da ga prodaja matično podjetje Adria Caravan, se vprašuje, kakšno vlogo ima pri tem sklad za razvoj. Adria se je po mnenju Brežičanov odločila za najboljši neracionalno in nesprejemljivo rešitev.

IZGNANCI V BRESTANICI — Kot je dejal Slavko Kunej, Slovenija zdaj obravnava pravičneje izgnanstvo. V društvu izgnancev ocenjujejo kot najpomembnejši premik na boljše to, da je naša država priznala izgnance kot skupino, ki ji pripada vojna odškodnina. Pravičnost je zmagala tudi tako, da država priznala izgnancem določeno delež na nekdanjo družbeno lastnino, potem ko so dokazali, da od takšne ali drugačne nemške vojne odškodnine Jugoslaviji doslej niso dobili niti pfeniga. Na sliki: z ustanovnega občnega zbora v Brestanici. Levo je Andrej Kovačič, vodja iniciativnega odbora. (Foto: L. M.)

Najbolj sporna je amortizacija

IS očitali, da je povišal sredstva za amortizacijo občinskih zgradb in jih porabil za druge naložbe — Kljub temu sprejeli zaključni račun

BREŽICE — Po sklepu IS pred dobrim letom so v Brežicah ponovno ocenili vrednost občinskih objektov, saj so bili mnenja, da so podcenjeni in se zato za njihovo amortizacijo izdajala premalo sredstev. Na osnovi nove ocene so se sredstva za amortizacijo povečala za 40 odstotkov, kar pomeni tudi večje odhodke za delo upravnih organov. Ko so poslanci brežiške skupščine pred tednom dni sprejemali zaključni račun, se je najbolj zatikalo ravno ob tem vprašanju.

Razpravo je izzval Borut Mokrovič, ki je bil proti predlogu zaključnega računa predvsem zaradi predlaganega enofaznega postopka. Ta namreč one-

Vzhod dela za zelo majhen denar

Iskra in drugi

KOSTANJEVICA — Med podjetji v Krški občini, ki so se pred časom znašla v gospodarskih težavah in še občutijo probleme, je Iskra v Kostanjevici. Prvi močnejši udarec je tovarna doživela v trenutku, ko ni mogla več prodajati na tržišče v nekdanji Jugoslaviji. Ker so manj kot prej začeli kupovati od kostanjevške Iskre tudi zdesetkani proizvajalci v slovenski elektroindustriji, so nastale v tovarni ob Krki dodatne težave, zmanjšal se je izvoz. Medtem ko so imeli še leta 1991 v Kostanjevici toliko dela, da so zamujali z dobavami, je proti koncu 1991. leta število tujih naročil upadlo za več kot polovico. Očitno je svoje opravila vojna. Iskra je želela obdržati in navezovati stike s tujimi partnerji, vendar ti niso prišli na razgovore niti v Avstrijo, kaj šele v Kostanjevico, in so se takrat ognili Sloveniji.

Na tržišču, kamor prodaja Iskra Kostanjevica, je ponudba delovne sile in blaga večja od povpraševanja, zato bodo za oboje verjetno še nekaj časa veljale sedanje nizke cene. Poceni izdelke so pripravljali delati predvsem v državah nekdanje Vzhodne Evrope, na primer na Poljskem. Za Iskro Kostanjevica v danih razmerah taka konkurenca pomeni, da na velike posele s težko dosegljivimi inozemskimi naročniki se ne more računati. Razprodaje delovne sile, na katero je pripravljen pristati nekdanji Vzhod, slovenski sindikati bržčas ne bi dovolili. Težave ostajajo, saj majhen in razmeroma nepremožen proizvajalec, kot je Iskra, lahko vpliva zelo malo ali nič na razmere na mednarodnem trgu.

• Iskra bi sicer lahko oddala dosti blaga, vendar možni kupci nimajo denarja, da bi ji plačali. Domači trg plačuje večinoma z blagom, denar je edino od izvoza.

L. M.

V Nerezinah bo že kmalu živahno

PSK, organizacija dopustov Krško, bo v kratkem začela pripravljati nerezinsko letovišče na prihod turistov — Začetek sezone 23. aprila — Država zatajila

KRŠKO — »PSK, organizacija dopustov Krško« bo v nekaj naslednjih dneh poslala v svoje počitniško naselje v Nerezine strokovno ekipo. To pomeni, da se za krško organizacijo, ki je pravna naslednica Počitniške skupnosti Krško, dejansko že začenja letošnja turistična sezona.

Potem ko je PSK zabeležila lani v Nerezinah 66.000 nočitev, letos upa vsaj na tolikšno zasedenost obmorskega letovišča, v katerem je na voljo 1.500 ležišč. Omenjeno podjetje za organizacijo dopustov, ki ima sedež v Krškem, vendar združuje prek 90 članic iz vse Slovenije, bi rado celo presešlo lanski poslovni dosežek, zato premišljeno načrtuje. »Z ozirom na dve sušni leti, ki sta za nami, poskušamo med drugim spet organizirati turistično ponudbo tako, da bi dosegli visoko raven iz preteklosti. Tako bomo v naš letošnji poletni program v Nerezinah vključevali glasbo, priložnostna športna tekmovanja, navični turizem in še kaj,« pravi Mirko Štajner, direktor PSK Krško.

Nerezinsko turistično naselje bodo odprli za obiskovalce 23. aprila in ga

zaprli ob koncu septembra. Pred navedenim aprilskim datumom bo strokovna ekipa PSK v počitniškem naselju med drugim popravila, kar je potrebno sanirati po lanskem jesenskem neurju.

Če bo krška dopustniška skupnost v letu turizma močno približala lanski poslovni uspeh rezultatom iz svojih zlatih let, bo to bolj ko ne samo njena zaslug. Vladina prav gotovo ne, saj nima niti ministra za turizem, kar z obžalovanjem omenja tudi Štajner. Vlada se sploh nekako ne potruži dovolj, so pričrli v PSK Krško. Slednja ima na Hrvaškem podjetje, vendar samo na

paperju, ker zaradi nedorečenih meddržavnih zadev to podjetje še ne more razpolagati s premoženjem. Zato je PSK na čelu tistih, ki priporočajo Ljubljani, naj se čimprej dogovori z Zagrebom o slovensko-hrvaškem gospodar-

• V Nerezinah v otroški koloniji v celi sezoni lahko letuje tudi okrog 500 otrok. V nerezinski otroški koloniji naj bi se letos od 28. junija do 28. avgusta zvrstilo 5 trinajstidnevni izmen najmlajših dopustnikov. Informacije glede omenjene otroške kolonije daje v Krškem Občinska zveza prijateljev mladine, tam Vida Ban, zaposlena v občini v Krškem.

skem sodelovanju in doseže poenostavitve različnih uradnih opravil.

L. M.

Načrti zastareli ali jih ni

Zakaj zastoji v izdelavi lokacijskih načrtov

BREŽICE — V občini so ob poročilu o realizaciji prostorsko izvedbenih aktov v preteklem letu ugotovili, da je ostala vrsta nalog neizpeljana. Direktor Zavoda za prostorsko načrtovanje Dušan Blatnik zatrjuje, da zavod ne more prevzeti odgovornosti za to, in hkrati kaže na zunanje vzroke, ki onemogočajo normalno delo te občinske ustanove.

Po njegovem vzroku segajo več let nazaj, saj občina nima ažurnih in z veljavnimi zakoni usklajenih planskih dokumentov. Ravno zaradi tega je najprej potrebno izdelati in potrditi dolgoročni in srednjeročni plan, na osnovi katerega bi lahko izdelali legalne ureditvene, zazidalne in lokacijske načrte.

Blatnik teževe svojega zavoda opisuje tudi na znanem primeru ulice od cerkve sv. Roka do Nemške hiše. Pravi,

da lokacijske dokumentacije za njeno obnovo ni mogoče izdelati na strokovnih osnovah, saj ni ureditvenega načrta za mestno jedro in tudi ne ažurnih urbanističnih zasnov mesta. V Brežicah ni rešen osnovni koncept izgradnje infrastrukture, ni strokovnih podlag za razvoj, za ureditev prometa ali kanalizacije.

Neurjejen je tudi kataster vodov, poleg tega pa so že izdelane geodetske podlage neažurne. Delo zavoda ovirajo tudi birokratsko naračanje in izdelava nalog, neusklajeno delovanje upravnih organov, pomanjkanje arhiva, večfaznost odločanja, nepravčasno sprejemanje proračuna, preobsežen program dela in nenazadnje tudi obilica nalog, ki niso vezane na osnovno dejavnost zavoda.

Zavod že dobro leto opozarja na te pomanjkljivosti, a ne more po hitrem postopku izdelati planov, za katere je potrebno več let. Poleg tega se je otepal s kadrovskimi in prostorskimi težavami. Prostore so lani sicer dobili, a še vedno delajo brez nujno potrebne opreme, celo brez omar in nepogrešljivega telefona.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 20. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Karla Umek iz Armeškega - Hano, Dušana Petelin iz Krškega - Klemena, Darinka Stane iz Krškega - Klavdijo, Irena Umek-Babič iz Kumsperka - Sebastijana, Donja Hudorovič iz Gorice - deklčo, Darinka Munič iz Brežic - Andrejo, Marija Zorič iz Bukoška - Valentina, Martina Mihelin z Bizeljskega - Vinka, Martina Bogovič z Razeza - Andreja, Jožica Kozine iz Kladija - Boštjana, Lenčka Šmit iz Kremena - Tino, Sonja Kolan s Senovega - Davida, Sonja Hrvatič s Senovega - dečka. Čestitamo!

Izgnanstvo ne sme v pozabo

V Brestanici ustanovili krajevno organizacijo društva izgnancev — Knjiga dr. Ferenc kot učbenik

BRESTANICA — Tu so 19. marca ustanovili krajevno organizacijo Društva izgnancev Slovenije Rajhenburg s sedežem v Brestanici. V njem se združujejo izgnanci iz sedanjih krajevnih skupnosti Brestanica, Koprivnica, Rožno—Presladol in Senovo.

Slavko Kunej, predstavnik Društva izgnancev Slovenije, je na občnem zboru izrazil zadovoljstvo nad ustanovitvijo organizacije v Brestanici, saj na ta kraj večje izgnance posebej žalostni spomini. Po njegovem bi čas izgnanstva moral najti mesto v kolektivnem spominu prihodnjih rodov Slovencev. O povojni Sloveniji je rekel, da je izgnanstvo pozabljala na ukaz politikov; med slednjimi si je edino Franc Setinc upal opozoriti, da je slovensko izgnanstvo del slovenske zgodovine.

Izgnanci morajo še kar naprej opozarjati nase, drugače bi kot kategorija izgubili iz spomina, kot je menil Kunej. Zato se morajo vključevati v krajevne organizacije. Vodstvo društva bo s tem začutilo močno člansko zaledje in se bo

tako lažje potegovalo za pravice izgnancev.

Na navzočnost izgnancev v slovenski stvarnosti bo opozoril zbornik dr. Tonea Ferenc. Knjiga bo na več sto straneh izšla v kratkem in Kunej je o njej menil, da bi morala postati v Sloveniji šolski učbenik.

M. LUZAR

NOVI ČLANI IS IN NOVA SEKRETARJA

BREŽICE - Brežiški izvršni svet ima od prejšnjega četrtka kar štiri nove člane. Poslanci skupščine so razrešili člana IS za področje zdravstva in socialnega skrbstva dr. Andreja Zidariča, ki se je odselil iz Brežic, in na njegovo mesto izvolili dr. Slavka Sušina. Področje gospodarstva bo v imel na skrbi Brane Musar, ki so ga hkrati imenovali še za sekretarja Sekretariata za gospodarski razvoj. Tudi Bogdan Matjašič, diplomirani pravnik, bo hkrati član IS za področje komunalne infrastrukture in urejanje prostora ter sekretar Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja. Za področje varstva okolja bo v izvršnem svetu v bodoče poverjen Hrvoje Oršanič, diplomirani inž. gozdarstva.

STROKOVNA BESEDA ZA KMETOVALCE

ARNOVO SELO, BREŽICE - Brežiška kmetijska svetovalna služba pripravila za jutri ob 19. uri v gasilskem domu v Arnovem selu predavanje o namakanju vrtnin in o potrebah po vodi v posameznih tehnoloških fazah razvoja. Tako kot že v Brežicah in Globokem bo tudi tu predaval kmetijski svetovalec Jože Vovk. V petek, 2. aprila, ob 16. uri bo v sejni sobi Kmečke zadruge Brežice o siliranju krmnih dosevkov predaval Stane Bevc iz Novega mesta.

POČASTILI SO MATERINSKI DAN

BREŽICE - Brežiški osnovnošolci so se zelo dobro odzvali na natečaj za najboljši sestavek ob materinskem dnevu, ki ga je razpisal občinski odbor SKD. Stiričlanska žirija je izbrala 8 najuspešnejših piscev, ki bodo šli na izlet v Gardaland. V torek zvečer so brežiški kršćanski demokrati pripravili tudi kulturni večer v počastitev materinskega praznika. Sodelovali so osnovnošolski ansambli, recitatortji, pevski zbor in ansambel Lopatič. Koncert ob tem prazniku je pripravila tudi pihalna godba iz Loč.

PO ŠOLAH VSE POJE — Danes zvečer bo v dvorani brežiškega prosvetnega doma finalni festival mladih pevcev iz osnovnih šol Bizeljske, Globoko in Pišece. Na njem bodo sodelovali učenci, ki so dobili največ glasov na festivalih, ki so jih pozimi priredile njihove osnovne šole. Za spremljavo bo poskrbel učitelj glasbenega pouka Vilko Urek in še združeni mladinski pevski zbor OŠ Bizeljske in Globoko. Mladi pevci se bodo občinstvu predstavili dvakrat, prvič ob 17. uri in drugič ob 19.30. Gostji današnjega večera osnovnošolske glasbe bosta pevka Heidi in Tadeja Molan, lanskoletna zmagovalka občinskega otroškega festivala. Tadeja (za mikrofonom) je na sliki v družbi svojih sovrstnic iz OŠ Dobova, ki znajo pod vodstvom učiteljice Pavle Bonetič prav lepo zapeti in zagirati. (Foto: B.D.-G.)

B. DUŠIČ-GORNIK

V Riku nihče nikomur več ne verjame

Minilo je že leto dni, odkar so Rikovi delavci prvič javno izrazili nezadovoljstvo z razmerami v podjetju in nizkimi ter nerednimi plačili. Maja bo minilo tudi leto, odkar so prvič organizirali stavko, ki je (dotedanji direktor Stanislav Škrabec bi tako ali tako odšel v pokoj) prispevala k zamenjavi direktorja. Že tedaj kot tudi pri kasnejših izbranih nezadovoljstva Rikovih delavcev pa je bilo opazno dvoje: splošno nezaupanje, ki je imelo za posledico tudi slabo organiziranost delavcev ter prepričanje velike večine Rikovih delavcev, da Rika ni možno rešiti. Direktorja Mirka Jančigaja je ob njegovem prihodu v avgustu lani pričakalo vzdruženje vsesplošnega prepričanja, da je na Riku preveč zaposlenih, da je odpuščanje delavcev nujno in da Rika, takšnega, kot je bil, in kakršnega si Rikovi delavci želijo, da bi ostal, ne bo nikoli več. Trdive, da Jančigajevemu nestvarnemu optimizmu delavci po več kot pol leta njegovega direktorjevanja ne verjamejo več, zato niso povsem točne. Zadevajo le tiste delavce, ki so ves čas, morda ne toliko verjeti, kot upati, da bo Riko možno rešiti. Naj se sliši še tako nenavadno, je med 500 delavci, ki čakajo na delo doma, še danes moč najti nekaj takšnih,

● O različne podatke o cenah slovenskega celuloznega lesa, ki veljajo v gozdu in so zabeleženi v knjigovodskih knjigah celulozarjev, je mogoče povzročiti tiskarski škrt. To bi se se dalo rešiti. Težje bi bilo, če bi jih zanalašč naredili morebitni slovenski prekupčevalci s slovenskim celuloznim lesom. Če je na delu škrt, ga bodo inšpektorji in različni drugi zagovorniki pravice in prava zlahka ukrotili. Težje bo, če ni škrt, saj bi brskanje po slovenskem gospodarskem dnu v tem primeru lahko zastrela celo kak vrh.

ki pričakujejo, da se bodo vrnili na delo v Riko.

Kljub temu pa so Jančigajev prihod in še posebno njegovi optimistični nastopi med delavci verjetno omajali zakoreninjeno prepričanje o nerešljivosti razmer in vzbudili upanje. Čudež pa se ni zgodil in rešitev ni prišla čez noč. Delavcev, ki so bili v pretoklosti javni solidnih, če že ne kar visokih in nadpovprečnih plač, dolgotrajno delo za majhen denar, ki je mnoge pahnil na rob preživetja, ni spodbujalo k delu. Ob ribniški miselnosti ljudi, za katere valja, da se bolj kot ljudje drugod posvečajo le skrbi zase in za svojo družino, se je med delavci razvil medsebojno nezaupanje. To je preseglo meje normalnih medčloveških odnosov, saj se zdí,

kot da nihče nikomur nič ne verjame. Vodstvu ne zaupajo, tudi svojim izbranim predstavnikom ne povsem in ob podaljšanju takšnega stanja bodo posledice težje in dolgotrajne, kajti najtežje je povrniti izgubljeno zaupanje.

MOJCA LESKOVSEK-SVETE

Popackan slovenski papir

Državi Sloveniji ni vseeno, kaj bo z Vidmom, čeprav nekateri trdijo drugače. Skuša namreč zagotoviti vse potrebno, da se krška tovarna celuloze in papirja ne bi več opomogla. Sklad kot neke vrste od države postavljeni gospodar in skrbnik mnogih podjetij, tudi Vidma, doslej ni našel rešitve za Videm. Najverjetneje je tudi ne bo poiskal; kar bo naredil, je daleč slabše od tistega, kar sprejemajo delavci Vidma. Za Videm je država prek pooblaščenih poslovnežev in učenjakov predlagala stečaj. Ni čudno, da so zaradi takih dogodkov slovenski papirničarji in proizvajalci celuloze, združeni v sindikalno konfederacijo Pergam, v terek protestirali v sami državni prestolnici. Sli so se pač pogovarjat v Ljubljano, ker "Ljubljana" noče priti na pomenek v Krško. Delavci Vidma, torej državljani take Slovenije, stavijo bolj ko na vse drugo na svoje protestne shode. Nikomur več ne verjamejo, kar je povsem razumljivo, saj so dolgo časa poslušali lepe obljube, zdaj pa so zvedeli, da je za Videm menda edina rešitev stečaj.

Država Slovenija, pod katere pravnim okriljem so učeni ljudje izumljali rešitev za Videm in po neutrudnem sprenevedanju hladno napovedali krški tovarni stečaj, je

sicer velik dobrotnik za papirničarje. Zlasti za tuje. Očitno si šteje v posebno čast, če eden največjih slovenskih časopisov Delo izide na finskiem, ruskem, avstrijskem ali kakem drugem uvoženem papirju. Ne moti je, da slovenski papirničarji pišejo protestna pisma že na uvoženem papirju. Medtem pa slovenske sosedo strogo prepovedujejo uvoz tujega papirja.

Sicer pa državni Sloveniji očitno jemljejo stvari iz rok celo drugorazredni menedžerji, ki so prvorazredni, kadar operirajo na svojem delovnem področju. Dokaz za to so vsa slepmiščenja glede Rolfa Normana, ki nenadoma v Sloveniji ni več tako priljubljen, čeprav je še vedno tako dobro plačan, kot je bil v času, ko so mu padli v poslovni objem populami slovenski finančniki in vsakovrstni izvedenci za zahtevna vprašanja. Državno nemoč dokazuje tudi besedni spopad slovenskih papirničarjev in gozdarjev glede cene celuloznega lesa.

V besedičenju o teh cenah se je vključil tudi državni gospodarski minister, vendar je imel ob sebi v beležki zapisane napačne cene slovenskega celuloznega lesa. Gozdarji trdijo, da oni zaračunavajo nižje cene, kot so tiste, ki jih je omenjal dr. Tajnikar in z njimi utemeljeval svoje stališče, da je slovenska celulozna industrija odločno predraga, če je tako zelo drag že les zanjo.

MARTIN LUZAR

Bo le konec odrinjenosti čebelarstva?

Ob vsem viku in kriku, ki so ga v zadnjem času zagnali kmetje, so čebelarji ostali nekako ob strani. Gotovo ne zato, ker bi jim bilo po volji, kar se dogaja v čebelarstvu. Pač pa bolj drži, da so bili vedno v precej podrejenem položaju, četudi je vloga čebelarstva še kako pomembna.

Te svoje odrinjenosti se vse bolj zavedajo tudi belokranjski čebelarji, združeni v več čebelarskih društev. Na srečo je pri njih dozorelo vsaj spoznanje, da si bodo morali najprej sami pomagati, kajti čakanje, da bo država opravila tisto, kar bi bila sicer dolžna, je postalo že mučno. Tako jim je uspelo v sodelovanju z veterinarsko inšpekcijo napisati odlok o enotnem zdravljenju čebel v Beli krajini, ki naj bi bil kmalu sprejet. Ta odlok pomeni za belokranjske čebelarje velik uspeh. Ne le zaradi tega, ker na republiko podobnega dokumenta ni, ampak tudi zato, ker upajo, da se bodo razmere v čebelarstvu v Beli krajini vsaj nekoliko izboljšale. Doslej je je namreč nemalokrat dogajalo, da so obupani čebelarji opuščali čebelarjenje ali pa so jim čebele zaradi nezadostnega zdravljenja pomrle. Seveda se zavedajo, da tudi s tem odlokom ne bo moč

rešiti vseh problemov. Za dokončno ureditev razmer v čebelarstvu bi potrebovali republiški zakon, takšen dokument pa bi za čebelarje hkrati pomenil družbeno priznanje.

A čebelarji kot večni optimisti - saj se sicer sploh ne bi začeli ukvarjati s čebelami - upajo, da bodo le dočkali svoj zakon, s katerim jim ne bo država metala le peska v oči. Tako, kot je stornila s čebelarskimi veterinarji-pospesevalci, ki jih je po vsej Sloveniji zaposlila le sedem, od tega za sedem občin na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini le enega. In še tega v lanskem letu v Belo krajino sploh ni bilo zaradi pomanjkanja časa in denarja.

Z odlokom, ki so ga pripravili belokranjski čebelarji, tega problema sicer ne bodo mogli rešiti. Upajo pa, da jim bo uspelo vsaj to, da bodo zadržala za čebele lahko kupovali v kmetijski lekarni in jim ne bo treba še naprej oskrbovati se z njimi po čudnih kanalih, celo s tihotapljenjem. Zato pa naj bi zakonska palica udarila po tistih, ki zanemarjajo čebele, tako, kot je lahko kaznovan tisti, ki na primer muči psa. Belokranjski čebelarji si zares srčno želijo red in upajo, da bo potem končno odklenkalo tudi tistim, ki so jim napoti čebele v šolskih čebelnjakih v Podzemlju in Metliki.

M. BEZEK-JAKŠE

RTV naročnine ne bodo plačevali dvakrat

V Mirenski dolini, posebej še v krajevni skupnosti Šentjanž, zadnje čase ne burijo duhove le polemike, kaj je bolj potrebno, dvorana oz. telovadnica v Sevnici ali telefonija v Mirenski dolini. Šentjanžane, ki imajo doma prijavljen radijski ali televizijski aparat, razburja tudi Radiotelevizija Slovenija oz. njen vodja službe skupnih prihodkov Franci Sekirnik, ki je s pomočjo svojih odvetnikov in sevnškega sodišča RTV naročnikom iz Šentjanža in okolice (očitno je računalkin RTV zaenkrat posredoval le primke, ki začenjajo na J in K!) razposlal kar "izvršilne predloge na podlagi verodostojne listine" zoper domnevne dolžnike, ki naj bi močno zamujali s plačevanjem mesečne RTV naročnine. Zaustavimo se pri posamičnem primeru, saj so si vsi zelo podobni, razlika je, žal v škodo domnevnih dolžnikov RTV naročnine, ki ne hranijo starejših odrezkov o plačilu naročnine. Tem se je je RTV uselja za vrat bodisi z rubežem plače, pokojnine ali pa s prodajo premičnih dolžnika. Ko je tako uradno listino prejel na primer že tako bolehljni

● Sodnik sevnškega sodišča Zdravko Groboljšek je na osnovi omenjenega ugovora Franca Klenoviška razveljavil poprejšnji sklep sodišča o izvršbi, vprašanje pa je, če bodo on in drugi domnevni dolžniki RTV doživeli, da jim bo ta monopolna ustanova povrnila vsaj stroške, ki so jih imeli z izpodbijanjem krive obdolžitve neplačevanja RTV naročnine. O tem, da bi se jim morebiti kdo iz te hiše v hleti Ljubljani celo opravičil, ni nič slišati, čeprav bi bilo to najmanj, kar bi lahko storili bodisi gospod Sekirnik, računodkinja RTV Majda Jevnikar ali kdo drug, da bi ljudjem vsaj malo povrnilo zaupanje. Je pa ta primer le še dokaz več, kako nezaščiten so pri nas potrošniki.

83-letni Jože Klemenčič iz Česnjice, ga je skomaj kap. Gospod Klemenčič, ki smo ga našli na domu domala priklenjenega na posteljo, tako hudo so ga razburili ljubljanski škrici, nam sicer ni mogel pokazati potrdil o plačani RTV naročnini, ker jih je potreboval, da se je pritožil zoper tak izvršilni predlog.

Zato pa je toliko bolj opremljen z ustreznimi papirji Franc Klenovišek iz Šentjanža 15 B, ki je sevnški enoti temeljnega sodišča Novo mesto z veseljem sporočil, da je zanj izvršilni sklep na podlagi verodostojne listine, da mora v 8 dneh plačati zaostalo naročnino za avtomobilski radijski sprejemnik, ker je že poravnal naročnino. Gospod Klenovišek je v dokaz priložil še fotokopije računov. Jasno je povedal, da ne misli računov plačati še enkrat niti stroškov (2.971 tolarjev), ki mu jih je naložilo sodišče.

PAVEL PERC

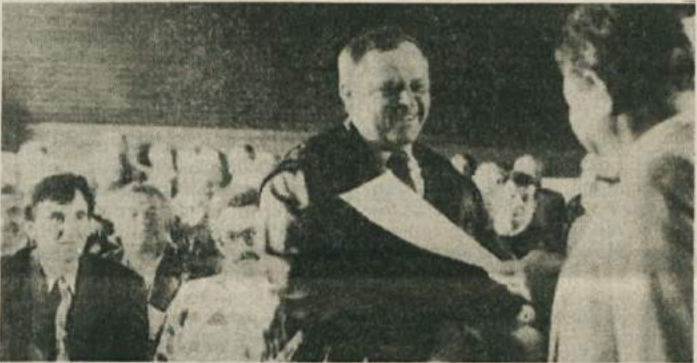
Dogodki v sliki in besedi

KNJIGA NA POTI K BRALCU — V krški knjigarni Opus so 19. marca odprli center knjižnega kluba Svet knjige. V tej zasebni krški knjigarni so poleg Opusovega direktorja Silvestra Mavsarja prisostvovali otvoritvi Milan Matos, glavni direktor založbe Mladinska knjiga, Metod Zidanšek, vodja Sveta knjige, Stane Sunčič, podpredsednik skupščine občine Krško, predstavniki določenih občinskih vladnih resorjev, posamezniki iz kulturnih krogov in drugi ljubitelji knjige. Opus, ki je po Matosovih besedah prva zasebna knjigarna s klubskim centrom Sveta knjige, predstavlja v regiji med Novim mestom in Celjem edino središče prvega in največjega slovenskega knjižnega kluba. Slovesno otvoritev v Opusu sta popestrila s kulturnim programom Sianka Macur in Janko Avsenak. (Foto: L. M.)

AVTOMEHANIKA ZIERER ZASTOPNIK OZ. DEALER NISSAN ADRIE — Druga avtomobilska tovarna na Japonskem — Nissan, po velikosti pa peta na svetu, je 1. aprila 1991 z ustanovitvijo prve mešane japonsko-jugoslovanske firme Nissan Adria v Ljubljani, zdaj pa prvega podjetja z mešanim slovenskim in japonskim kapitalom pri nas, dobila ekskluzivnega zastopnika za območje bivših jugoslovanskih republik in za Albanijo. Po besedah direktorja Nissan Adria Borisa Perka ob uradni otvoritvi 11. (izmed 13 predvidenih v Sloveniji) prodajnega salona v Dolenjem Boštanju (na posnetku) na jožefovo bo njihov zastopnik Avtomehanika Zierer pokrival Posavje in Zasavje. Albinu Ziereru je za uspeh čestitala tudi podpredsednica OZ Sevnica Silva Fric. Kot nam je povedal direktor prodaje v Nissan Adria Janez Moder, prodajp pri nas od japonskih proizvajalcev največ ravno Nissanovih vozil; lani so jih 890, letos pa že 336.

PODRUŽNICA POSTALA DRUŠTVO — Člani vinogradniške podružnice Podgorje, ki zajema vinske gorice na desnem bregu Krke od brusniških goric do Ljubna in združuje 176 vinogradnikov, so v nedeljo na letni skupščini sprejeli pravila in tako kot prva vinogradniška podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske postali samostojno društvo. Vinogradnikom Podgorja bo sledilo tudi ostalih dvanajst podružnic iz novomeške, trebanjske, krške in sevnške občine. Novoustanovljena društva se bodo še naprej povezovala v Zvezo društev vinogradnikov Dolenjske. Njihova skupna naloga bo povrnitev ugleda cvičku ne le v domačih zidanicah, temveč tudi drugje po Sloveniji in zunaj njenih meja. Vinogradnik Božo Mrvar (na sliki), ki ima svoje trnje na pobočjih Ljubna, je lani na lokalni pokušnji pridelal najboljši cviček, letos pa je spet prejel največ točk; za nameček je bilo najbolje ocenjeno tudi njegovo rdeče vino, z belim pa je pristanal na drugem mestu (Foto: J. Pavlin)

ZAKAJ CVIČEK NIMA UGLEDA? — Tako dobro vinsko letino, kot je bila lanska, je treba tudi oceniti in pokusiti. V Društvu vinogradnikov Dolenjske — podružnici Trebnje so to opravili minulo nedeljo. V ocenjevanje so dobili 118 vzorcev, vendar so jih 16 morali izločiti. Najuspešnejšim vinogradnikom so podelili priznanja. Izvolili so tudi nov 13 članski upravni odbor in tričlanski nadzorni odbor. Dosedanji predsednik trebanjske podružnice vinogradnikov Franc Opara je poudaril, da bodo v prihodnosti morali posvetiti še večjo pozornost vinogradniškim pospeševalcem in izobraževanju vinogradnikov.

UDARNIŠKO DELO OBRTRNIKOV — Čeprav udarniške akcije danes niso več v modi, so se meliški obrtniki nedavno odločili, da prav na ta način uredijo dotrajani pod v njihovem domu. Prostori v obrtnem domu, v katerih je nekdanj gostovala obrtna zadruga, so bili prazni, zato je bila sedaj prava priložnost za zamenjavo podov. Obrtniki nameravajo prostore ponuditi v najem, a ker vedo, da z najemnino ne bi mogli pokriti obnovitvenih del, so se odločili za prostovoljno akcijo. S tem so hkrati hoteli dati zgled obrtnikom, ki se na vabilo niso odzvali. (Foto: M.B.-J.)

Znajdi se ali pa crkni

V novomeški podružnici Službe družbenega knjigovodstva dobivajo vse več anonimnih prijav domnevnih nepravilnosti po podjetjih, ki zahtevajo inšpekcijske preglede. Tako so v zadnjem času opravili dva pregleda zaradi sumna nepravilnega obračunavanja prometnega davka in v obeh primerih ugotovili še več drugih nepravilnosti. Ena prijava se je nanašala na izplačevanje dela plač v bonih, ki je sicer kar dosti razširjeno in kljub vprašljivosti v bistvu dopuščeno, saj bi bila zadeva lahko urejena v pogodbi o zaposlitvi. Naslednja prijava se nanaša na obračunavanje plač in regresov ter dajatev od njih. Inšpekcijski pregled je v teku, vendar v SDK poudarjajo, da je bila lani s kolektivno pogodbo določena le najnižja plača in regres, najvišja pa ne, zaradi česar se seveda vprašanje, kakšne rezultate bo dal inšpekcijski pregled.

Ena prijava se je nanašala na visoke dohodke vodilnega delavca v podjetju z družbeno lastnino. Inšpekcijski pregled je pokazal, da so bila izplačila res visoka, vendar ni šlo za plačo, ampak za dnevnicne, noćnine, nadomestila potnih stroškov za potovanja v tujino. Vse je bilo dokumentirano in v skladu z akti podjetja, ta plačila doslej tudi

niso bila omejena, tako da osnove za ukrepanje ni bilo. V SDK se zavedajo, da so v več podjetjih izplačevali razna nadomestila, ki niso obdavčena, čeprav gre v resnici za obdavčljive dohodke. Če bi hoteli ukrepati - tudi v tem primeru ni pretiranega razloga, da bi se prestopnikom tresle hlače - bi morali nepravilnosti najprej dokazati. Tega običajno ne morejo, saj v podjetjih poskrbijo, da so izplačila pokrita s primernimi papirji.

Pa smo tam, v razmerah, ko je dovoljeno oz. možno praktično vse. Če že ni dovoljeno, tudi prepovedano ni, zakonski nered pa je takšen, da lahko najde - nekaznivo - luknje celo vsak tretjerazredni računovodja, ki je po možnosti za to nagraden z nekaj tolarji v plačilni kuverti več. Vodilna elita si lahko tudi v podjetjih brez lastnika oz. z družbeno lastnino ne glede na rezultate jemlje tako veliko in daje raji tako malo, kolikor se ji zahoče. Del plač iznajdljivi izplačujejo v obliki bonov, regresov in raznih nadomestil, od katerih so davki in prispevki manjši. Delavce ima zato manjšo osnovo za primer bolniške oz. upokojitve, država pa manj denarja, ki ga morajo pač dati drugi, manj iznajdljivi.

Povsem zakonita je (oz. ni nezakonita) razna obračunska telovadba, s katero se da v podjetjih z mešano lastnino prikazati izgubo kljub normalnemu poslovanju, kljub dobiček pa preluti k lastniku na tuje, ali s katero se da skriti morebitni ustvarjeni dobiček, da se nanj pač ne bi uselja vsekakor prepožešna država s prepožešno oblastno elito vred. Prenekateri zasebni podjetnik je prikazal izgubo, čeprav z načinom življenja očitno dokazuje, da mu ne gre tako slabo. Dacarji pa v stilu države po liniji najmanjšega odpora kasirajo za tisto, kar se pač ne da skriti, ker je na papirju. In tako naprej. Maksima vsega našega bitja in žitja je bolj kot kdajkoli iznajdljivost; od večine, ki se mora znati, da preživi, do sposobnejših podjetnežev, ki hočejo zaslužiti čim več in dati komurkoli čim manj, in do države, ki hoče s čim manjšim naporom kmariti med vsem tem in dobro živeti. Načeloma to ni nič groznega in slabega, saj je tudi v svetu, po katerem se radi zgleujemo, biznis in večinoma vse uspešno povezano s hojo po robu zakona. Korak v stran pa je lahko hudo nevaren. Pri nas bo treba ta rob šele zarisati, na papirju in v glavah. Zanimivo je - ali pa tudi ne - da se nikomur ne muči. Nikomur? Večinska raja nima dosti s tem.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

OSTALI SO ZVESTI - Tudi potem, ko so starejši člani folklornega društva "Kres" prenehali plesati, so mu ostali zvesti. Eni so pričeli s pevsko skupino (na sliki), ki jo tako kot mlajšo otroško skupino vodi Majda Nemanič, drugi pri tamburaših, ki jih uči Stane Križ. Prvi nastop enih in drugih je uspel. (Foto: T. Jakše)

O SEBI IN KAPITLJU - Kapitljski proš je gostom na kulturnem večeru v gostilni hrib pripovedoval o sebi in o velikem jubilanu Koleglatnem kapitulju. Na večeru, ki ga je organiziral Rudi Škof, so nastopili še harmonikar Silvester Mihelčič, pesnica Marija Pilko, pevec Ladko Korošec in slikar Toni Vovko. (Foto: T. Jakše)

Nove iskre prižigajo svetel kres

Prenovljena folklorna skupina "Kres" je prebila led - Jožefovski kres pri gostilni "Na hribu" na Škrjančah - V programu sodeloval tudi kapitljski proš

NOVO MESTO, ŠKRJANČE - Dva kresa sta v petek zvečer zagorela skoraj ob istem času. Eden simbolično, v novomeškem Domu kulture, kjer je nastopila prenovljena novomeška folklorna skupina "Kres", drugi zares nekaj kilometrov iz mesta, na Škrjančah pred gostilno "Na hribu", naznanjajoč konec pestrega kulturnega programa in pričetek jožefovanja.

Folklorna skupina "Kres" je tokrat nastopila v vsem svojem sijaju in številu. Kar devetdeset nastopajočih se je zvrstilo na odru, in kar je še posebej pomembno, med njimi sta bili 25 članska mlajša otroška družina

15-LETNICA SEVNIŠKE GODBE

SEVNICA - Delavska godba na pihala pri GD Sevnica praznuje letos petnajstletnico. Ta jubilej bodo sevniki godbeniki s svojimi oboževalci in gosti proslavili s slavnostnim koncertom pod taktirko prof. Franca Zupanca, in sicer v soboto, 27. marca, ob 19. uri v Kulturni dvorani. Godba bo na koncertu nastopila z desetimi skladbami, najzaslužnejši člani orkestra pa bodo dobili tudi priznanja. Tradicija godbeniške dejavnosti v Sevnici pa je starejša, saj praznujejo letos 85 let registrirane instrumentalne dejavnosti in 65. obletnico ustanovitve gasilske godbe. Ta dejavnost je imela svoje vzpone, pa tudi mirovanja.

"ZARES ČUDEN PAR" GOSTUJE

ŠKOCJAN, NOVO MESTO - Gledališka skupina iz Mirne Peči se bo v soboto, 27. marca, ob 19. uri predstavila v Škocjanu na tokrat že peti uprizoritvi komedije "Zares čuden par", v torek, 30. marca, ob 19.30 pa bodo s to igro nastopili še v Domu kulture v Novem mestu.

in 12-članska starejša otroška družina, kar daje vedeti, da Kres lepo skrbi za podmladek. Odrasla skupina začetnikov kaže, da tudi starejši še verjamejo v ljudske ples. Tamburaška skupina in pevka skupina, v kateri so predvsem bivši pesalci, izpričujeta ljubezen in zvestobo temu uveljavljenemu ansamblu. Seveda ob vsem tem naštevaju ne gre pozabiti paradne odrasle skupine in muzikantov, ki so dobro uvežbani; nekateri, na primer harmonikar, so pravi virtuozji.

Seveda je to blišči, ki prevzame gledalce; duša skupine, Branka Moškon, pa ve povedati še kaj drugega: o težavah s prostori za vadbo, o finančnih težavah, nepriljubljenosti prostorih za rekvizite, in o nošah, ki že zdavnaj kličejo po obnovi. Tudi to bo treba rešiti, če hočemo, da se bo mesto še postavljalo za lastno folklorno skupino.

V gostilni Na hribu je svojevrsten kulturni večer pripravil Rudi Škof. Svoja likovna dela je razstavljal novomeški ustvarjalec Toni Vovko, za glasbo je poskrbel belokranjski umetnik na elektronski harmoniki Silvester Mihelčič, ki je vmes tudi pripovedoval o svojih številnih potovanjih po svetu. Zanimiv je bil razgovor z novomeškim proštom in godovnikom Jožefom Lapom, ki je pripovedoval o svojem življenju, še več pa o znamenitem jubilanu, novomeškem Koleglatnem kapitulju, ki svojega prošta po starosti natančno desetkrat presega. Pesnica Marija Pilko je prebrala nekaj svojih pesmi, celoten program pa je z vedro pesmijo zaključil operni pevec Ladko Korošec. Program je bil zanimiv in skladen s tradicionalnim ambientom gostilne "Na hribu". Lahko bi celo rekli, da je bil prebog in bi lahko razdelili na več večerov.

T. JAKŠE

METLIŠKA GODBA NA DVORU

DVOR - V soboto, 27. marca, ob 20. uri bo v Domu kulture na Dvoru gostoval Metliški mestni pihalni orkester. Orkester sodi med najstarejše v Sloveniji, saj nepretrgoma deluje že 143 let. Pod vodstvom prizadevnega in uspešnega kapelnika Ivana Jerine bodo izvedli pester glasbeni program in s koncertom počastili tudi materski dan.

JUTRI JOŽE KOTAR V GALERIJ

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 26. marca, ob 19. uri bo v Dolenjski galeriji v Novem mestu otvoritev razstave del novomeškega slikarja Jožeta Kotarja. Na ogled bodo slike, nastale v letih 1989 - 1993, poimenovalne Slike izkušnje in upanja. Umetnika bo predstavil umetnostni zgodovinar Franc Zalar, kustos Mestnega muzeja v Ljubljani, na otvoritvi pa bo nastopil kantavtor Tomaž Pengov. Razstava bo odprta do 11. aprila.

LUTKE SAMO ŠE TA TEDEN

KOČEVJE - Razstava "V svetu lutk" v Šeškovem domu se počasi izteka. Spremljevalne prireditve bodo trajale še do srede. Jutri, v petek 26. 3., bo ob 16. uri lutkovni abonma "Naredimo lutkovno predstavo" (VVZ Kočevje, I. Robič), ob 18. uri istega dne pa lutkovna igra OŠ Ob Rinži iz Kočevja z naslovom "To je naša žoga". V ponedeljek, 30. 3., bo ob 16. uri lutkovna igra Mojca Pokrajculja (OŠ Zbora odposlanec Kočevje), v torek 30. 3., ob 10. uri spet lutkovna igra "To je naša žoga", v sredo 31. 3. 1993 pa bo ob 10. in 18. uri na sporedu lutkovna igra "Strah", ki so jo pripravile vzgojiteljice VVZ Kočevje.

PREDANOST NARAVI

FARA - V petek so v prostorih Ljubljanske banke v Fari odprli razstavo del slikarja Janeza Černača iz Kočevja. Odprta bo mesec dni. Janez Černač je doma iz Gorenje vasi pri Mirni na Dolenjskem, dela pa pri GG Kočevje. Je magister gozdarskih znanosti in je za uspehe pri sonaravnem gospodarjenju z gozdom prejel Jesenkovo priznanje. Navezanost na naravo in še zlasti na gozde se pozna tudi pri njegovem umetniškem ustvarjanju.

M.B.-J.

Velik mož izšel iz malega kraja

V Pišecah opozarjajo na rojaka Maksa Pleteršnika in na njegov slovensko-nemški slovar, ki je še danes prava zakladnica slovenskega jezika

PIŠECE - Ob letošnji 70-letnici smrti slovenskega filologa in slavista Maksa Pleteršnika in ob 100. obletnici izida njegovega slovarja slovenskega jezika so Pišecani pripravili načrt, s katerim naj bi v dveh letih dostojno obeležili v preteklosti preveč prezrto življenje in delo svojega rojaka.

Kako so si projekt zamislili, so povedali pretekli teden na tiskovni konferenci, ki sta se je poleg novinarjev, predstavnikov kraja, občine, Pleteršnikovih potomcev, Občinske turistične zveze in drugih gostov udeležila tudi predstavnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Slovenske matice dr. France Jakopin in dr. Jože Toporišič s Filozofske fakultete.

Turistično društvo iz Pišec bo obnovilo Pleteršnikovo rojstno hišo in v njej uredilo spominske prostore, uredilo okolico, obnovilo spo-

minsko obeležje na grobu in s pomočjo osnovne šole zasnovalo projekt, ki bo slovenski javnosti podrobneje prikazal življenje in delo Maksa Pleteršnika. Ob obletnici njegove smrti letošnjega septembra bodo pripravili komemoracijo na pokopališču, končali prvi del obnavljanja rojstne hiše, blagoslovili kapelico ter pripravili razstavo o slavistovem življenju.

Leto pozneje bodo z odprtjem spominskih prostorov v obnovljeni rojstni hiši, predstavitvijo projekta o Pleteršniku in s slavističnim zborovanjem v domači občini počastili 100. obletnico izida Pleteršnikovega slovarja. Ob tej priložnosti naj bi izšla tudi posebna znamka, zbornik o Pleteršniku in brošura o Pišecah.

Pleteršnik je študiral jezikoslovje pri Miklošiču na Dunaju in nato služboval po raznih krajih Slovenije, kar je pripomoglo k njegovemu

KONCERT PIANISTA ERIKA ŠULERJA

NOVO MESTO - V ponedeljek, 29. marca, ob 19.30 bo v dvorani Glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu nastopal mladi pianist Erik Šuler, učencec prof. Sijavša I. Gadžijeva iz Moskve.

poznavanju slovenskega besedišča. Veliki slovar slovenskega jezika v dveh zvezkih je končal v 12 letih. Slovar je prava zakladnica slovenskega jezika, v kateri so zastopana tudi narečja, kar mu daje posebno vrednost. Tudi današnji jezikoslovci se čudijo, da je Pleteršnik zmozel tako temeljito preiskati slovensko besedišče, upoštevati tudi posebnosti naglas in besedišče tako natančno prevesti v nemški jezik.

B. DUŠIČ-GORNIK

DAL NARODU JE SVOJEMU ZAKLAD - Tako so poimenovali Pišecani svoj projekt, vendar sami ne bodo kos zahtevni nalogi. Za pomoč so zaprosili strokovnjake in ustanove ter sklicali tiskovno konferenco. Vodila jo je predsednica Turističnega društva Marjana Ogorc, o Pleteršnikovem delu pa je govoril tudi dr. Jože Toporišič. (Foto: B. D.-G.)

Ali znamo znanje sploh vrednotiti?

Ko bo znanje pravilno ovrednoteno, bo tudi knjižnici lažje - Se bodo morali stropi Študijske knjižnice res sesuti, da bo dobila nove prostore?

NOVO MESTO - Novomeška študijska knjižnica Mirana Jarca bo za skladiščenje svojih gradiv letos izkoristila še hodnik v prtiličju, torej tudi tisti sicer temni prostor, kjer je bilo moč postaviti skromno razstavo. Seveda je ta hodnik kot tudi večina prostorov v sedanji stavbi knjižnice neprimeren za hranjenje knjižnega gradiva; prostori namreč ne ustrezajo standardom sodobnega knjižničarstva, tako glede vlage in klimatskih pogojev kot glede velikosti prostora in dostopnosti gradiva, še več, neprimerni so tudi glede obremenitve, saj grozi, da se bo zaradi teže nekega dne vse skupaj sesulo.

"Stara zgodba," bodo dejali tisti, ki so vajeni vsakoletnih poročil o nevezdrni prostorski stiski knjižnice, drugi bodo dejali celo tako, kot so knjižničarji tudi že vajeni: "Pospravite navlak!" Stvari pa le niso tako preproste in rešitev bo treba poiskati v najkrajšem času. Ravnatelj študijske knjižnice Janez Mežan je celo optimist, saj pravi, da bo do tega prišlo najkasneje v dveh letih, čeprav zaenkrat konkretnega pred-

loga za rešitev še ni. Zaradi visoke cene so šli po vodi upi o modernih prostorih v novogradnji na Novem trgu, za porodnišnico, ko bo izpraznjena, je interesentov več, negotovo pa je še tudi kaj bo s sosednjo stavbo Uprave za notranje zadeve, ko se bo le-ta preselila na novo lokacijo.

Še največ problemov bi seveda rešila povsem nova stavba, kjer bi bilo moč urediti primerne skladiščne

prostore in postaviti knjižnična gradiva za sodobni prosti pristop. Toda za tako rešitev bi potrebovali tudi pravo perspektivo, ki pa je trenutno zelo zamagljena. Ustanoviteljica knjižnice je namreč novomeška občina in jo izključno samo ona tudi financira, knjižnica pa je osrednja splošnoizobraževalna knjižnica v regiji, zato po zakonu opravlja posebne domoznanske naloge še za devet dolenjskih občin. Tudi več kot ena tretjina uporabnikov je izven novomeške občine. Stvar se bo seveda še bolj zapletla z novo lokalno upravno ureditvijo, ko bo občina Novo mesto še manjša. Bo knjižnica potem ostala le njej v breme? To bi pomenilo njen konec. Zato bo nujno treba urediti financiranje regionalnih knjižnic na čisto drug način. Verjetno iz

Janez Mežan

republiških sredstev, kot je sedaj urejeno za zavode. Tako bi bil tudi standard regionalnk po Sloveniji bolj izenačen.

Podobno porazno sliko kot pri prostorih kaže knjižnica tudi pri nabavi gradiva, saj je v letu 1992 dosegla

skupaj z obveznimi izvodi in darovi le 64 odstotkov nabave iz leta 1991. Zlasti se je zmanjšal nakup, kar kaže, da se je zmanjšal dotok literature, za katero se knjižnica odloči po svoji presoji in dejanski potrebi.

Vse pa vendar le ni tako črno. Pozitivne strani se v knjižnici dogajajo na področjih, na katere lahko vplivajo zaposleni sami, pa tudi sloves knjižnice kot tiste ustanove, ki človeku lahko marsikaj ponudi. Tako se je v lanskem letu obisk knjižnice povečal za tretjino, povečalo se je število novovpisanih uporabnikov in močno se je povečala izposoja. Pri tem je treba poudariti dve pomembni stvari: močno je med porabniki naraslo število srednješolcev, med izposojeno literaturo pa je močno porasel delež strokovne literature. To pa samo potrjuje izobraževalno pomebnost in nepogrešljivost te ustanove. Samo po sebi razumljivo je, da narašča izposoja tudi avdio in video kaset ter posebnega gradiva in da je čedalje večji pritisk na informacijsko dejavnost, saj je knjižnica računalniško povezana z večimi slovenskimi knjižnicami in različnimi bazami podatkov, tako

kultura in izobraževanje

Ob moralni še denarno podporo

O uspehih in težavah črnomaljske godbe

ČRNOMELJ - Glasbeni pedagog Anton Kralj že deseto leto v črnomaljski glasbeni šoli poučuje trobila in pihala. Prav ti glasbeniki predstavljajo hkrati podmladek godbe na pihala, zato ne čudi, da je zadnjih sedem let Kralj tudi dirigent godbe. Glede na to, da je od 36 godbenikov večina starih do 20 let, Kralj v repertoar vključuje priredbe del, ki so godbenikom blizu, pri tem pa upošteva vse okuse.

"Prav zaradi tega, ker godbeniki v glasbeni šoli pridobivajo izobrazbo, program v godbi pa

Anton Kralj

menjavamo vsako leto, je godba v zadnjem času precej napredovala, tako da se udeležujemo tudi območnih srečanj in tekmovanj. Mnogi naši godbeniki pa so se kot solisti izkazali na številnih tekmovanjih po Sloveniji," je zadovoljen Kralj. Lahko pa bi bilo uspehov še več, če ne bi bilo denarnih težav. "Včasih je bila godba slabo zapisana na občini. Sedaj z ZKO sicer dobro sodelujemo, a kaj, ko ima vedno premalo denarja! Zato si prizadevamo, da bi predsednik občinske skupščine postal častni član godbe. S tem, ko bi boljše spoznal naše delo, bi bili morda deležni tudi kakšnega torjara več ali pa celo financirani iz proračuna, tako kot imajo to dobro urejeno v Metliki," potarna Anton. Razmišljajo tudi o podporni članarini meščanov, kajti število godbenikov se povečuje, instrumenti so zastareli, dodatnega zaslužka z igranjem na pogrebih pa je vse manj. Vsi lanski dohodki godbe so znašali le borih nekaj tisoč mark, kar je zadostovalo za nakup dveh ali treh instrumentov.

"Pohvaliti moram, da je v zadnjem času vsaj moralna podpora godbi precej narasla. To dokazujejo poslušalci s svojim navdušenjem na koncertih pa tudi Zupancičeva diploma, ki sem jo prejel ob letošnjem kulturnem prazniku, čeprav je priznanje vsem godbenikom. Po vsem tem smo prepričani, da smo na pravi poti, a vemo, da bomo morali še trdo delati," pravi Kralj.

M.B.-J.

V šestih letih devetič obsojen

Silvu Sabotinu so sodniki izrekli novih 26 mesecev zapora — Iz zapora zbeži, da krade in vlamlja — Boj za preživetje

NOVO MESTO — Zaporji so neizbrisno zaznamovali otroštvo in mladost danes 23-letnega Silva Sabotina, doma iz Občice pri Dolenjskih Toplicah. Mladenič brez zaposlitve in strehe nad glavo, za katerega velja ocena psihiatra, da gre za inteligentno borno osebo z zmanjšano možnostjo razumske presoje, je kradel in vlamjal, da se je preživel, že od mladih nog.

Silvo je od leta 1987 po zaporih, vmes je bil vsaj osemkrat obsojen za takšna in drugačna kazniva dejanja, največkrat za premoženjske delikte in nasilniško obnašanje. To mu je v krvi in težko, da bo kdaj drugačen. Pred dnevi je na zatožno klop novomeškega sodišča sedel zavoljo vlomov in tatvin, ki segajo še v predlanski december ter lanski januar in april. Resda je bil Silvo tudi takrat za rešetkami, na kriva pota je stopil, ko je iz zapora ušel. Prvič je bilo to konec leta 1991, ko se ni vrnil s prostega izhoda, ki ga je dobil za novoletne praznike, drugi pa aprila, ko je spektakularno pobegnil iz novomeških zaporov. In česa ga je bremenila obtožnica?

Med 10. in 15. majem 1992 je v Srednji vasi skozi straniščno okno vlomil v vikend Sama Zupančiča in odnesel plinsko jeklenko ter plinski kuhalnik. Tiste dni je vlomil še v vikend Janeza Rustje v gozdu blizu Črmošnjic in prav tako vzel 12-kilogramsko jeklenko s plinom. V tem času je Sabotin prebival v zapuščenih hiši Marije Kužnik v Črmošnjicah, kamor je prav tako vlomil. Tam je spal in si kahal na begu pred policisti, ki so ga iskali. Vmes je 7. januarja vlomil še v cerkev sv. Filipa in Jakoba v Srednji vasi in tam v cerkvenem stolpu prespal, naslednje jutro pa odšel po »opravkih«. V tisto obdobje samovoljno podaljšanega novoletnega izhoda sodi še incident, ki si ga je skupaj z bratom Francem in prijateljem Marjanom Šteingljem privoščil v planinskem domu na Mirni gori. Tam so namreč nepovabljeni obiskali novoletno zabavo Alojza Sladiča, se spravili nanj in nad goste, jih žalili, prišlo je celo do pretepa, vmes pa je bilo razbitega in uničenega nekaj inventarja ter opreme.

Policisti so Sabotina prijeli 21. januarja nekje na Mirni gori in ga nato vrnili v novomeške zapore. Tu ga je čakala kazna v obliki bivanja v samici, samotne ure pa je Silvo izkoristil za tuhanje, kako se znova rešiti bivanja za rešetkami. Izkoristil je priliko, ki se mu

je ponudila 4. aprila lani, in jo mahnil v svobodo. Skrival se je po gozdovih Kočevskega Roga, Starih Žag, Občice in Srednje vasi. Bil je brez sredstev za preživljanje, vplomi in tatvine so mu bili edini izhod. Tako je 9. aprila okoli 20. ure vlomil v zidnico Ivana Šerelja na Velikem Riglju in ukradel salamo, žganje, sok, odeje, nekaj prepečenca in druge drobnarije, med 4. in 19. aprilom pa je v Starih žagah vlomil v hišo Marije

PONAREJENI DOLARJI NA DOLENJSKEM

NOVO MESTO — UNZ Novo mesto opozarja občane, da se je zadnje tedne pojavilo na Dolenjskem več ponarejenih bankovcev za sto ameriških dolarjev. Gre za dokaj dobre ponaredke, zato previdnost pred deviznimi nakupi na črnem trgu ne bo odveč.

ROČNA BOMBA OB CESTI

KARTELJEVO — 17. marca je občan obvestil policiste, da je v gozdu ob magistralni cesti med Ljubljano in Novim mestom pri Karteljevem našel ročno bombo tipa M-57, proizvajalca Crvene zastave. Policisti so kraj nevarne najdbe zavarovali, za uničenje bombe pa je poskrbel pirotehnik.

OSUMLJENA TATVINE OBLAČIL

NOVO MESTO — 19-letna K. J. s Kalca je utemeljeno osumljena, da je 16. marca v prodajalni Standard konfekcije na novomeškem Glavnem trgu zmaknila in v kabini skrila pod bundo dva nedrčka in štiri ženske spodnje hlačke. Prodajalka je tatvino še pravi čas opazila. K. J. je morala plen, vreden natanko 5.455 tolarjev, vrniti.

Virant. Odnesele ji je nekaj žganja, škarje, nože, električni kabel, svetilko, odeje in škornje. Zbrani dokazi so govorili tudi o tem, da je Sabotin 10. aprila okoli 21. ure v Občicah na dvorišču stanovanjske hiše Cirila Česarja vlomil v poštiniško prikolico Adria 350 in odnesel dva posteljna vložka ter spalno vrečo. Očitno se je Sabotin pripravil na daljše bivanje v svobodi, vmes je prespal tudi v hiši Igorja Mavsarja na Malem Riglju, kamor je prav tako vlomil, toda policisti so vedeli, koga in kje iskati.

Novo sojenje je Silvo pričakal v zaporu. Senat novomeškega sodišča, ki mu je predsedoval Franc Kusič, je Sabotina obsodil na dve leti in dva meseca zapora, v izrečeno kazeno pa mu je štel tudi pripor. Ob dejstvu, da gre za specialnega povratnika, so mu sodniki v olajševalno okoliščino šteli mnenje psihiatra, prav tako pa tudi to, da je vsa dejanja priznal. Sodba še ni pravomočna. B. B.

Od sobote višje kazni

Do 12.000 tolarjev za prehitro vožnjo, prehitovanje v škarje ali druženje z maligani za volanom

NOVO MESTO — Obisk sodnikov za prekrške bo od sobote naprej dražji. 27. marca prvine namreč veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, ki med številnimi novostmi prinaša predvsem povečane denarne kazni.

Ker na nekaterih področjih še zmeraj veljajo bivši zvezni, točneje jugoslovanski zakoni, bodo denarne kazni v njih od sobote naprej trikrat večje. Prav tako so trikrat večje tudi kazni za kršitve cestnoprometnih predpisov. Tako bo posledje povzročitelje manjših trkov moč kaznovati s 3.000 do 15.000 tolarji, velika dražja bo posledje tudi vožnja pod vplivom alkohola: voznik bo ostal ne le brez vozniškega dovoljenja, pač pa tudi z bolj ali manj prazno denarnico. Kazni so med 2.400 in 12.000 tolarji. Enak razpon kazni je predviden tudi za tiste, ki bodo odklonili preizkus z alkotestom, za

voznike, ki bodo prehitovali v škarje, za tiste, ki bodo vozili brez vozniškega dovoljenja ali bodo največjo dovoljeno hitrost prekoračili za več kot 30 kilometrov na uro.

Od sobote naprej bodo krepko večje kazni za kršitelje Zakona o dohodnini. V korist države bo v takih primerih potrebno odšteti najmanj 400.000, oz. 100.000 tolarjev, dvakrat povečane so posledje tudi kazni za tiste, ki bodo kršili Zakon o prometnem davku. Za tiste, ki morbiti razmišljajo o tem, da bi visoko denarno kazen raje odslužili z bivanjem za rešetkami, še ta podatek: novost, ki jo prinaša spreminjena zakonodaja, je tudi v tem, da bo posledje en dan bivanja v zaporu predstavljal izrečeno denarno kazno v višini treh tisočakov namesto dosedanjega zneska 300 tolarjev. B. B.

Govorice o drogah ne držijo

Porast kriminala

TREBNJE, NOVO MESTO — V zadnjem času je bilo v Trebnjem slišati govornice, da je tudi v teh krajih vse več droge. Ker pa se zadnje čase veliko govori in piše o zasvojenosti mladih z mamili po celi Sloveniji, so se očitno vala zasvojenosti z mamili ustrašili tudi v Trebnjem. Na novomeški upravi za notranje zadeve smo preverili, koliko te govornice držijo.

V kriminalističnem oddelku UNZ Novo mesto nam je Janez Šerclj, ki dela na področju drog, povedal, da so lani v Trebnjem obravnavali le eno kaznivo dejanje omogočanja uživanja drog pri kaznjencu v KPD Dob, odkrili so tudi en nasad marihuane in ga uničili. Kaj več v Trebnjem niso odkrili, tudi oni pa so prislunili govornicam, zato operativno spremljajo določeno populacijo in gostinske lokale, kjer se mladi radi zadržujejo.

V kriminalističnem oddelku v Novem mestu, kjer spremljajo območja občin Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj, ugotavljajo, da se na teh območjih pojavljajo v glavnem zasvojenosti z lahko drogo. Za porast kriminalitete med mladimi pa niso krive droge, največkrat je vmes alkohol in pripadnost določeni skupini.

J. D.

POSEKAL IN ODPELJAL OSEM HRASTOV

PRELOKA — V času med 1. januarjem in 19. marcem je neznanec v gozdu pri naselju Preloka posekal in neznan kam odpeljal osem hrastov, last domačina F. M. Les je bil vreden vsaj 160.000 tolarjev.

PODLEGEL JE POŠKODBAM

NOVO MESTO — 15. maja je v novomeški bolnišnici umrl 24-letni Vladimir Preskar z Gumberka. Preskar se je hudo poškodoval v prometni nesreči, do katere je prišlo 7. marca okoli 5. ure zjutraj na magistralni cesti Ljubljana-Novno mesto pri Karteljevem.

Aprila tehnični pregledi traktorjev

Komisija bo na terenu med 1. in 23. aprilom

NOVO MESTO — Sekretariat za notranje zadeve novomeške občine pripravlja v prihodnjih dneh skupaj z vsemi tremi zavarovalnicami in Avtohišo Pionir tehnične preglede, podaljšanje veljavnosti in evidentiranje traktorjev in traktorskih priklopnikov po krajevnih skupnostih.

Tako bo komisija v četrtek, 1. aprila, delala v Stranski vasi in na Rupečevrhu, dan kasneje pa v Straži. 5. aprila bodo tehnični pregledi traktorjev v Dolenjskih Toplicah, 6. aprila na Uršnih selih, 7. aprila pa v Žužemberku. Pregledi in evidentiranja se bodo nadaljevala 8. aprila v Hinjah, 9. aprila na Dvoru, 13. aprila v Mirni Peči, 14. aprila v Šmarjeti, dan kasneje v Škočjanu, 16. aprila pa v Orehovicah. Zadnji teden svojega terenskega dela bo komisija opravila 19. in 20. aprila v Šentjerneju, 21. aprila v Brusnicah, dan zatem v Podgradu in naposled 23. aprila še v Stopičah.

Mesta pregledov in ostalih opravil bodo enaka kot v letu 1992, tehnični pregledi pa bodo potekali vselej med 14. in 18. uro. Dodajmo še, da morajo imeti lastniki doslej neevidentiranih traktorjev pri sebi račun o nabavi vozila in — če je bil traktor uvožen — carinsko deklaracijo ter seveda osebno izkaznico.

DOTRAJAN DIMNIK POVZROČIL POŽAR

SADINJA VAS — 14. marca okoli 7. ure je prišlo v Sadinji vasi pri Dvoru do požara na stanovanjski hiši Jožeta Š. Preiskava je pokazala, da je ogenj nastal na podstrešju, zakrivil pa ga je dotrajan dimnik. Požar je uničil leseni del sušilnice za meso in ostrežje. Z ognjem so opravili prostovoljni gasilci z Dvora in novomeški poklicni gasilci. Škode je za okoli 150.000 tolarjev.

Kdo so nočni razbijači

Skupina neznancev se je sredi noči znesla nad hišo A. R.

PREVOLE — To, kar se je v soboto, 20. marca, ponoči dogajalo s 58-letno A. R. s Prevole, je brzokone moč videti le še na filmskem platanu.

Med drugo in poltretjo uro zjutraj so neznanci prišli do stanovanjske hiše A. R. na Prevolah in si tam dali duška z razposajenostjo ter objestnostjo. Najprej so se znesli nad vrtno ograjo, jo prevrnili, z nje potrgali lesene dele, zatem so uničili bližnjo češnje, zažgali slamo, s katero so bile jablane zaščitene pred divjadjo, a jim tudi to ni bilo dovolj. Eden od neznancev je stopil do vhodnih vrat in pričel brcati vanje ter točli in vpiti. Ko mu jih nihče ni odprl, je vrata snel s tečajev. Meni nič tebi nič je stopil v kuhinjo in pričel razbijati še tam, med drugim je zagrabil plinski štedilnik in ga zalučal ob tla. Lastnica se je ob takšnem trušču seveda prebudila in stopila v kuhinjo ter od neznanca zavpila.

htevala, naj zapusti njeno hišo. A se možakar za to ni zmenil, z razbijanjem je nadaljeval, razmetaval je stole, poškodoval hladilnik in še kaj. Lastnici tako ni preostalo drugega, kot da je v strahu zase odšla od doma. Vrnila se je nekaj minut pred tretjo in olajšana ugotovila, da neznanih nasilnežev ne v hiši ne ob njej ni več.

Kdo si je privoščil neslano in objestno nočno razgrajanje, policisti še ugotavljajo.

IZPRED GOSTILNE IZGINIL GOLF

ŠTEFAN — 21. marca okoli 9.45 je izpred gostilne Mišič v Štefanu izginil osebni avtomobil Golf JX rdeče barve z registrsko oznako NM 177-270. Vozilo je lastnik M. P. iz Velike Loke pustil odklenjeno, v njem pa so bili celo kontaktni ključki. Kdor bi karkoli vedel o ukradenem golfu, naj to sporoči najbližji policijski postaji na telefon 92.

ZA VSAK AVTO POSLEJ POTRDILO O USTREZNOSTI

LJUBLJANA — Te dni je Urad za standardizacijo in meroslovje pripravil uredbno o homologaciji vozil, katere namen je preprečiti uvoz avtomobilov, ki ne ustrezajo zahtevanim predpisom. Tako bo posledje moralo imeti sleherno vozilo, bodi uvoženo bodisi izdelano v Republiki Sloveniji, potrdilo, da ustreza vsem predpisom, ki veljajo v naši državi. Ta prepis velja tudi za individualne uvoznike, le da si bodo morali to potrdilo sami priskrbeti, sicer vozila ne bo moč ocariniti. Ugotavljanje ustreznosti vozila bo veljalo tako za nova kot za rabljena vozila, ki jih bo po sprejetju zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju mogoče uvažati.

S sekiro po glavi, ker mu ni ustregla

Masčevanje V. K., ko so vaščanka ni privolila v spolne odnose

MIRNA PEČ — 17-letni V. K. iz Potočnice vasi je danes v priporu, ki ga je zanj odredil preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča. Mladenič je osumljen, da je 16. marca okoli 20. ure skušal umoriti 47-letno sovaščanko Veroniko B.

V. K. se je tistega večera vračal domov, med hojo po lokalni cesti pa je blizu doma srečal Veroniko in jo pričel nagovarjati k spolnim odnosom. Veronika B. je to odločno odklonila, kar je mladenič tako razjezilo, da je odšel domov, vzel sekiro in se z njo v roki vrnil na kraj srečanja. Znova je od Veronike zahteval spolno občevanje in ko ga je ta vnovič zavrnila, jo je pričel pretepati. Najprej z ročajem sekire, nakar jo je po glavi mahnil še z rezilom. Veronika je obležala nezavestna in hudo poškodovana, zdravi se v novomeški bolnišnici. V. K. je po dejanju pobegnil, vendar so ga izsledili in prijeli kar občani sami ter ga kmalu po dejanju pripeljali na policijo. Kot že rečeno, ga je preiskovalni sodnik vtaknil za rešetke. B. B.

Še druga žrtev pomladnih požigov

V soboto so na pogorišču našli mrtvo 72-letno Kristino Novak s Pleša — Prejšnji teden kar šest požarov — Neprevidnost in veter

NOVO MESTO — Neprevidno spomladansko sežiganje trave in dračja je na Dolenjskem terjalo že dve smrtni žrtvi, kar je brzokone dovolj vpijoče opozorilo pred tovrstno nevarnostjo. O prvem tragičnem primeru smo že zapisali, do novega je prišlo v soboto, 20. marca, popoldne na Pleškem hribu.

72-letna Kristina Novak s Pleša je na svoji parceli blizu gozda sežigala odpadne veje in dračje. Okoli 12.40 je odšla domov na kosilo, nato pa se vrnila na parcelo. Že od daleč je opazila, da se je ogenj razširil in brzokone ga je hotela pogasiti sama. Pri tem pa so jo najverjetneje zajeli zublji, saj so jo nekaj kasneje na pogorišču našli mrtvo.

Da je sezona spomladanskih požigov in požarov na vrhuncu, kaže tudi ostala, resda veliko manj tragična bera prejšnjega tedna. Policijski zapisniki omenjajo še pet požarov. Tako je 16. marca okoli poldneva V. J. iz Zalostne Gore zakuril na domačem travniku. Veter je ognjene zublje razširil po vsem travniku, kmalu ga je bilo v plamenih en hektar, požar pa je nato zajel še rob gozda, kjer je zgorela podrast. Nestrokovne

ocene govorijo o 100.000 tolarjih škode. Dva dni kasneje, 18. marca, je A. K. s Štrekljevca blizu njive, ki jo ima v kraju Brezje, zažgal grmičevje. Ogenj je pred odhodom domov sicer pogasil, toda površno. Kmalu zatem je namreč znova zagorelo, požar je zajel travnik in 2 hektarja mešanega gozda, kjer je zgorelo več smrek. Z ognjem so opravili vaščani ob pomoči tamkajšnjih prostovoljnih gasilcev. Škoda še ni znana.

20. marca okoli 16. ure je zagorelo pri Biču med Dolenjim in Gorenjim Suhadolom. F. G. iz Dolenjega Suhadola je zažigala podrast na svoji parceli, ogenj pa se je po travniku razširil v mešani gozd, kjer je zgorela podrast. Vaščani so požar samj pogasili. Istega dne okoli 12.30 je J. Š. iz Gribelj na svoji njivi blizu doma zakuril odpadke koruze, pri tem pa se ni zmenil za močan veter. Slednji je ogenj zanesel na parcelo Kmetijske zadruge, kjer je zgorelo dva

hektarja podrasti, zraven pa še nekaj večjih dreves. Prostovoljni gasilci iz Gribelj in vaščani so požar pravočasno lokalizirali in pogasili, tako da bližnjega gozda ni zajel. In naposled še nedeljski

• Na območju novomeške UNZ je bilo letos že 40 požarov, ki jih je zanimala malomarnost, največ v novomeški občini (15), po deset v Črnomaljski in trebanjski ter 5 v metliški. Uslužbenci UNZ so zoper 11 osumljencev podali kazenske ovadbe temeljnemu javnemu tožilcu, 15 storilcev pa je bilo predlaganih v postopek sodnikom za prekrške. Po nestrokovnih ocenah v teh požarih zgorelo prek 500.000 tolarjev.

požar, do katerega je prišlo ob 10.40 v Stari gori pri Semiču. B. M. je tam ob vikendu kuril suhe veje in dračje, ogenj pa se je kmalu razširil po travi in grmičevju naprej med vikendi do roba gozda. Na srečo so ga vaščani in semički prostovoljni gasilci še pravi čas pogasili, tako da večje škode ni bilo.

Koliko na zatožno klop?

Lani skokovit porast gospodarskega kriminala na Dolenjskem — Ovadenih kar 251 oseb

NOVO MESTO — Takšnega razcveta gospodarskega kriminala, kot smo mu bili priča lani, na Dolenjskem še ni bilo. Kriminalisti so za razliko od predlanskih 175 obravnavali kar 311 kaznivih dejanj, zanje pa so temeljnemu javnemu tožilcu ovadili 251 oseb. Ni odveč dodati, da so pri vrsti seznama storilcev direktorji, gostinski in turistični delavci ter poslovodje. Tudi to po svoje govori o tem, v kakšne vode je zaplul dolenjski gospodarski kriminal.

V opravičilo tako visokemu porastu je treba zapisati, da so po čudnem ključu med gospodarski kriminal uvrščene tudi gozdne tatvine; tovrstnih kaznivih dejanj je bilo lani kar 137. Drugi po številu so primeri ponarejanja denarja; v letu 1992 je bilo teh dejanj odkritih kar 87, največ je šlo za ponaredke tisočolarjskih bonov. Med ostalimi za gospodarski kriminal veliko bolj značilnimi grehi omenimo štiri primere

sklenitve škodljivih pogodb, tri zlorabe pooblastil, dvojne primerov nevestnega gospodarjenja, dvanajst zlorab položaja in pravic odgovorne osebe, pet poneverb, trinajst ponarejanj poslovnih listin, osem zatajitev davščin, da ne naštevamo naprej. Gospodarski oddelek urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto na čelu z Antonom Olajem je opravil torej ogromno delo, drugo pa je vprašanje, koliko od 251 lani ovadenih oseb bo tudi sedlo na zatožno klop in seveda kolikšno je resnično število tovrstnih dejanj, ki bodisi zaradi nedokazljivosti ali spretnosti in iznajdljivosti avtorjev ne najdejo poti v policijske spise. Naj se sliši se tako čudno, toda časi in razmere so gospodarskemu kriminalu naklonjeni bolj kot kdajkoli doslej. Predvsem po zaslugi nedorečene zakonodaje, ki le stežka sledi vedno novim oblikam gospodarskega kriminala. B. B.

dežurni poročajo

VLOM V TOVORNJAK — V noči na 18. marec je neznan storilec na Čatežu vlomil v tovornjak domačina I. K. Odnesele je avtoradio in več tahografskih vložkov, tako da je skupne škode za 20.000 tolarjev.

OB KOLO IN BUNDO — 20. marca zvečer je neznan storilec odpeljal iz kolesarnice pred šentjernejsko Iskro kolo in bundo, ki jo je lastnik J. C. z Roj pustil na vozilu. Neprevidež je ob 11 toščakov.

TATVINA IZPOD KOZOLCA — Med 5. in 19. marcem je neznanec izpod kozolca v Jablanu ukradel traktorski priklopuček kultivator, med brati vreden 50 tisočakov. F. K. bo s spomladanskimi opravili zamujal.

ISKAL, A NIČ NAŠEL — V času med 16. in 17. marcem je bilo v kraju Reber pri Drganjih selih vmlomjeno v vikend ljubljancana B. J. Neznanec je pridno stikal, vendar ni našel nič vrednejšega, zato je odšel praznih rok. Z vlomom povzročene škode je za 30.000 tolarjev.

KRONIKA NESREČ

NA PREHODU ZBIL PEŠČA — 32-letni Janez Kresc iz Zalivca je 16. marca ob 12.50 peljal avtobus po Zagrebški cesti v Novem mestu proti Zabji vasi. Ko je pripeljal do tamkajšnjega križišča, je vozilo pred semaforjem ustavil in potem, ko se je prižgala zelena luč, zavil v desno proti Metliki. V tistem trenutku je

prehod za pešce prečkal osemletni Novomeščan Dejan Kulovec, ki so ga desna prednja vrata avtobusa zadele, padel je na voznišče, nakar mu je čez nogo zapeljavalo še kolo. Kresc je avtobus takoj zatem ustavil, hudo poškodovanega Kulovca pa so odpeljali na zdravljenje v ljubljanski Klinični center.

Vremenu jemljejo mero

Dva dni po prvem pomladanskem dnevu meteorologi praznujejo svoj dan. Na novomeški meteorološki postaji, ki neprekinjeno deluje na različnih lokacijah že od leta 1858, je delovni ritem tudi ta dan tekel tako, kot teče že desetletja in desetletja. Novost je le v tem, da trem zaposlenim že nekaj tednov pomaga nov, neutrujen sodelavec - računalnik.

Po svoje je vsak človek malo vremenoslovca. Na vreme se vsi bolj ali manj spoznamo, če drugega ne, ga radi vpletamo v pogovor, kadar zmanjka pogovorne niti, se čezenj pritožujemo, kadar nam kaj ne gre dobro do rok, ali ga hvalimo, kadar nas lep sončni dnevi zazibljejo v dobro razpoloženje. Mnogi ga znajo tudi napovedovati, kar je sicer predmet resne znanosti in strokovnjakov, stroki pa skačejo v zelje laiki po zaslugi revmatizma ali v mladosti polomljenih kosti. Ni skrivnost in ne novost, da smo od vremena res močno odvisni, ne samo gospodarsko, marveč tudi duševno, saj nam sušno vreme denimo lahko skazi letino, obilno jesensko deževje povzroči poplave in naredi veliko škodo, topli fen pa, ko potegne po kotlini, zruši notranje ravnovesje.

Zaradi tesne povezanosti človeka z vremenom in odvisnosti od njega je opazovanje in merjenje vremenskih pojavov skoraj prav tako staro, kot je človeška civilizacija. Neke vrste vremenoslovci so bili že pripadniki prastarih kultur na Bližnjem vzhodu, kar dokazujejo arheološke najdbe 5000 let starih naprav za merjenje količine padavin in klinopisnih tablic z navodili za opazovanje oblakov. Mnogoletna vremenoslovstva pa kaže, da je preprosto ljudstvo skozi stoletja prav tako kopičilo svoja spoznanja o vremenu in vremenskih spremembah.

23. marca ustanovitev Svetovne meteorološke organizacije

Poklicno se z vremenom seveda ukvarjajo vremenoslovci. Letos praznujejo že 120-letnico organiziranega mednarodnega sodelovanja na področju meteorologije. Leta 1873 je bil namreč na Dunaju prvi mednarodni meteorološki kongres, ki je pripravil osnove za ustanovitev mednarodne meteorološke organizacije. Osem desetletij kasneje jo je zamenjala nova organizacija, in sicer je bila v okviru Organizacije združenih narodov ustanovljena Svetovna meteorološka organizacija. Konvencija o njej je postala pravno močna 23. marca 1950. leta. V spomin na ta dogodek meteorologi vsega sveta praznujejo mednarodni meteorološki dan 23. marca. Organizacija združuje prek 160 članic, Slovenija pa je članica od lanskega septembra.

Vsako leto za proslavitev tega dneva izberejo temo, ki opredeljuje delovanje SMO. Letos se bodo posvetili meteorologiji in prenosu tehnologije. Meteorologija ima namreč poseben pomen, še posebej za nerazvite predele sveta, tudi kot posredovalec novih tehnologij. Nerazvite države si nikoli ne bi mogle privoščiti vrhunskih tehnologij, kot je denimo satelitska tehnologija, v okviru SMO pa imajo dostop do nje in jo brezplačno lahko uporabljajo, seveda v korist celotne svetovne skupnosti. Meritve klimatskih sprememb, globalno segrevanje, izginjanje ozonske plasti, zmanjševanje gozdnih in poljedelskih površin, zmanjševanje zaloga pitne vode, onesnaževanje zraka ipd., vse to prizadeva svet v celoti, zato sta izmenjava in posredovanje podatkov med vsemi državami tako zelo pomembna.

Med najstarejšimi slovenskimi postajami

Slovenija je že dolga leta del sistema svetovnih vremenskih opazovalnic in delček v njem je tudi novomeška glavna meteorološka postaja, ki deluje v sklopu Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije. Postaja stoji na Žibertovem hribu v Maistrovi ulici, na eni od najvišjih točk Novega mesta. Vodja postaje je Iztok Mazovec, meteorološka opazovalca pa sta Andrej Lah in Milan Obradinovič. Na območju širše Dolenjske je več manjših in občasnih meteoroloških postaj, poleg glavne v Novem mestu še javljajoča postaja v Črnomlju, in letne postaje v Metliki, Semiču, na Malkovcu, v Gornjem Lenartu in na Bizeljskem. Poleti se javljajo tudi postaje za potrebe kmetijstva, poleg tega pa še fenološke, agrometeorološke in padavinske postaje. V okviru Zavoda deluje na našem območju še limnološka postaja (za merjenje pretoka voda) pri Sv. Križu.

Branko Matkovič

Čeprav so se v zadnjem času precej razvele polemike o tem, kaj je in kaj hoče biti državni svet ter kakšna je njegova vloga, Branko pravi, da je, preden je šel na volitve, natančno proučil vse, kar je bilo znanega o tem organu. Zato danes ni razočaran zaradi njegove vloge, saj je vedel, da nima zakonodajne moči. "Res pa je, da vloga državnega sveta v ustavi ni dorečena, saj gre za mešanico zahtev lokalnih skupnosti pri upravljanju z državo ter tem, kar v drugih državah poznajo kot drugi dom. Ostali interesi, torej delojemalcev, delodajalcev, predstavnikov kmetov, obrtnikov, samostojnih poklicev in negospodarskih dejavnosti, so prišli v ustavo pozneje. Prav zaradi teh na državni svet leti očitek, da je nadomestek zbora občin in zbora združenega dela, ki pa ni upravičen. V svetu gre le za soočenje posebnih interesov, brez zakonodajne oblasti," razlaga Branko.

Toda brez razočaranja vseeno ni šlo. Pravi,

Novomeška postaja deluje že od leta 1858 in je tretja najstarejša postaja, ki neprekinjeno deluje na slovenskem ozemlju. Prva merilna postaja je delovala v frančiškanskem samostanu od 1858 do 1918, od 1919 naprej pa deloma na kmetijski šoli na Grmu in v kandijski bolnišnici, kjer je bil nameščen barometer. Poleg tega je imel naš veliki naravoslovec Ferdinand Seidl doma nameščeno lastno opazovalnico s kovinskim barometrom, aneroidom, in vlagomerom, meritve pa je vestno beležil dan za dnevom tudi v viharjih vojnih časih. Od 1945. leta naprej je bila opazovalnica nekaj časa na Brodu, nato se je selila v Gotno vas, od leta 1971 pa je na sedanji lokaciji.

"Na naši postaji opravljamo opazovanja in meritve, vnašamo podatke ostalih postaj Dolenjske v računalnik, posredujemo zanimive podatke medijem ter ostalim interesentom, sprejemamo pa tudi zelo veliko šolskih ekskurzij, več kot 50 letno, in smo najbrž najbolj obiskana meteorološka postaja v Sloveniji," je povedal meteorološki opazovalec Milan Obradinovič, ki je zjutraj dežural na postaji. Vsako uro, podnevi in ponoči, v mrazu in vročini, suši ali nalivu, morajo namreč opazovalci stopiti do številnih merilnih naprav in zabeležiti najnovejše podatke, nastaviti ob potrebnem času zapisne listke, doliti črnilo v pisala, pregledati to in ono, nato pa podatke zapisati in sporočiti v Ljubljano.

Pri tem delu jim je nedolgo tega priskočil na pomoč računalnik. 23. decembra so začeli

postavljati računalniško vodeno avtomatsko postajo. Postavljene so že naprave za merjenje vetra, temperature zraka na treh višinah, temperature zemlje na treh globinah, relativne vlage, za merjenje količine padavin, globalnega sevanja in zračnega tlaka, naprave za difuzno sevanje in vlažnost lista pa morajo še postaviti. Prednost računalniško vodene merjenja je precejšnja, saj elektronski služabnik ves čas spremlja in beleži meritve ter hkrati izračunava mejne vrednosti in povprečja. Podatki so takoj dostopni za tiskanje, izrisavanje grafičnih prikazov ter za prenos v ljubljansko središče.

Nekaj zanimivih števil

Obradinovič je po končanem obhodu merilnih naprav pobrskal po statistikah, ki jih imajo na postaji za 43 let nazaj, in poiskal nekaj zanimivih števil o vremenu v novomeški okolici.

Radi sicer potarnamo, da je vreme zmehčano in da ni več tistih lepih nekdanjih snežnih zim in vročih poletij. Kar se zim tiče, imamo prav, o poletjih pa ne. Podatki kažejo, da je bil lanski avgust v povprečju najbolj vroč mesec v zadnjih 43 letih, saj je povprečna temperatura dosegla 24 stopinj Celzija, kar je blizu povprečni temperaturi tropskih krajev. Najvišjo dnevno temperaturo pa so zabeležili julija leta 1957, ko se je toplomer v Novem mestu povzpela na 38 stopinj. Najnižja izmerjena temperatura je še vedno tista iz februarja leta 1929, ko je zamrznila Krka; takrat so izmerili 30 stopinj pod ničlo. V povojnem času pa je bilo najhladnejše februarja 1956. leta, ko se je živo srebro v toplomeru spustilo 26 stopinj pod ničlo.

Vse od leta 1989 dolenjski meteorologi beležijo zelo sušne zime. Januar in februar pogosto nimata nič padavin, povprečje pa je za skoraj 10 litrov nižje od trinstredesetletnega povprečja. Kako muhasto je lahko vreme, pa je pokazal letošnji januar, ko je edino okolica Novega mesta imela nekaj več snežnih padavin, drugod pa je bilo snega bistveno manj, na Gorenjskem celo nič. Novomeško območje je imelo od 40 do 50 cm snega, Sentiernej do 10 cm, Mirenska dolina 2 do 5 cm.

Pravih zim res ni več: snega je čedalje manj. V okolici Novega mesta se snežna odeja zadrži v povprečju 58 dni, zadnja štiri leta pa se je obdržala le okrog 6 dni. Najdlje se je sneg zadržal leta 1969, in to kar 107 dni. Kaksne zime so bile včasih, pove tudi podatek o povprečni višini snežne odeje, ki znaša 48 cm, najvišja pa je bila znežna odeja februarja 1969, in sicer 103 cm, v Beli krajini pa leta 1955, ko je zapadlo 96 cm snega.

Milan Obradinovič pri odčitavanju meritev

Najbolj sušno leto v celoti je bilo 1973, najbolj mokro pa 1972. Povprečna količina padavin za novomeško okolico je 1147 litrov. Leta 1972 je padlo največ padavin, lanski oktober pa je ne samo na Dolenjskem, marveč v vsej Sloveniji presegel vse mesečne rekorde, odkar merijo količino padavin, se pravi, da gre za več kot stoletni rekord. Novo mesto je imelo 352 litrov padavin na kvadratni meter, Ljubljana pa čez 500 litrov.

Med podatki, ki lahko zbujajo skrb, je naraščanje povprečne temperature. "Ugotavljamo, da se je v zadnjih 40 letih povprečna temperatura dvignila za nekaj desetink," pravi Obradinovič. "To že nekaj pomeni. Upajmo, da se ne uresničujeta črna napovedi o pregrevanju ozračja. Če bi se namreč povprečna temperatura zvečevala za dve desetinki na leto, bi prišlo do katastrofalnega topljenja polarnega ledu. Gladina morij bi se dvignila za več deset metrov in mnoga naseljena območja bi preplavilo," je povedal Obradinovič.

Na videz suhoparna in dolgočasna meteorološka merjenja in takšni luči postanejo še kako pomembna in po svoje tudi vznemirljiva. Upajmo, da nam bodo meteorologi ob naslednjem svetovnem meteorološkem dnevu lahko sporočili kaj spodbudnega, denimo, da se ozonski plašč v ozračju ne tanjša več in da povprečna temperatura ne narašča.

MILAN MARKELJ

v državnem svetu: branko matkovič

Donkihotski boj bo dolg in trd

Predsednik metliške občinske skupščine Branko Matkovič, 36-letni dipl. pravnik iz Radovičev pri Metliki, je edini predstavnik Bele krajine v slovenskem parlamentu. Čeprav Matkovič ve, da bi mu bilo lažje, če bi Belo krajino zastopal še kdo, ga ni posebno začudilo, ker ni bil v državni zbor izvoljen noben belokranjski kandidat. "Že zaradi načina volitev ni bilo moč pričakovati belokranjskega poslanca v državnem zboru, razen če bi šli na volitve z žmočnim kandidatom, ki bi pobral tudi glasove od drugod. V resnici pa so dali Belokranjci svoje glasove kandidatom od drugod," razplet decembrskih volitev komentira Matkovič.

da je, tako kot tudi drugi člani sveta, razočaran nad tem, kako njihovo vlogo razumejo v državnem zboru. To se je prvič pokazalo, ko so na pet zakonov dali odločni veto, kar pomeni zahtevo po ponovnem odločanju pred razglasitvijo zakona. "A sem bil razočaran, ker so se v zboru odločili samo za ponovno glasovanje. Pričakoval sem, da bodo prej razpravljali, argumentirali, upoštevali predloge in šele potem glasovali." V zboru so razpravljali le o zakonu o skladu stavbnih zemljišč, na katerega je dal prvi veto prav Branko, toda na koncu so ga sprejeli v nespremenjenem besedilu. Po njegovem je ta zakon nov dokaz, da hoče država ponovno čim več podržaviti in nacionalizirati. Matkovič

pa je svojo odločitev, da kandidira na volitvah, utemeljeval prav s tem, da se bo, če bo izvoljen, lažje boril proti centralizaciji in podržavljanju. Sedaj ve, da bo prav zaradi skromnih pristojnosti, ki jih ima državni svet, ta boj težak in krut, prava donkihotska bitka z mlino na veter.

"Vse, kar lahko naredi državni svet je, da da veto. In ker se je zadnjič zbor tako ošabno obnašal do naših predlogov, smo se odločili, da bomo v svetu o zakonskih osnutkih in predlogih razpravljali pred obravnavo in sprejemom v zboru. Toda čeprav ima svet po ustavi pravico dajati mnenja zboru, so nekatera zborovska telesa naše predloge oholo zavrnili, medtem ko so jih druga

obravnavala. Vendar pa si v svetu ne želimo nič več kot konstruktivno sodelovanje pri nastajanju zakonov, saj nam sicer ostane le še veto. Toda zdaj že zelo razvpitega zakona o zamrznitvi plač nismo imeli priložnosti obravnavati prej, ker je bil interventni in ga je vlada poslala v zbor in svet po hitrem postopku. Tako nam ni preostalo drugega kot dati zopet veto," pravi Branko. Seveda v svetu ne želijo dajati le mnenja o tistem, kar se je znašlo na zborovskem dnevnem redu. Razpravljali bodo tudi o globalnih temah, ki zadevajo vso državo. Matkovič, ki poskuša ob vsaki priložnosti približati Belo krajino Ljubljani, je predlagal problem južne meje. Lokalni interesi v državnem svetu seveda niso isti, a se člani zavedajo, da bodo uspešni, če bodo podprli drug drugega. Kot predstavnik skupine lokalnih interesov, ki so ga imenovali za člana posvetovalnega telesa predsednika državnega sveta, zatrjuje, da so bili doslej v njegovi skupini zelo enotni, kar le še potrjuje, da so združeni glede na lokalne in ne politične interese.

Na očitke, ki letijo iz državnega zbora in s strani nekaterih novinarjev, češ da hočejo biti člani državnega sveta elita ali se celo postaviti nad zbor, pa Matkovič odgovarja na kratko: "Očitki so neupravičeni, res pa je, da smo po ustavi takoj za državnim zborom. Morda so bili nekateri člani sveta, ki so prišli iz prejšnje skupščine, zares razočarani, ker imajo sedaj drugačno vlogo kot prej. Večina pa ne misli postati nikakršna elita. Kritike so letele tudi na naše plačilo, češ naj bo funkcija svetnikov častna. To je res, toda do nadomestila za izgubljeni zaslužek zaradi dela v svetu smo gotovo upravičeni, mar ne?" Sicer pa Branko Matkovič verjame v vlogo državnega sveta, ki naj bi bila zlasti v tem, da državnemu zboru takrat, ko na hitro sprejme kakšen zakon, svetuje, naj o njem še enkrat premisli. In ne nazadnje, več glav, zbranih v svetu in zboru, tudi več ve, kajne?

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Odleteli smo, a srce smo pustili

Kot ogromni bobneči oblaki so zavezniški bombniki parali naše nebo. Ljudje so jih radi slišali, saj je ta zvok pomenil tudi zlom Hitlerjeve vladavine. Včasih pa so morali fantje iz zadetega letala tudi odskočiti. Tedaj so padli med ljudi, ki so za njihovo varnost žrtvovali tudi svoja življenja.

Vernon se je pognal skozi odprtino za bombe. Padalo se je odprlo in objela ga je tišina. Kake tri tisoč metrov nad tlemi je bilo to. Vedel je, da bo blagodejni mir trajal le kratek čas, kakih petnajst minut, potem pa se bodo začele nove skrbi. Najprej čim varnejši pristane, nato skrivanje in borba za preživetje. Pod sabo je videl zasneženo pokrajino, gozdove in skalne vrhove v daljavi. Vedel je, da je to Slovenija, in navodila, ki so jih dobili člani posadke za tak slučaj, so bila kratka in enostavna: izogibati se večjih naselij in Nemcev ter čimprej poiskati stik s partizani. Leteča trdnjava se je hitro oddaljevala. Spremljal jo je oblak dima. Trije nemški lovci so jo srdito obstreljevali, saj ni in ni hotela strmoglaviti. Lovci so končno le opravili svoj posel in se obrnili k padalcem. Devet belih kupol se je odprlo za trdnjavo. Deseti član posadke, Laurence Meidl, topničar v kupoli, je bil težko zadet in je verjetno izdihnil še predno je letalo tresčilo na tla.

Trda slovenska dobrodošlica

Nemški lovci so obleteli padalce čisto od blizu. "Morda pa je zdaj že vsega konec?" je pomislil Vernon, ko so se letala vračala. Padalci bi bili zanje idealne tarče. Videl je obraz pilota, ki je letel le nekaj metrov stran. Nemec se je nasmehnil in salutiral. Letala so izginila in zemlja se je hitro dvigovala. Vernon je že videl gozdno jaso, proti kateri ga je neslo. Skupina jelenov se je spokojno pasla na njej. Začudeno so živali dvignile glave, ko so opazile nenavadno pojavo na nebu, potem pa se jadrno pognale v beg.

Trenutek, ko se je Vernon prvič v življenju dotaknil slovenske zemlje, je bil boleč, kajti pristane je bil trd. A mladi radiooperater v posadki sestreljene letče trdnjave B17 številka 584, imenovane "Sad Sack", je bil živ in zdrav. Seveda pa še daleč od tega, da bi bil na varnem. Kar šestinštirideset dni je trajala njegova odisejaja, predno je spet lahko poletel in se pridružil ameriški armadi.

"Sad Sack" je dobil smrtni zadetek 18. marca 1944 ob 10. uri dopoldne v bližini

Bruce Magnuson, sin pilota Clifforda, ki je upravljal z letčo trdnjavo "Sad Sack", in radiooperater Vernon A. Jensen ob ostankih padlega letala na razstavi v Dolenjskem muzeju.

Cerknice na Notranjskem. Natančno 49 let po tistem je Vernon A. Jensen obiskal kraj, kjer je bil doskočil. V zemljo je zasidil deset ameriških zastavic, za vsakega člana posadke po eno, domačini pa so mu pripravili kulturni program. Vernon je eden od štirih še živih članov posadke. Devet jih je takrat srečno pristalo. Dva so kmalu zajeli Nemci in ju odpeljali v ujetniško taborišče, eden je doskočil že ranjen. V partizanski bolnišnici so ga pozdravili in poleteli v zrak. Šest jih je odšlo s partizani in po dolgotrajnih pešačenjih in mnogih nevarnih avanturah prišlo do Bosanskega Petrovca, od koder so poleteli v Bari.

Ob ostankih opreme, padal in letal na razstavi o reševanju zavezniških pilotov, ki je odprta v Dolenjskem muzeju, Vernon pripoveduje, kaj se mu je zgodilo potem, ko ga je gostoljubno, čeprav malo trdo pozdravila slovenska zemlja. "Hitro sem se rešil vezi,

zvil padalo in ga skrili. Kmalu sem srečal še enega člana posadke in odšla sva, da bi se čimbolj oddaljila od kraja, kjer sva padla, kajti vedela sva, da leta naših padalskih kupol ne spremljajo samo piloti, ampak še številne druge oči. Kaj hitro bodo tukaj Nemci, da bi nas polovili. In res, previdnost ni bila odveč. Kmalu sva jih zagledala, kako se približujejo. Zarila sva se vsak v svoj grm in se pritajila. Nemci so šli mimo ravno med nama, ne da bi kaj slutili. Še nekajkrat sva tako naletela na najine zasledovalce, potem pa našla primerno zatočišče, skrito podzemno jamo, v kateri sva pritajena čakala štiri dni. Jedla sva samo čokolado in pila snežnico. Ko sva bila po štirih dneh že kar dobro sestradana, sva spet odšla na pot. Računala sva, da je zdaj zrak čist in da so Nemci odnehali z iskanjem."

Gnojni koš je še v Palčjah

Ameriška letalca sta prišla do obronka gozda in pred njima so se razprostirali travniki in njive. Sredi polja je ždela prijazna vasica Palčje pri Pivki. Vse je bilo spokojno, le kmetič je na polju poganjal vprego. Prihajal je v njuno smer. Spremljal ga je deček. Nedaleč od obronka gozda je bila njiva in tam se je kmet ustavil. Iz ogromnega koša na vozu je nametal nekaj kupov gnoja. Potem se je spet obrnil proti vasi. Letalca sta videla, da je njiva velika in da se bo moralo to početje še nekajkrat ponoviti. Res je kmet prišel še večkrat. Ko se je že bližal večer in sta sklepala, da je to zadnji tovor, ki ga je kmet pripeljal na njivo, sta se Američana odločila. Stopila sta na plano. Kmet je takoj vedel, koliko je ura, saj je verjetno videl, kako so se Nemci prizadevali, da bi pilote polovili. Nasmehal se je in jima prijazno pokimal. Oddahnila sta se. Odpeljal ju je s sabo v vas. Kmet danes ni več živ, dogodka pa se dobro spominja Anton Rebec, tisti deček, ki je spremljal očeta na polje. Še danes živi v Palčjah. Tisti voz z gnojnim košem ima obešen na skednju in dogodka se dobro spominja.

Stvari so se potem hitro odvijale. Stik s partizani je bil takoj vzpostavljen in letalca sta se pridružila drugim zdravim članom posadke. Iz Notranjske naj bi se skupina prebila skozi Gorski Kotar do Bosne. Ni šlo. Do Delnic so prišli dvakrat, a so se morali vsakič vrniti. Sporazumevanje je bilo sprva težavno, vendar so se kmalu navadili. Včasih so naleteli tudi na "amerikance", ljudi, ki so svoj čas delali v ZDA. Z njimi so se lahko več pogovorili. Noči so bile takrat prekratke. Na takega človeka je naletel v Delnicah tudi Vernon. Ugotovila sta, da je človek delal v istem mestu, kjer je Vernon preživel mladost. Celo hišo, v kateri je možakar stanoval, je Vernon prepoznal. Kdo bi mislil, da ju bo tako čudna usoda spet vrgla skupaj na isto obalo! Na Delnice pa ima Vernon še drugačne spomine: eksplozije, ogenj, dim in kri. Ko so bili drugič tam so jih Nemci bombardirali. Ameriški letalci so pomagali reševati ranjene in civilno prebivalstvo iz gorečega pekla. "Leta 1967 sem potoval skozi Slovenijo in se odpravil tudi do Delnic. Vse je bilo na novo pozidano," pravi Vernon.

Dramatično prečkanje Kolpe

Ker skupina pri Kotarju ni uspela, se je odpravila preko slovenskega osvobojenega ozemlja, čez Črnomelj in za Gorjanci. Pot je

bila dolga. Šli so peš. Povsod so srečevali prijazne ljudi, ki so delili z zavezniškimi vojaki hrano in streho nad glavo. "Videli smo, da imajo še sami vsega premalo, a so ponudili najprej nam," se spominja Vernon in ne more skriti ganjenja. Zlasti ko se spomni na tiste, ki so v zaščito zavezniških letalcev žrtvovali tudi življenje. Pot je bila namreč zelo nevarna, zlasti ko so se spustili na hrvaško ravnino za Gorjanci. Premikali so se ponoči, podnevi so poiskali kritje. Partizanske skupine, ki so spremljale letalce, so sproti opravljale še druge naloge. Vernon se spominja, kako so nedaleč od Zagreba prečkali progo. Šli so nekaj kilometrov naprej, tam pa so morali počakati na varnem; partizani pa so se vrnili in progo pognali v zrak. Potem so za njimi udarili Nemci. Umik do globoke reke Kolpe je trajal velik del noči. Skoraj se je že dani, Nemci so se bližali, za kakih štirideset ljudi pa je bil na voljo en sam čoln. Polovica partizanov je odšla nazaj in z ognjem krila umik. Nekaj se jih ni nikoli več vrnilo. "Tudi ti so imeli svoje matere, očete, morda žene, otroke, pa so žrtvovali svoje življenje za nas," pravi Vernon.

Končno so le prišli do Drvarja. Tu so se jim pridružili rešeni letalci, pobegli vojni ujetniki in drugi z vseh koncev sveta. Bili so Angleži, škoti, Irca, Indijci, Novozelanci, Američani, Južnoafričani in drugi. V Drvarju je Vernon videl tudi Tita, ki jih je prišel pozdravit. Od tam so krenili naprej proti Bosanskemu Petrovcu, kamor naj bi jih prišla iskat zavezniška letala. Na tej poti je bil Vernon vodil Južnoafričan. Fant je znal govoriti mnogo jezikov. Poleg angleščine je tekoče obvladal še francosko, italijansko, nemško in srbohrvaško. V veliko pomoč jim je bil pri sporazumevanju z domačini. Toda bil je popolnoma slep. Pred časom je pobegnil iz ujetniškega taborišča v Italiji, prišel v Slovenijo in se pridružil partizanom. Tam ga je v oči ranila nemška ročna bomba. Zdjaj se je vračal k svojim. Iz Bosanskega Petrovca so jih neke noči le odpeljala letala. Kakih osemdeset se jih je že zbralo. Od trenutka, ko se je Vernon dotaknil tal, pa do takrat, ko je spet poletel, je minilo 46 dni.

Po kratkotrajnem okrevanju v ZDA se je Vernon spet pridružil letalskim silam. Zdjaj kot radiooperater na transporterjih, ki so oskrbovali pacifiško fronto. Bil je tudi v Tokiu tistega dne, ko je Japonska podpisala kapitulacijo. A njegovi spomini na doživljanje v Sloveniji so le najmočnejša. Večkrat se je sestel z nekdanjimi letalci, še zlasti sta bila prijatelja s pilotom Cliffordom E. Magnusonom, ki je sicer že umrl, a je njegov sin Bruce prav tako zagret za obujanje spominov na dogodivščine svojega očeta, na katerega je ponosen. Bruce je skupaj z Vernonom prišel v Slovenijo in si seveda z velikim zanimanjem ogledal razstavo v novomeškem muzeju. Bruce je prvič tukaj in je zelo vesel, da se je odločil za to pot. "Res lepa dežela in prijazni ljudje," pravi Bruce, z njim pa soglasja seveda tudi Vernon, ki je imel oboje priložnost temeljito preizkusiti v najtežjih časih.

"Ko smo se peljali po avtocesti proti Novemu mestu sem opazoval tiste male gozdne poti in takoj se mi je obudil spomin. Po takih smo hodili, saj ni bilo nobenega prevoznega sredstva. Res je, spet smo odleteli, a del srca smo pustili v tej lepi deželi in pri ljudeh, ki so nam pomagali," pravi Vernon. Puna na 49. letnico padca njegovega "Sad Sacka" se mu je izpolnila želja, da bi še enkrat obiskal deželo, ki jo ima v tako lepem spominu. Naj kot zanimivost povemo še to, da je Bruce izvrtal, kdo je bil nemški pilot, ki je Vernonu salutiral, ko je padal na slovenska tla. To je bil Joackim Steinhoff. Tudi on je preživel vojno.

TONE JAKŠE

naše korenine

Odšel je mož, vrnil se je starec

Devdeset jih bo Ana Simončič z Osojnika dopolnila letošnjo jesen, a beseda ji teče tekoče, njen spomin je jasev in oči ji dobro služijo, tako da je z vsem, kar pišemo v Dolenjcu, na tekočem. Ponošna je na to, da jo tukaj za gorjanskim pogorjem obiskuje vsak teden že odkar je pričel izhajati. Prav nič ni nezaupljiva, ko potrkam na okence njenega doma, kjer si gospodinji kar sama. "Bolna je že štirinajst dni, gripa jo daje, a kar potrkajte, zdaj je že pokonci," me napoti k njej njena hčerka Anica, ki živi v hiši nižje ob cesti. In res, duri se kmalu gostoljubno odprejo. "Pridite naprej, skuhalo vam bom kavo," mi reče Ana ob nenapovedanem obisku nič nejevoljna.

Z Ano se je lepo pogovarjati. Spomin je ne pusti na cedilu niti takrat, ko sega v pripovedi, ki jih je nekoč slišala od svojega deda. On pa se je še spominjal tlačanskih časov, ko je oskrbnik z gradu Krupa, pod katerega je spadala Anina rojstna vas Sela pod Jugorjem, zvečer naročal njegovemu očetu: "Klemenčič, da mi jutri zjutraj ob sedmih pripelješ iz vasi dvajset ljudi na delo."

Klemenčičevi so bili v vasi spoštovani. Predniki so morali svoj čas urejati odnose z graščinskimi, Anin oče pa je bil v ranjki Avstriji suhorski župan. Veliko posla je imel zlasti med prvo vojno, ko je bilo treba poskrbeti za nastanitev ujetnikov. Enega od njih, Italijana Francesca, se Ana še dobro spominja. Fant za delo ni bil kaj prida, saj je bil meščanski, njegov oče je bil ladijski kapitan,

zato pa se je rad smukal okoli otrok in jih učil italijanskih besed. Ana je bila odprte glave in si je marsikaj zapomnila. To ji je pozneje še kako prav prišlo.

Čprav je bila Klemenčičeva kmetija na selih za tiste čase kar velika, pa obilja vendarle ni bilo. Osem otrok je bilo pri hiši. No, kruh si je dekletce le lahko vzelo v šolo. Mnogi otroci se tega niso imeli, pa ga je Ana delila z njimi. Tako so tekla mlada leta, ki se jih z veseljem spominja. Zlasti Gorjancev, kamor so pogosto hodili. Na Fabriki, kjer je takrat še stala lesena cerkva sv. Egidija, zaščitnika lovecev, so bila žeganja, pri sv. Jeri, kjer je bila visoka lesena piramida, se je nudi lep razgled vse do zagrebških ravnin in do zasneženih slovenskih Alp.

Na Osojnik se je Ana poročila leta 1923. Mož Janez Simončič je ob cesti postavil novo hišo, kajti dve leti prej je pol vasi zgorelo. Mlada družina je pričela z veliko voljo kmetovati, a uspeha ni bilo, saj so kmetijo bremenili dolgovi in visok preuštevek za možovo mater in sestro. Ana je rodila dve hčerki. Ko je bilo Ivanki dve leti, Anici pa šest mesecev, je Janez odšel v Kanado, da bi kmetijo rešil dolgovi. "Branila sem mu, on pa me ni poslušal," se spominja Ana najbolj težkih dni v svojem življenju. Kajti moža ni in ni bilo nazaj. Tudi denarja je bilo vse manj. Minevala so leta,

tašča in svakinja pa sta pričeli dvigovati glavo, ukazovati in zahtevati vse več. Ana ni zdržala več. Vzela je otroka in se z njima odpravila nazaj na Sela, kjer se je nastanila v hiši, ki jo je podcedovala njena mama. Ko se je pričela druga svetovna vojna, sta bili dekleti že kar veliki.

"Med vojno smo na Selih pretpeli marsikaj, a ker smo bili vaščani složni in smo drug drugemu pomagali, je nakako šlo," pravi Ana. Spominja se, kako so se partizani v vasi zbirali za napad na italijansko posadko pri Zajcu onkraj hriba. Ob petih zjutraj so odšli iz vasi pojoč: "Nabrusimo kose, že klas dozoreva...". Domači fantje, ki niso imeli pušk, so polnili možnarje, dekleta so se pripravljala za prvo pomoč ranjencem. Pokanje se je kmalu pričelo in tudi prve ranjence so kmalu prinesli. V Anini hiši so jih obvezovali. Težje ranjenega partizana so pustili pri oglarski koči pod Škrbcem. Oskrbovali in obvezovali sta ga Anini dekleti.

Spominov na vojno ima Ana na pretek. Zdjaj so bili v vasi partizani, zdaj Italijani. Pred slednjimi so bili zlasti v nevarnosti kokoši. Zdjaj je Ani prav prišlo, kar jo je naučil vojni ujetnik Francesco. Po italijansko se je zadržal nad Italijani, če so hoteli streljati na kokoši ali pri hiši kaj ukrasti, in pomagalo je. Ani pa je pomagalo tudi dobro poznavanje Gorjancev. Nema lokrat je bilo treba iti po sol in druge potrebščine vse tja do Gracarjevega turna in v vasi okoli Šentjerneja. Pot je bila tvegana, nevarnost je prežala za vsakim grmom.

"V vasi smo se kar nekako navadili na streljanje. Po glasu smo spoznali mine, ki so letele z onkraj hriba. Takoj smo vedeli, če so nevarne za nas ali bodo padle bliže Metliki," pravi Ana, potem pa pripoveduje o nevarni pustolovščini deklet med italijansko hajko. Italijani so se približevali vasi. A še predno so prišli med hiše, je pred njimi prikoral mla sva težko bredu na hrbut. Dekleti, ena sosedova in ena domača, sta mislili, da je ušla Italijanom, pa sta jo hitro prijeli za povodec in in jo kljub nevarnosti odpeljali v breg k partizanom. Ti pa so jo takoj prepoznali, saj je bila to mla, ki jo je malo prej izgubil njihov ranjeni mulovodec.

Mož Janez se je vrnil in Kanade takoj, ko je pripeljal prvi povojni "šif". Najprej se Ana ni hotela vrniti na Osojnik. Preveč hudega je tam prestala. A mož je moledeval in omehčala se je. Toda življenje je že steklo mimo. V tujino je odšel mlad, močan mož, iz tujine se je Ani vrnil izčrpan in bolehen starec.

TONE JAKŠE

Ana Simončič z Osojnika

med legendo in zgodovino

Od kod imena krajev?

Pravljice o zmajih so k nam prišle s Kelti. Vendar je zelo čudno, da imamo Slovenci za zmaja samo svoje besede. Spomnimo se jih: pozoj, smok, premog. Po zmaju ima ime hrib Smok pri Semicu, ki ga danes napačno imenujejo Smuk, namesto pravilno Smok. Vas Premogovci nad Pobočjem v Gorjancih je dobila ime po premogju, ki so ga nekoč tam kopali, kar je nekdanji v našem jeziku pomenilo zmaja. Kurivo premog so si v starih časih razlagali kot zmajevu kri.

Včasih so se domačini v suhkrajnskih Laščah razveselili maškar, ki so jim prišle ob pustu plesat. Iz keltske zapušnice je znano, da ples priinaša dobro letino repe, ki so jo sejali staroselci, gornjanci iz plodnih nižinskih polj. Zanimivo je, od kod izhajajo Lašče. Včasih so jih pisali kot Lašiči, kar je pomanjševalnica od izraza Lah. Kako so zašli Lah v Suho krajino ali pa v katere druge Lašče, je še vedno neraziskana skrivnost.

Ravno tako je zanimiv izvor Ledeče vasi

na Šentjernejskem polju. Verjetno je v kakšni povezavi s kultom slovenske boginje pomladi Lade, ki so jo nekoč mlada dekleta spomladi tja do kresa častila z množičnimi rajanji in petjem ter s cvetnimi venčki na glavah. Ledeča vas je morala biti nekoč na kakšen način povezana z boginjo Lado, ker so tudi Germani prevajali Ledečo vas kot Ladendorf. Znani slovenski raziskovalec Ignac Kušljan je v svojih Spominih zapisal, da je po vsej verjetnosti moralo biti v Ledeči vasi svetišče boginje Lade, kar je dokazoval tudi z lepo bronasto svetilko na treh verižicah, ki so jo izkopali tam. Ni pa rečeno, da v Ledeči vasi še prej ni bilo kakšno svetišče starih ljudstev, ki so jih, kot vemo, Slovenci pregnali v hribovite predele in so tam tudi gojili kulturna obredja, ki so se v nekaterih oblikah ohranila.

Spomnimo se belih žena - vil in njim podobnih mitoloških bitij, škratov, velikanov in drugih.

SLAVKO DOKL

NAGRADA V ČRNOMELJ IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 10. nagradne križanke izbral MILANA STANČIČA iz Črnomlja in VILJA VERSTOVŠKA iz iz Krškega. Stančiču je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMSO), Verstovšek pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in rešitev pošljite najkasneje do 5. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 12. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 10. NAGRADNE KRIZANKE

Pravilna rešitev 10. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ONA, OPIAT, SINTRANJE, TVAR, RADO, PREDSEDNIK, RUSIJA, ANA, JEŽ, PEST, JL, EDEM, IL, KASAI, ROLANDO, YMA, ALC, JEZA, PRHA, TAINE, AVTOMAT, ORNAT, ERNANI.

prgišče misli

Knjiga je vest človeštva.

M. MAHNIČ

Življenje hodi svojo pot, pogosto daleč od naših programiranih želja in slepih hotenj.

C. ZLOBEC

Ironija je najlažji izhod iz položaja, ko si brez dobre misli, brez dokazov, daru in poguma.

M. MAHNIČ

Govoriti eno in misliti drugo ni prida perspektivno.

M. KMECL

NAGRADNA KRIZANKA

12

KEMIČNI SIMBOL ZA BOR	ZEMELJSKA OZINA MED DVEMA MORJEMA	ZENSKI PROSTORI PRI MUSLIMANIH	AVTOR JOZE UDIR	HRVAŠKI POPEVKAR (DUŠKO)	AMORETI	PRODAJALEC SOLATE	IME PLESALCA OTRINA	VRSTA HRASTA	SRBSKO MOSKO IME
→			MANIŠA DERA ZA SUŠENJE IME KACICEVE						
SAMOROKA OSEBA									
TRIBARVNICA									
IME SIKARKE VOJKOVE PASMA PŠOV							ITAL PESNIK (PIETRO, 16. STOL.)	ODPADNIK	KEM. SIMBOL ZA NATRIJ
→									↓
DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST	ZAČRTANA POT	UMETNOST NORVEŠKI SLOVNIČAR (IVAR)		REDKEJŠE ZENSKO IME	REZULTAT ZALIZAVANJA	LAPOR	POVRŠINA JADRANSKI OTOK		
OBZIRNOST			TEKOČ OGLJIKOVODIK ŠKOTSKO M. KRILLO						ORODJE KOSCEV
VZDEVEK IGRALCA POLICA			DRUŠČINA ETIOPSKI KNEZ				ATLESTKA DISCIPLINA		
STROKOVNJAK ZA ASIRŠČINO							JAREM POLJSKI KNJIZEVNIK (ŠALOM)		
SEJALNA KOŠARA							IDUSKI DROBIZ		
VSTAJANJE PO BOLEZNI							POOGLENELO MAHOVJE NA BARJU		

KRIŽANJE

Večni jeans

Jeans se ne da. Postal in ostal je naš zvesti spremljevalec od najrosnejših let do pozne starosti, saj je ta pralna in nadvse hvalčna tkanina zelo praktična in uporabna skoraj za vse prilike. Jeans je praktično nepogrešljiv za otroška oblačila, bodisi za najmlajše, ki se še plazijo po vseh štirih, za šolarje, ki trgajo hlače po šolskih klopih, igriščih, drevesih, ali za najstnike, ki se sicer že močno spogledujejo za lepoto in eleganco. Letošnje kavbojke so pošite s kričecimi zaplatami in gotovo jih bomo lahko videli tudi na naših ulicah, kamor moda jeansa nenavado hitro prodre. Po pisarnah in tovarnah takih verjetno ne bo, to pa še ne pomeni, da hlače iz jeansa v nobenem primeru niso za v službo. Z elegantno bluzo, jopico ali blazerjem so čisto spodobne in prav simpatične. Kavbojke si lahko privoščijo tudi starejši letniki, seveda v kombinaciji s klasičnimi srajcami, sukničji in celo kravatami.

Da bo cvetje čim dlje sveže

Pomlad je tu in z njo prihaja vsak dan več cvetja. Če nabirate cvetje za v vazo, začnite zgodaj zjutraj, preden sonce še ni izpilo vlage iz pecljev, ali zvečer, tako da poniči cvetje znova vsrka vlago. Če se odločite za nakup, ne kupujte rezanega cvetja, ki ima konce pecljev potemnele in spolzke, ki mu odletava cvetni prah ali so peclji videti prosojni ali rjavkasti. Sicer pa ostane rezano cvetje dlje časa sveže, če je v vazi vedno dovolj vode, v kateri raztopite hranilo za rezano cvetje. Šopek ne sme stati na soncu, pri neposrednem viru toplote ali na prepihu. Odmirajoče cvetje takoj odstranite iz vaze, ker izloča plin etilen, ki lahko škoduje še svežemu cvetju.

Polpete s krompirjem

Za 4 osebe potrebujemo: 300 g kuhane govedine iz juhe, 250 g krompirja, 2 jajci, 1 strok česna, šopek peteršilja, 1 limono, nastrgan parmezan, drobtine, 1 staro žemljo, sol, poper, mleko, olje. Meso zmeljemo in drobno sesekljamo. Primešamo mu drobno sesekljan peteršilj in strt česen. Olupimo krompir, ga operemo in skuhamo v osoljeni vodi do mehkega, nato ga ocedimo in pretlačimo. V skledo nadrobimo žemljo in jo prelujemo z malo mleka. Žemljo nato iztisnemo in zmehčamo s pretlačnim krompirjem, soljo, poprom, parmezanom in mesom. Dodamo jajci in vse skupaj pregnetemo z rokami, da dobimo enotno zmes. Iz zmesi oblikujemo majhne polpete. Povajamo jih v drobtinah. V ponvi segreje olje in zato ocvremo polpete z obeh strani. Ko so vse polpete ocvrte, jih zložimo na pladenj, okrašen s solatnimi listi. Obložimo z limoninimi krhlji in ponudimo s krompirjevo ali zeleno solato za glavno jed.

Ameriške borovnice

Ameriške žlahtne borovnice so se zadnja leta razširile tudi pri nas, saj se zanje zanimajo mnogi vrtničarji. So večletne rastline, ki se razvijajo tudi v do 4 m visok pokončni grm. Potrebujejo zelo kislo zemljo (pH 4-5), rahlo in bogato s humusom. Skozi vse leto mora biti zemlja primerno vlažna. Ker imajo plitvo koreninsko grudo z drobnimi lasastimi koreninami, hitro reagirajo na neustrezne talne razmere. Ob pomanjkanju humusa, vlage in pri približevanju nevtralni reakciji zemlje (pH 7) grmički hitro odmro. Da jim podlago izboljšamo, jih zastiramo s šoto ali iglicami, ki jih nabereimo v iglastem gozdu, v suši pa jih redno zalivamo.

Nepogrešljive tehnične baze

Velik del slovenskih voznikov je včlanjenih v Avto moto zvezo Slovenije, kar jim prinaša vrsto ugodnosti, med drugim kar precej cenejše storitve v tehničnih bazah AMZS (nekateri so celo brezplačne). V teh bazah strokovno usposobljeni avtomobiloni opravljajo testiranja, nastavitve, preventivne preglede in manjša popravila, kar vse prispeva k večji varnosti v prometu. Na našem področju že dalj časa deluje tehnična baza na Otočcu, precej novejšega datuma pa je tehnična baza v Črnomlju. Sicer pa so v Sloveniji tehnične baze AMZS še v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Novi Gorici, Postojni, Murski Soboti, Dravogradu in Tapanjah. Vseh skupaj je dvanajst, nekaj od starejših baz bo v kratkem obnovljenih in posodobljenih, zgraditi pa nameravajo tudi eno bazo v Zasavju, kar bo gotovo prišlo zelo prav domačinom pa tudi tranzitnim in turističnim voznikom.

zanimivosti iz sveta

Obdan z ženami in orožjem

Že od konca februarja armada policistov in specialcev oblega dobro utrjeno kmetijo Mount Carmel blizu teksaškega mesta Waco, kjer se nahajajo fanatični privrženci verske sekte Davidova veja, ki jo vodi David Koresh. Obleganje je doslej terjalo več kot štirinajst mrtvih in več kot štirideset ranjenih med policisti in med verniki.

Obleganje se je začelo v nedeljo, 28. februarja, ko so zvezni agenti in policisti poskusili z napadom zavzeti utrjeno kmetijo in rešiti ljudi, ki naj bi bili, po zbranih podatkih, na milost in nemilost prepušeni diktaturi verskega voditelja. Po tajnih kanalih se je izvedelo, da Koresh pripravlja množični samomor vsch svojih privržencev. Vendar so z napadom ravnali napačno, kot so pokazali dogodki. Predvsem niso pričakovali tako hudega oboroženega odpora. Ker napad ni uspel, se je začelo dolgotrajno in mučno obleganje, ki zdaj traja že več kot štiri tedne. Kdaj bodo obleganci popustili, nihče ne ve. Imajo namreč velike zaloge hrane, lasten izvir pitne vode in dva generatorja za proizvodnjo potrebne energije. Medtem pa v javnost prihajajo nove in nove podrobnosti o nenavadni sekti in njenem voditelju.

Ustanovitelj sekte bolgarski izseljenec
Davidova veja je nastala po razkolu v Sedmodnevni adventistični cerkvi, ki jo je med obema vojnama ustanovil bolgarski izseljenec Viktor Hutev. Verjel je, da bo Kristus ponovno prišel na svet, vendar šele potem, ko bo obstajala dovolj čista cerkev za sprejem Odršenika. Zbral je več privržencev v polkomunistični skupnosti na kmetiji v Waco. Po njegovi smrti je njegova vdova Florence komuno preselila na kmetijo Mount Carmel. Leta 1959 je razglasila, da se bo na veliko noč začel konec sveta in bo nastopilo božje kraljestvo. Na stotine privržencev sekte je takrat prodalo vse svoje imetje, pustilo službe in odpotovalo v Waco, kjer so čakali na prerokovane dogodke, ki pa jih seveda ni bilo. Takrat je Sedmodnevna adventistična cerkev izgubila veliko privržencev, polom pa je bil kriv, da je nastala še ena ločina, Davidova veja, ki jo je ustanovil Ben Roden. Ločina je vodil do svoje smrti leta 1978, ko je vodstvo prevzela njegova vdova Lois.

Tako je bilo v Mount Carmel, ko je tja prišel sedanji voditelj David Koresh. Takrat se je pisal Vernon Howell. Rodil se je v Dallasu v družini, ki je pripadala Adventistični cerkvi. Bil je bister deček, s presenetljivim poznavanjem biblije, v šoli pa mu ni šlo najbolje zaradi disleksije (težavno razumevanja branega). Kljub teh hibi je zavzeto študiral biblijo in se kot 18-

Kot je razglasil svojim privržencem, mu je v razodetju Bog naročil, naj zgradi novo hišo Davidovo. Svetopisemski izraz si je tako kot še marsikaj drugega iz biblije razlagal po svoje. V praksi je to pomenilo, naj ima čim več otrok s čim več ženskami, podobno kot biblijski kralj David. Razlagal je, da maziljenje po glavi, kot ga za kralja Davida opisuje sv. pismo, ni pomenilo zlivanja olja na kraljevo glavo, marveč vlaženje glave njegovega penisa med spolnim občevanjem. Po Rodenovi vdovi je bila njegova žena 14-letna Rachel Jones, s katero je imel dva otroke. Hišo Davidovo pa je gradil še s 17-letno Robyn Bunds, nato z njeno 50-letno materjo pa še z mnogimi drugimi ženskami, starimi in mladimi. Prekrstil se je v Davida Koresha, po judovskem kralju Davidu in babilonskem kralju Kiru (Koresh v hebrejščini), ki je izpustil Izraelce iz babilonskega suženjstva. S širjenjem vpliva si je Koresh izbral predvsem mlajše in lepše ženske. Med najljubšimi ženskami je bila 12-letna Michelle Jones, najmlajša med izbrankami pa je bila celo 10-letna deklica. Ženske so voditelju rodile več otrok, koliko, pa

se ne ve, ker v rojstnih listih otrok ni vpisano očetovo ime. To so matere delale po navodilu Odršenika zato, da bi "pred oblastjo skrile božji načrt". Koresh je svoj vpliv na vernike vse bolj krepil in jih držal v vse tršem primežu. On sam si je lahko izbral katerokoli žensko v skupnosti, a mu to še ni bilo dovolj, saj je nazadnje prepovedal, da bi razen njega kdor koli v skupnosti imel ženo. Takrat je več zakoncev, ki se niso strinjali z novim redom, zapustilo skupnost. Eden od parov, Breault, je v Avstraliji ustanovil novo Davidovo vejo, oblasti v ZDA pa opozoril na razmere v Koreshovi komuni. Tam se je teror nadaljeval. Koresh je začel trpinčiti tudi otroke. Pogosto jih je pretepal od krvi. Hkrati je komuno oboroževal in se pripravil na veliki boj, v katerem bodo kot glasniki novega sveta zmagali njegovi privrženci. Kmetija je postala prava utrdba. Ko se je oblast nazadnje odločila poseči v dogajanje na Mount Carmelu, je naletela na trdnjavo in na fanatične borce, pripravljene umreti za svojega voditelja.

MILAN MARKELJ

zdravnikov kotichek

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

OTROKOV JOK

Od otrokovega razpoloženja in stanja je odvisno, kdaj je neke vrste dražljajev preveč. Kadar je zaspan, razdražen ali lačen, ga lahko spravi v jok tudi tisto, kar mu je v veselje, ko je buden, zadovoljen in sit. Igrice, ki ga sicer silno zabavajo, kadar je razigran, ga bodo spravile v obup, če ga bomo skušali spraviti v dobro voljo, kadar mu ni do tega. Utrojenega in zaspanega dojenčka je treba stisniti k sebi in pozibati, ne pa se igrati z njim. Lačnemu dojenčku je treba dati jesti.

Če boste dajali otroku jesti ob nepravem času, bo kajpada jokal. Če mleko teče prepočasi - zaradi premajhne luknjice na cuclju ali zato, ker dojenčka jemljete od prsi - bo otrok bolj občutil, da je lačen, kot pa to, da mu je prijetno, ker je. In tako bo dojenček, ki je jokal, ker je bil lačen, tudi ostal lačen, ker je preveč jokal, da bi se lahko najedel.

Če kopamo ali previjamo dojenčka, ko je že zelo lačen, bo prav gotovo planil v jok: ker ni mleka od nikoder in zato, ker mu gre na živce, če kaj počnete z njim, kadar bi moral jesti. Tudi takoj po obroku ga ne smete kopati, ker mora biti pri miru, sicer se lahko zgodi, da bruhne mleko. Za kopanje torej izberete čas, ko je otrok buden, še preden ga zgrabi lakota. Previjete pa lahko dojenčka tudi po obroku, če boste ravnali z občutkom in previdno.

Mnogi starši mislijo, da otrok plane v jok, kadar ga slačijo zato, ker nerodno ravnajo z njim. Mnogi dojenčki jočejo zato, ker ostanejo brez obleke. Pogosto se zgodi, da otrok postaja vse bolj napet, ko mu slačite vrhnja oblačila, ko pa mu slačete še srajčko ali majčko, začne prav tuliti. Otroku ni hladno, ni mu všeč, da je tako gol izpostavljen zraku. In brž ko ga boste zopet oblekli, bo prenehal

jokati. Navadno pa je otrok čisto miren, tudi kadar je nag, če mu čez trebušček in prsi položite kako tkanino (brisačo, plenico, odejico ali kaj podobnega).

Večina dojenčkov v dremavem stanju trza ali stresa z rokami ali nogami. Neredko se zgodi, da se vedno znova stresejo in se zbudijo, ker jih zdramijo lastne kretnje. Zajočejo, spet zadremuckajo, se stresejo in spet zajočejo, ne morejo pa premagati tega stanja in trdno zaspati. Če otroka lepo povijemo ali zavijemo, se ne bo nikdar zbujal zaradi lastnih gibov in trzajev.

Želja po telesnem dotiku

Dojenčki, ki jočejo tako dolgo, dokler jih kdo ne dvigne, navadno jočejo zato, ker jim je neprijetno zaradi telesnega dotika z nekom drugim. Tak jok pa starši pogosto razumejo napačno. Mislijo, da otrok joče zato, ker hoče, da ga vzameš v naročje. S tem hočejo povedati, da otrok zahteva nekaj nerazumnega, in če bi popustili, bi začeli malčka razvajati. V resnici pa je prav narobe. Saj dojenček ne joče zato, da bi ga vzeli v naročje, ampak zato, ker ste ga položili v ležišče in ga prikrajšali za telesni stik. Za majhnega dojenčka je normalno in nagonsko, da mu je najbolj prijetno, če ga kdo drži. V mnogih krajih sveta dojenčke skoraj neprestano nosijo ali držijo (in to ne samo pri primitivnih ljudstvih). Kadar mora biti mati prosta, otroka izmenoma drže stare mame ali starejše sestre, večino del opravi mati sama z otrokom na hrbtu.

Če otroka dvignemo in poučikamo, bo skoraj zagotovo prenehal jokati. Če pa ne, ga dvignite pokonci in ga stisnite k sebi z glavico ob ramenu. Tako s trebuškom in prsnim košem pritiska ob vaše prsi in se pomiri. Če pa tudi telesni dotik ni dovolj, da bi ukrotili jok, hodite z otrokom ob ramenu sem in tja. Zibanje ga bo pomirilo in spet bo zavladal mir. Verjetno pa otroka ne morete nositi tako ure in ure. Otrokovi želji po dotiku ustrezete tudi tako, da ga zavijete, da bo dobil ob dotiku z odejo prav tak občutek toplote in varnosti, kot ko ga tesno stiskate k sebi.

(Se nadaljuje)

Za učence in starše

V tej rubriki običajno ne pišemo o učbenikih, tokrat pa moramo narediti izjemo. Državna založba Slovenije je namreč izdala učbenik, ki priteguje zanimanje ne samo učencev in učiteljev, katerim je predvsem namenjen, marveč tudi številnih drugih bralcev, ki knjigo kupujejo, čeprav je že dolgo, kar so guli šolske klopi in se vanje tudi ne nameravajo vnesti. Zadnja leta so se namreč razprla obzolja, razkadile so se ideološke megle in pred nami se odpirajo drugačni razgledi na minule dogodke. In kje, če ne v šolskem učbeniku, človek najde najbolj jasno in preprosto zapisane resnice in spoznanja?

Gre za knjigo 20. STOLETJE, učbenik zgodovine za 8. razred osnovne šole, ki sta ga napisala Branimir Nešovič in dr. Janko Prunk. Tisto, kar priteguje k branju, je seveda tematika sama, se pravi novejša zgodovina, ki jo oba avtorja obravnavata drugače, kot smo bili v skoraj pol stoletja vajeni. Iz učbenika je izginila ideološka optika, skozi katero so bili v povojnih učbenikih zgodovinski dogodki preinterpretirani, da bi bila slika toka zgodovine takšna, kot jo je potrebovala politika. Nekaterih dogodkov pa sploh ni smelo biti. Da so take stvari z zgodovinskega skregane, je jasno, četudi je res, da je zgodovinsko na nek način vedno obremenjeno s trenutkom, v katerem se razgleduje v minula dogajanja.

Knjiga ima šest poglavij, ki so razdeljena na teme. Vsako temo zdaj ta, zdaj drugi avtor podaja v treh sklopih: s temeljnim besedilom, viri in podpisi k slikam, ki so ali dopolnilo temeljnemu besedilu ali pa predstavljajo samostojno informacijo. Besedilu je dodana kratka razlaga novih pojmov ter vprašanja za preudarek. K privlačnosti in nazornosti učbenika veliko pripomore obilje slikovnega gradiva ter oblikovanje, ki celotno gradivo privlačno in pregledno razporeja.

Verjetno so za branje najbolj zanimivi tisti deli učbenika, ki zajemajo dogajanja, ki so bila doslej ali močno ideološko interpretirana ali pa prepevedana. To so strani, na katerih je govor o oktobrski revoluciji in boljševizmu ter stalinizmu pa o dogajanju med drugo svetovno vojno pri nas, predvsem o neenotnosti Slovencev med vojno in o povojnem poboju vojaških in političnih nasprotnikov, strani o povojnem uvel-

javljanje revolucionarnih pridobitev ipd. "Knjigo sva pisala z mislijo na osmošolce, ki imajo radi zgodovino," sta v uvodu zapisala avtorja svoj namen, a napisala sta učbenik, ki ga bodo brali tudi očetje in matere osmošolcev, medtem ko je za šolo na tej stopnji skorajda preobsežen in prezahteven.

MILAN MARKELJ

Pesmi štirih - že tretjič

Ob koncu aprila 1953 so pri Slovenskem knjižnem zavodu v Ljubljani izšle Pesmi štirih, knjižni prvenec štirih mladih in revialno že uveljavljenih slovenskih pesnikov: Kajetana Koviča, Cirila Zlobca, Janeza Menarta in Toneta Pavčka. Vsak pesnik je predstavljen s približno 20 pesmimi in 400 verzji, avtorji pa so za uvod svojim razdelkom pesmi napisali nekaj misli o poeziji.

Zbirka je takoj naletela na širok in pretežno zelo naklonjen sprejem ocenjevalcev. Slovenska bibliografija je navedla kar 17 poročil ali kritik. Tolikšnega odmeva je bila do tedaj deležna le redkokatera pesniška zbirka in še posebej ne knjige, ki so jih podpisali mladi, uveljavljajoči se leposlovci. Še ugodneje kot kritika so knjigo sprejeli bralci.

Tako lepe usode ta knjiga ni doživela zaradi kakšnih posebnih simpatij do mladih. Tisto, kar je pritegovalo in zbuvalo pozornost, so bile pesmi v njej. A to niso bile pesmi, napisane v duhu časa in za potrebe delovnih množic, pesmi za "današnje rabo", kakršne je že nekaj let prej želel slišati Župančič. Nič herojskega, zanosnega, mobilizirajočega ni bilo v njih, nič realsocialističnega, kot bi rekli danes. Mladi pesniki so zapeli samo o tistem, o čemer so sanjarili, kar so doživeli, kar je tičalo globoko in jih - v duši in srcu, kar jih je radostilo in žalostilo. Nekateri so v njih videli novoromantike, novodobne Murne in Kosovele, vsi pa so se strinjali, da se z njimi začena novo obdobje za slovensko liriko.

Avtorji Pesmi štirih so danes med vodilnimi slovenskimi pesniki, v samem vrhu slovenske poezije. Nobeno šolsko berilo ni brez njihovih pesmi, nobena resna antologija jih ni obšla, in to ne doma in ne na tujem. Zlobec in Menart sta se povzpela celo med akademike. Toda v slovensko poezijo in literaturo so vstopili s skupno knjigo, z zbirko, ki je pomemben mejnik tako zanje kot za slovensko poezijo. Izdaja iz leta 1953 je seveda že zdavnaj pošla. Prvi ponatis se je pojavil šele pred desetimi leti, ob tridesetletnici prvega izida. Letos, ob štiridesetletnici, je Pesmi štirih v enaki podobi, kot so prvič zagledale beli dan, poslal med bralce ljubljanski založnik Mihelač.

IVAN ZORAN

MAKO d.o.o.

Cesta bratov Cerjakov 12, tel.: 0608/61-145, faks 0608/62-405

Ugodna ponudba kmetijskih strojev in rezervnih delov

BCS 622 benzin — petrolej	312.700,00 SIT
BCS 622 benzin	322.717,00 SIT
BCS 622 diesel	390.190,00 SIT
BCS 602 benzin	174.730,00 SIT
BCS 603 benzin	192.780,00 SIT
BCS KOSA 127 cm	2.118,00 SIT
BCS DUPLEX	206.482,00 SIT
Nahrbtna bakrena škropilnica 16 l	7.126,00 SIT
Nahrbtna kosilnica — Kawasaki BK	35.988,00 SIT
Visokotlačni razpršilec vode 130 barov	32.188,00 SIT
Motor za gorenje muta, ladin progres ALN 330	53.000,00 SIT
Nahrbtna škropilnica — Turbine 90	48.414,00 SIT

Cene so brez davka. Na zalogi imamo vse rezervne dele in zagotovljen servis. Nudimo vam tudi obročno plačilo.

Republika Slovenija
OBČINA BREŽICE
SEKRETARIAT ZA UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA

Na podlagi 6. člena Pravilnika o oddaji službenih stanovanj v najem (Ur. list RS št. 54/92), Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o oddaji službenih stanovanj v najem (Ur. list RS št. 13/93) in sklepa Izvršnega sveta SO Brežice z dne 1.3.1993 Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Brežice objavlja

RAZPIS ZA DODELITEV SLUŽBENIH STANOVANJ V NAJEM

Izvršni svet Skupščine občine Brežice bo sklenil najemni pogodbi za dve službeni stanovanji, za določen čas, za čas trajanja delovnega razmerja upravičenca v upravnih organih občine in javnih zavodih, katerih ustanovitelj je skupščina občine Brežice.

POGOJI ZA ODDAJO SLUŽBENEGA STANOVANJA V NAJEM:
Na razpis za dodelitev službenih stanovanj v najem lahko sodelujejo državljani Republike Slovenije, ki so zaposleni v:
- upravnih organih, strokovnih službah in upravnih organizacijah občine Brežice;
- javnih zavodih s področja družbenih in gospodarskih dejavnosti, katerih ustanovitelj je Skupščina občine Brežice;
- če prosilec ali njegov ožji družinski član nima v lasti ali najemu stanovanja ali stanovanjske hiše, ki ustreza standardom iz 5. člena pravilnika o oddaji službenih stanovanj v najem.

NATEČAJNI POSTOPEK:
Udeleženci razpisa morajo oddati svoje vloge v 8 dneh po objavi razpisa.

Obrazloženi vlogi za najeme službenega stanovanja je potrebno priložiti:
1. mnenje organizacije oziroma zavoda, kjer je upravičenec zaposlen, in mnenje o dosedanjih delovnih uspešnosti prosilca (ali gre za deficitarni, vodilni ali strokovni kader itd., sklep oz. odločbo o imenovanju na funkcijo oziroma delovno mesto...);
2. dokazilo o doseženi stopnji strokovne izobrazbe - kopijo diplome;
3. potrdilo o višini osebnega dohodka prosilca oziroma skupnem dohodku vseh članov družine;
4. potrdilo o premoženjskem stanju (obr. DZS 0,12).

Vloge bo sprejemal Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, soba 20, 8 dni po objavi. Nepopolne vloge in vloge, ki bodo dostavljene izven roka, ne bodo obravnavane. Vsak prosilec bo pisno obveščen o rešitvi svoje vloge po sprejemu predloga razdelitve službenih stanovanj.

IZGINULA CVIKARSKA OBRT - V okolici Čateža, Dobenega, Cerine, Cirknika in Žejnega je nekdanje raslo več kostańja. Spomladi so se moški odpravili "cvikat" kostańjeve mladike. S posebnimi kleščami so ranili mladiko in na nji pustili oblikovane znake. Mladike so se zaradi tega zarasle v nenavadne oblike. Takšne so potem odpeljali v tovarno palic v Bregani, kjer so jim po večmesečni obdelavi dali končni videz. Sprehajalne palice, ki so nastale iz takega lesa, so svojstvenih oblik in zelo redke. "Cvikane" palice so izvažali tudi v Avstrijo, Švico in Nemčijo, naprodaj pa so bile v domala vsaki domači trgovini. Cvikarji so delovali do 1. svetovne vojne, po nji pa se je tovarna preusmerila v izdelovanje smučarskih in planinskih palic ter palic za deńznike in sončnike. Na sliki: "cvikana" palica. (Pripravila Ivana Počkar, dipl. etnologinja Posavskega muzeja v Brežicah)

Iz Irđinovih zapiskov

Starši in otroci - Odreja premehka, ne palica ne ostrá beseda ne rabi se dosti, oče veleva često materi, naj kazni ona nepokornike. Otroci radi krađejo, knečki in gosposki, knečki fantje zl. vino iz nograda, razbivši hram. Često ne dobivajo od zanikarnih rođiteljev obleke, morajo zasluđiti si jo otroci celih knetov v tujih hišah kot posli in dninarji. Tudi dekleta krađejo.

Nekaj tercijsko-farškega je v slovenskem značaju, neka zavist, skrivna jeza, škodoželjnost, neodpustljivost, zamerljivost. Razžali sloven. gospoda in odpustil ne bo ti nikoli več, ali zahteva da mu oprostiš ti še zanaprej vse sotise in malicije. Tak je tudi knet. Na videz sicer hitro pozabi razžaljenje, ali v srcu mu bo ostalo, v vinu, jezi in proti drugim ljudem bo mu to krivico očital in ga opravljal do smrti, če prav se je stokrat že s tabo sprivil in sprjaznil.

Dokaz, da so to bili skeletni grobovi, so primerno velike pravokotne grobne jame in funkcionalno razporejeni prídutki v grobovih. V mnogih grobnih jamah smo našli ostanke desk, iz česar sklepamo, da so bili pokojniki v teh grobovih pokopani v krstah. Ker se kosti umrlih niso ohranile, antropološke raziskave niso možne. Kljub temu lahko pogosto iz značilnih grobnih prídankov razberemo spol in socialni položaj pokopane osebe. Tako so grobovi vojakov razpoznavni po standardni oborožitvi halštatskih bojnikov na Dolenjskem z dvema sulicama in železno tulasto sekíro. Zenske grobove spoznamo po ovratnicah iz raznobarnih steklenih in jantarnih biserov, po bronastih zapestnicah in nanožnicah ter z več

Tone Knez
Arheološko bogastvo Novega mesta

glinastimi vretenci kot obtežila na preslicah. Halštatska kultura je trajala v Sloveniji do konca 4. stoletja pred n. št.

Mlajša železna doba

Sredi 3. stoletja pred n. št. so Dolenjsko zavzeli in naselili Kelti iz rodu Tavriskov. Napad Keltoj je tradicionalno halštatsko kulturo nasilno prekinil ter vojaško porazil in zlomil moč halštatskih aristokratov. Avtohtoni prebivalci so bili konfrontirani z novo civilizacijo in kulturo, ki pa ni dosegla bogastva in luksuza halštatske kulture. Kelti so prinesli v deželo in vsilili domorodcem nov način pokopavanja: žgani pokop v ravnih grobovih, ki je zamenjal pokopavanje nesežganih mrličev v gomilah. Tudi oblike orožja in tehnika bojevanja Keltoj se razlikuje od oborožitve halštatskih bojnikov. Železna čelada in ščit, dolgi meč z verigo za pripenjanje na pas, sulica in bojni nož sodijo k oborožitvi keltskega bojnika. Konjeniški oddelki in uporaba bojnega voza so v bojni tehniki Keltoj igrali odločilno vlogo. Kelti so pri nas uvedli hitro vrtljivo lončarsko vreteno, tehniko emajliranja in razvili visokokvalitetno proizvodnjo železa, ki se kaže v kvaliteti njihovega orožja in orodja. Železo je bilo tudi priljubljen material za izdelavo okrasja in nakita.

Iz srednjelatenskega časa (3.-2. stol. pred n. št.) poznamo v Novem mestu dve nekropoli žganih grobov: ena je bila v Kandiji, druga pa na Kapiteljski njivi. Značilno je, da sta ti dve

sočasni pokopališči bili urejeni v neposredni bližini halštatskih gomil, nekaj keltskih grobov je bilo tudi vkopanih kasneje v gomilah. Doslej je bilo v Kandiji dokumentiranih več kot 60 srednjelatenskih grobov, na Kapiteljski njivi pa že 80 sočasnih keltskih grobov. Grobovi so enostavne okrogle ali pravokotne jame, prídutki so brez posebnega reda postavljeni na dno jame. Pepel in žganina sta ali potresena na dno jame ali pa shranjena v lončeni posodi.

V prídutkih teh grobov je deloma še opazen vpliv retardirane halštatske kulture, na primer v oblikah keramičnih posod in nekaterih nakitnih

predmetov, ki jih pripisujemo avtohtonim prebivalcem. Na drugi strani poznamo grobne inventarje s tipičnimi keltskimi oblikami posod: na hitro vrtljivem lončarskem vretenu izdelane posode širokih, nizkih in ostro bikoničnih oblik, s keltskimi fibulami in keltskim orožjem. Te grobove lahko z gotovostjo etnično pripisemo Keltoj. V grobovih keltskih žena najdemo tudi masivne barvaste steklene zapestnice, redko zlat nakit in večkrat amulete iz različnih materialov in bizarnih oblik. Obredno deformirani in poškodovani deli orožja v grobovih vojakov so v Novem mestu pravilo. Med lončenimi posodami na grobišču v Kandiji velja omeniti izjemno oblikovano trebušasto posodo psevdokantaros z dvema obraznima maskama in ročajema v obliki stiliziranih kačjih glav z ovnovimi rogovi. Ta posoda je služila za mešanje pijač. Primerjave za to posodo najdemo pri vzhodnih Keltih na Madžarskem.

Bronasti prsni oklep halštatskega kneza

Garnitura orožja iz keltskega groba, izkopanega na Kapiteljskih njivah

nogomet

I. LIGA, 20. KOLO: KOPER — STUDIO D 1:0 (1:0)
STUDIO D: Mohor, Pralov, Kramar, Kosič (Vrhovca), Prelogar, Milanović, Mesojedec, Primc, Gliha, Oblak, Kostrevec (Martinović).
LESTVICA: 1. SCT Olimpija 28, 2. Maribor Branik 26, 3. AM Cosmos Ljubljana 26, 4. Mura 25, 5. Živila Naklo 25, 6. Kompas Holidays 24, 7. Studio D 22, 8. Koper 22, 9. Elektroelement Zagorje 20 itd.
V 21. kolu igrajo: Studio D—Maribor Branik, SCT Olimpija—Koper, Kompas Holidays—AM Cosmos Ljubljana, Živila Naklo—Mura itd.
II. LIGA, 17. KOLO: ILIRIJA — AVTOBUM 1:1 (0:0)
AVTOBUM: Magič, Rautar, Muhvič (Potočnik), Majerle, Bošnjak, Rajšl, Murn (Struna), Merdanović, Vujčić, Jolič, Komočar.
LESTVICA: 1. Istragas Jadran 26, 2. Primorje 26, 3. Oria Rudar 24, 4. Jelen Triglav 24, 5. Avtobum 23, 6. Domžale 18 itd.
V naslednjem kolu igrajo: Avtobum—Gidos Turnišče, Primorje—Oria Rudar, Istragas Jadran—Ilirija itd.

rokomet

I. DRL, moški, 21. KOLO: ITALCO DOBOVA — KOLINSKA SLOVAN 17:18 (11:9)
ITALCO DOBOVA: Marcola, Voglar 2, Levec 4, Avsec, S. Deržič 1, I. Deržič 1, Glaser 8, Pavkovič, Kranjc, Vašcer, Žibert 1, Kuhar.
KVM RIBNICA—DRAVA 24:20 (11:10)
KVM RIBNICA: Krajec, Zbašnik, Škaper 2, Šilc, Ilc 6, Tanko 1, Lesar 5, Mihelič 5, Pušnik 4, Fejdiča 1, Gelze.
LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 39, 9. Presad 17, 10. KVM Ribnica 15, 11. Italco Dobova 9, 12. Pomurka 8. Pari zadnjega kola: Nova Oprema—Italco Dobova, Pomurka—KVM Ribnica itd.
I. DRL, ženske, modra skupina, ZADNJE KOLO: MLINOTEST — OPREMA 19:21 (8:8)
OPREMA: Jesenko, M. Dragičević 5, Lindič, Guštin, Vuk 3, L. Dragičević, Klančar, Bejtović 1, Kondžič 11, Kersnič, Vinčič 1, Jovičič.
LESTVICA: 1. Belinka Olimpija 20, 2. Krim Electa 15, 3. Oprema 10, 4. Mlinotest 8, 5. Kranj 7, 6. Burja 0. Polfinalna para: Krim Electa—Oprema, Belinka Olimpija—Mlinotest.
I. DRL, ženske bela skupina, 9. KOLO: BRANIK—NOVO MESTO 26:16 (14:5)
NOVO MESTO: Novak, Popadič 2, Deržar 3, Veselič 3, Bračič, Turk 2, Tomas 6, Drmaž.
LESTVICA: 1. Branik 15, 2. Velenje 14, 3. Žalec 7, 4. Izola 7, 5. Novo mesto 6, 6. Primož 5.
V naslednjem kolu igrajo: Novo

mesto—Velenje, Izola—Branik, Primož—Žalec.
II. DRL, moški, zahod, ZADNJE KOLO: PREDDVOR INFOTRADE — AKRIPOL TREBNJE 29:20, GPG GROSUPLJE—NOVOLINE 20:22 itd.
LESTVICA: 1. Šesar 31, 2. Kodeljevo 30, 6. Novoline 14, 7. Akripol 13 itd.
II. DRL, moški, vzhod, ZADNJE KOLO: KRŠKO—CELJE 24:21 (11:15)
LESTVICA: 1. Krško 31, 2. Velika Nedelja 27 itd.

odbojka

KONČNICA DP za 3. mesto, prva tekma: PIONIR—KAMNIK NOVI GRANTII 1:3 (13, -7, -7, -3)
PIONIR: Brulec, Petkovič, Černač, Goleš, Doljaja, Kaliberda, Unaut, Meštnik, Babnik, Travižan.
II. DOL, moški, 18. KOLO: PIONIR II—TOPOLŠICA 2:3 (14, -8, -7, 12, -7)
LESTVICA: 1. Ljutomer 34, 11. Pionir II 6, 12. Celje 2.
V naslednjem kolu potujejo Novomeščani v Mežico.
II. DOL, ženske, 18. KOLO: MEŽICA—PIONIR 0:3 (-11, -9, -12)
LESTVICA: 1. Mislina STEEL 34, 2. Pionir 30, 3. Alpin Triglav 28 itd.
V soboto igrajo Novomeščanke doma z Alpinom Triglavom.
III. DOL, moški, zahod, 16. KOLO: MOKRONOG—PRVAČINA 0:3 (-6, -7, -4)
LESTVICA: 1. Pan Kovinar 30, 7. Mokronog 12 itd.
V naslednjem kolu igrajo Mokronožani v gosteh s Plamenom.

košarka

I. DKL, košarka za obstanek, 3. TEKMA: PODBOČJE—MIK PREBOLD 104:73 (46:31)
PODBOČJE: Vego 13, Gramc 2, Lučev 28, Krajcar 18, Lesovar 11, Borđeljus 9, Hočevar 8, Vavpotič 15.
Četrta tekma je bila včeraj v Preboldu.

namizni tenis

I. DNTL, moški, 12. KOLO: MELAMIN—NOVOTEHNA 6:1
Murn—Kralj 2:1, Špelič—Horvat 2:0, Lesar—Miklič 2:0, Lesar, Murn—Horvat, Kralj 2:1, Murn—Horvat 2:0, Špelič—Miklič 2:0, Lesar—Kralj 2:0.
LESTVICA: 1. Kovina 22, 2. Arcont 22, 6. Novotehna 6, 7. Melamin 4, 8. KONČNICA LESTVICA: 1. Vesna 30, 5. NE Krško 22.
Merkur 2.
II. DNTL, moški, 18. KOLO: NE KRŠKO—VESNA 1:6, NE KRŠKO—JESENICE 6:2.

LAND BOLJŠI OD HRASTA

LJUBLJANA, VERŽEJ - V nadaljevanju squash prvenstva je ekipa novomeške Hrasta minuli četrtek gostovala v Ljubljani pri ekipi Landa. V moški konkurenci so gostitelji zmagali s 3:2, v ženski pa s 3:0. V soboto pa je bilo v Veržeju odprto prvenstvo Slovenije, ki pa ni prineslo večjih novosti. Znova je zmagal Jancžič (Fit Top) in znova je bil drugi Novomeščan Vučkovič.

KARATEISTI SEDMI

NOVA GORICA - Pred dnevi je bilo v Novi Gorici ekipno tekmovanje v semmi contactu, na katerem je med številnimi italijanskimi, hrvaškimi in slovenskimi klubi nastopilo tudi novomeško zastopstvo. Djeladini, Jakše, Maranec, Božič in Plevnik so v konkurenci dvanajstih ekip zasedli sedmo mesto.

Med najboljšimi v Evropi

Rezultati uvrščajo Gordano Djurič in Boštjana Šimuniča med najobetavnije v Evropi

DOLENJSKE TOPLICE — Z letošnjo zimsko atletsko bero so lahko v Dolenjskih Toplicah zadovoljni kot še nikoli doslej. Mlada atleta Boštjana Šimunič in Gordana Djurič sta zastavljeno plan v celoti izpolnila, prvi uspeh sta zabeležila že v začetku februarja v Budimpešti. Djuričeva je v troskoku zasedla odlično tretje mesto, z rezultatom 12,53 m pa dosegla še državni rekord za starejše mladinke, Šimunič je bil na tej tekmi osmi. Svoje najboljšje izide sta Boštjana in Gordana dosegla na državnem mladinskem prvenstvu v Ljubljani, kjer sta oba krepko zmagala v svojih kategorijah. Šimunič je dosegel rezultat 14,61 m, Djuričeva pa je državni mladinski rekord popravila na 12,54 m. Tako sta letošnjo zimo osvojila dva naslova državnih prvakov, dosegla najboljša rezultate sezone v mladinski konkurenci, ob tem pa postavila še tri državne rekorde, enega pa izenačila.
Z letošnjim dosežkom se Boštjana

Po porazu v Kopru prihaja k novomeškim nogometašem v nedeljo ekipa Maribora Branika — Se bo napad prebudil? — Avtobum ob točko

S tretjo zaporedno zmago so nogometaši Kopra dohitevli Studio D na prvenstveni lestvici I. lige, Novomeščanom ni k ugodnejšemu razpletu pomagal niti Primož Gliha, ki je znova oblekel zeleni dres s številko 9. Vsega ena točka iz treh prvenstvenih nastopov je bistveno manj, kot so od spomladanskega starta pričakovali v taboru novomeškega prvoličja, res pa je tudi, da so vse adute stavili na včerajšnjo četrtfinalno tekmo slovenskega pokala v Ajdovščini proti Primorju.

Novomeščani so tekmo v Kopru pričeli napadalno. Prvo sijajno priložnost je že v 3. minuti napravil Gliha, dve minuti kasneje so radiji zapored izvedli kar pet kotov, toda Boškovič je ostal nepremagan. Nepisano pravilo v nogometu je, da so takšni spodsrljaji slej ko prej kaznovani, Studiu D se je to zgodilo v 21. minuti, ko je sodnik zaradi igre z roko v kazenskem prostoru pokazal na belo točko, Bečaj pa je dosegel edini zadetek na tekmi. Vsi poskusi Novomeščanov, da bi izid izenačili, so bili zaman, trener Gugolj je v ogenj poslal Martinoviča in Vrhovca, toda točki sta ostali doma. Uspeh Kopra je zaslužen, radijem pa ostaja spoznanje, da jim igra z dolgimi podajami ne prinaša rezultatov, kot so jih z njo želi jeseni. Takrat so bila

V SREDO SKUPŠČINA KD KRKA

NOVO MESTO - V sredo, 31. marca, ob 18. uri bo v sejni sobi Zavarovalnice Tilia Novo mesto letna skupščina Kolesarska društva Krka. Kolesarji bodo opravili inventuro minulega obdobja, opravili nadomestne volitve za nekaj neaktivnih članov izvršilnega odbora ter sprejeli program dela za letos. Ljubitelji kolesarstva vabljeni!

KK NOVO MESTO 92 V II. LIGI!

NOVO MESTO - Košarkarji lani ustanovljenega KK Novo mesto 92 so dosegli zastavljeni cilj: uvrstili so se v II. državno ligo. Tudi v povratni tekmi, ki je odločala o tem, kdo se bo neposredno uvrstil v višji tekmovalni razred, so bili boljše od ekipe Brežice z 90:62 (36:34), koše pa so dosegli: Kek 23, Župevec 17, Bajc 17, Petrov 10, Lalič 8, Strašek 6, Cerkovnik 5, Plantan 2, Lenart 2. Za Brežičane pa vse še ni izgubljen, napredovanje si bodo skušali priigrati v tekmi z drugim najslabšim moštvom II. slovenske lige.

Oprema med četverico najboljših

Velik uspeh kočevskega ženskega rokmeta — V polfinalu končnice s Krimom Electo — Prva spomladanska zmaga Ribničanov na domačem parketu

Rokometašicam kočevske Opreme je uspel veliki met. Ne le da so se uvrstile v končnico štirih najboljših ekip, ki bodo odločile o naslovu letošnjega državnega prvaka, ampak so po podvigu v Ajdovščini prvenstvo končale na tretjem mestu, kar pomeni, da bo njihov nasprotnik v končnici ekipa Krma Electe, in ne Belinke Olimpije.

Resda je tudi Krim na papirju močnejši nasprotnik od Kočevke, vendar je možnost za morebitno presežanje, ki bi vodilo v veliki finale, s tem nekaj več. Oprema si je takšen razplet zagotovila z zmago v Ajdovščini, gostiteljice, ekipa Mlinotesta, bodo tako nasprotnik Belinke Olimpije. Najzaslužnejša za kočevsko zmago je bila Kondžičeva, ki je kar enajstkrat zatresla mrežo gostitelje. Sicer pa je po poročilih iz Ajdovščine uspeh Opreme zaslužen, sredi drugega dela so vodile že s petimi zadetki prednosti. V beli, slabši prvoličjaški skupini obračunov še ni konec. Zadnje kolo bo odigrano v soboto, Novomeščanke pa za beg z dna potrebujejo zmago proti močnemu Velenju, ki je še v borbi za vrh.

Kolo pred koncem rednega dela prvenstva pa je vse odločeno v moški konkurenci. V končnici je mesta za osem ekip, Ribničanov proti pričakovanjem in obljubam ne bo med njimi. Še najbolj zanimivo bo videti, katera ekipa bo prvenstvo

igrišča večidel razmočena in zasnežena, spomladanski pogoji za igranje pa dajejo veliko možnost tehnično podkovanim nogometašem. Teh ima tudi Studio D neka (Kosič, Bracovič, Oblak), žal pa je njihova današnja forma daleč od tega, kar znajo in zmorejo.

Razplet včerajšnje pokalne tekme je dal odgovor, ali je v Studiu D že potrebno biti plat zvona. Pred vrati je namreč nedeljska tekma z Mariborom Branikom, ekipo, ki si po spodsrljaju proti Potrošniku v boju za vrh ne sme privoščiti poraza. Jesenska tekma Mariborčanov in Novomeščanov je bila prava nogometna plasticca: Štanjercji so bili srečnejši in zmagali z 1:0. Kako bo tokrat? Mogoč je prav vsak razplet, Novomeščanom bi morala iti na roke prednost domačega igrišča. Upajmo, da jo bodo z Gliho v konici napada naposled tudi izkoristili.

Podbočje dokazalo, da sodi v I. ligo

Ker igrajo ekipe v končnici letošnjega državnega prvenstva za obstanek v prvoličjaški družini na tri dobljene tekme, so morali košarkarji Podbočja na parket tudi včeraj. Po treh odigranih tekmah z MIK Preboldom namreč vodijo Podbočjani z 2:1; za končni uspeh potrebujejo še eno zmago.

Poučeni z izkušnjo med tednom, ko so proti pričakovanjem v Preboldu ostali praznih rok, so Podbočjani sobotno tekmo začeli odločneje. Vodili so od prve minute naprej in prvi del zaključili s prednostjo petnajstih košev. Gostom tudi sedem zaporednih trojk Govca v drugem polčasu ni pomagalo, skupaj z bučnimi navijači so razočarani odpotovali domov. V primeru, da so Preboldčani izid v zmagah včeraj izenačili na 2:2, bo peta tekma v soboto v Podbočju.

Ogorčen boj drugoligašev za prvi dve mesti, ki voditi prihodnjo sezono v I. državno ligo, se je minuli vikend nadaljeval. Zaenkrat najbolje kaže Jadranu in Primorju, včerajšnjemu pokalnemu tekmeu Novomeščanom. V igri so tudi Kočevci, ki pa so od tekme v Ljubljani z Ilirijo pričakovali poln izkupiček. Avtobumarji so do 82. minute vodili, vendar so se morali na koncu zadovoljiti s točko. Podobnega spodsrljaja si v boju za vrh ne smejo več privoščiti. V naslednjem kolu prihaja v športni park Gaj ekipa Gidos. Kočevci računajo na zanesljiv uspeh, spomniti pa jih kaže, da je taisti Gidos v minulem kolu ekipi Set Vevče nasul v mrežo kar sedem zadetkov.

Osem medalj okoli vratu

Krčanka Maša Ivanovič najuspešnejša udeleženka plavalnega pionirskega prvenstva v Mariboru

MARIBOR — Minuli vikend je bilo v Mariboru državno prvenstvo mlajših in starejših pionirjv ter pionirjev v 25-metrskih bazenih. Izreden uspeh je dosegla Krčanka Maša Ivanovič, ki je bila najuspešnejša udeleženka prvenstva s petimi zlatimi in tremi srebrnimi medaljami.

Ivanovičeva je zmagala na 200 in 400 metrov prosto, na 200 m mešano, na 100 m prsto in na 200 m delfin, srebro pa si je pripralava na 100 m delfin, 800 m prosto in skupaj s Povheto, Pribožičev in Hojskijev v štafeti 4-krat 100 metrov mešano. Poglejmo ob tem še ostale izide zastopstva krškega PK Celuzorja. Na 200 m prosto je bila Pribožičeva četrta, na 400 m mešano je Povheto osvojila prav tako četrto mesto, na 200 m hrbtno je bila Pribožičeva druga, na 200 m mešano je med pionirji zmagal Miha Cerle, med pionirkami pa je bila v tej disciplini Pribožičeva druga. V tekmi štafet pionirk na 4-krat 100 metrov so bile Krčanke pete, na 100 m prosto je bila Pribožičeva tretja, na 200 m prsto je Cerle zasedel 4. mesto, v dekliski konkurenci pa je bila v tej disciplini Nika Pribožič druga. Tekmo štafet 4-krat 200 m prosto so Krčanke končale pete, enako tudi pionirji Celuzorja, na 100 m prsto je bila Povhetova druga in Pribožičeva tretja, na 100 m prosto je Cerle osvojil bronasto medaljo, na 100 m hrbtno pa Pribožičeva srebrno.

Tekmovanja se je udeležilo 165 mladih

VETERANI ZA ZELENI MIZAMI

LJUBLJANA - V soboto, 27. marca, bo v dvorani Krim-Galjevica državno prvenstvo veteranov, ki ga organizira ljubljanska območna namiznoteniška zveza. Veterani bodo razdeljeni v kategorije od 30 do 40 let, 40 do 50, 50 do 60 in nad 60 let, ženske pa od 30 do 40 let in nad 40 let. Prijave bodo zbirali na dan tekmovanja od 8.30 naprej v dvorani.

Za dolenskim strelci je pester mesec

Vrsta občinskih in regijskih streliških tekmovanj

NOVO MESTO — Za dolenskim strelci je izredno pester in delaven mesec, v katerem tudi tekmovanj ni manjkalo. Tako je bilo že pred časom občinsko prvenstvo osnovnih šol, na katerem je zmagala OS Žužemberk pred Šmarjeto in Vavto vasjo, med fanti je slavil Erpe (Vavta vas) pred Longarjem (Žužemberk) in Ivančičem (Šmarjeta), pri dekletih pa Bukovčeva pred Kmetovg (obe OS Žužemberk) in Kocjanovo (Šmarjeta). Na podobnem regijskem prvenstvu je zmagala OS Trebnje I, Trebnje II je bilo drugo in Šmarjeta tretja, med fanti je bil najboljši Bukovec pred Pekoljem (oba OS Trebnje) in Oberčem (Šmarjeta), pri dekletih pa je bil vrstni red enak kot na občinskem merjenju moči.

Na občinskem tekmovanju za Zlato puščico je zmagal Tavčar (Straža) pred Piškuričem in Berlanom (oba Krka), medtem ko je bil na občinskem prvenstvu razplet takšen: med pionirji sta zmagala Erpe in njegova SD Tone Mišič iz Straže, slednja je bila najboljša tudi pri mladincih, kjer je posamično slavil Tomaž Zupančič (SD Pionir); v članski konkurenci je bila prva Krka, posamično pa njen strelce Piškurič. Na podobnem regijskem tekmovanju je bil vrstni red precej spremenjen. Med pionirji sta slavila SD Trebnje in Aljaž Bukovec, med pionirkami Žurga (oba SD Trebnje), pri mladincih Tisovec (Straža), med člani ekipno SD Iskra Semič in posamično njen član Jože Ivanetič. In za konec še uvrstitev sobotnega regijskega tekmovanja za Zlato puščico. Zmagal je Jože Ivanetič (SD Iskra) pred Francem Cugljem (Trebnje) in Petrovičem (Iskra).

Tudi tretje mesto je vse dlje

Pionir izgubil prvo tekmo končnice DP za 3. mesto proti Kamniku — V soboto derbi ženske II. DOL

Prazne tribune na sobotni prvi tekmi končnice letošnjega državnega prvenstva za 3. mesto so najbolj pokazale, koliko danes velja novomeška odbojka. Njenemu ugledu primeren je bil tudi rezultat, saj so pionirjevci doma klonili pred ekipo Kamnika Novih Grantitov, in bolj ali manj zanesljivo je, da bodo Novomeščani prvenstvo končali na skromnem četrtem mestu. Daleč od želja in obljub pred meseci, ko so ciljali na nič več in nič manj, kot na naslov državnih prvakov.

Kakih sto najzvestejših ljubiteljev odbojke je v soboto razočarano zapuščalo dvorano pod Marofom. Če smo pred tednom dni opravili za slabo igro Pionirja proti Vileidi iskali tudi v oslavljeni ekipi, je tokrat odpadel še ta izgovor. Novomeščani imajo po imenih na papirju sodec, zelo dobro moštvo, ki pa tega letos enkrat samkrat ni potrdilo tudi z igro. Da je temu glavni krivec ukrajinski trener Viktor Fedjušin, je znano že dalj časa in upajmo, da smo ga v soboto zadnjič videli na klopi novomeške ekipe. Kamničani so v Novo mesto pripotovali pričrpani, da možnosti za uspeh nimajo, temu primerno so tudi igrali v prvih minutah. Ko pa so videli ne-

borbenost in apatičnost domače ekipe, so stvari vzeli v svoje roke in prepričljivo zmagali. Da je res tako, kaže tudi podatek o vsega desetih osvojenih točkah novomeške ekipe v zadnjih dveh nizih. Resda za Pionir še ni vse izgubljeno, saj ekipi igrata na dve dobljeni tekmi, toda ob takšni igri in vodenju v čudež enostavne ni

verjeti. Bolj zanimivo bo zato v soboto v Novem mestu, ko se bosta v nemara odločili tekmi za vstop v prvo državno ligo pomerili ekipi novomeškega Pionirja in Alpina

• Aprila bo skupščina odbojcarske zveze, na kateri naj bi sprejeli predlog novega tekmovalnega sistema. V prvi ligi naj bi nastopalo osem ekip, v enotni drugi ligi 12 ter po 10 v vzhodni in zahodni skupini III. lige.

Triglava. Novomeščanke enkratne priložnosti bržkone ne bodo izpustile iz rok.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

• Med 19. in 21. marcem je bilo v Radovljici državno prvenstvo Slovenije za dečke in deklice, ki je minilo v bolj ali manj pričakovanih premoči starostriških predstavnikov. Med 46 šahistkami je zmagala Darja Kapš, Simona Mihelič je bila tretja, Sabina Kapš (vse OS Stari trg) peta, Tanja Šiško je bila 18., Karmen Ajdič (obe OS Mirna Peč) pa 25. Pri fantih je med 48 igralci Tadej Kobe zasedel drugo mesto, Gregor Simčič (oba Stari trg) je bil 25., Dejan Ambrožič (Mirna Peč) pa 30.
• Zmagovalec rednega klubskega turnirja ŠK Triglav Krško je bil Meštrovic, ki je zbral 8 točk, sledijo pa: Volčanšek in Grilc po 6,5, Žnidaršič in Levičar po 6, Kos 5,5 itd.
• Od 12. do 14. marca je bilo v Radovljici državno prvenstvo v pospešenem šahu za fante in dekleta, rojene leta 1978 in mlajše. Posavski predstavniki so dosegli lep uspeh, saj je med fanti Robi Volčanšek zasedel sedmo mesto, Šebanc je bil 26. in Pavkovič (vsi OS Jurija Dalmatina, Krško) 33. Med dekletki je bila Gričeva 25., Verhovčeva 33. in Povhetova (vse OS Sava Kladnica, Sevnica) 38. (jb)

Prenos maše na TV

Javen poziv televiziji

Združenje za demokratizacijo javnih glasil si v skladu s šesto točko svojih ciljev prizadeva tudi za primerno število oddaj z versko vsebino in bogoslužjem. Zaradi stalnega opominjanja svojih članov in somišljenikov Združenje v imenu številnih vernih bolnikov, invalidov in starejših ljudi, priklenjenih na posteljo poziva Televizijo Slovenijo, naj čimprej uvrsti v televizijski program prenos nedeljske maše. Zdravi kristjani imajo za obisk maše veliko priložnosti, bolniki in težji invalidi pa so odvisni samo od dobronamernosti in razumevanja osrednje slovenske televizijske hiše.

Zato pozivamo svoje člane, naj nas v tej zahtevi podprejo in nam pisno izrazijo svoje strinjanje, somišljenike pa tudi vabimo, da se včlanijo v naše Združenje, če čutijo potrebo po demokratizaciji javnih glasil.

Prof. dr. ANTON DOLENC
Združenje za demokratizacijo javnih glasil
61231 Ljubljana, Črnuče, p.p.47
Pot v hribec 8

POBUDA SLOVENSKE VLADI

Slovenska ljudska stranka daje pobudo vladi Republike Slovenije, da sprejme odlok o moratoriju na izdajanje državljanstev Republike Slovenije, ki se pridobijo z naturalizacijo, to je s sprejemom v državljanstvo na podlagi prošnje. Predlagani moratorij naj se uvede za vse prošnje državljanov republike bivše SFRJ vse do takrat, ko se bo krizna situacija v teh novonastalih državah uredila in bo država Slovenija z njimi sklenila meddržavne pogodbe, ki bodo na temelju opcije reševale status dvojnega državljanstva. S tem bi se vsaj delno izognili naraščajočemu številu dvojnih državljanov in s tem njihovem prioritetenemu položaju pred Slovenci z državljanstvom Republike Slovenije.

FRANCI FELTRIN
glavni tajnik SLS

SLS PROTESTIRA

Slovenska ljudska stranka z začudenjem in zgražanjem spremlja prakso nezakonitega odstranjevanja strokovnih in vodilnih delavcev v različnih institucijah. Posebej značilen je najnovejši primer nezakonitega odstranjevanja članov Upravnega odbora Sklada za razvoj malega gospodarstva. Po javni izjavi ministra Tajnikarja je vlada to že storila, ne glede na nezakonitost takšnega ravnanja. V tem konkretnem primeru gre za skrajševanje mandata članov OO, ki so bili imenovani v času Demosove vlade za štiri leta v skladu z določili Zakona o razvoju malega gospodarstva. Poskus nezakonitega skrajševanja mandata je mogoče opredeliti kot političen kadroviski revanšizem, ki bo po enaki logiki prav kmalu lahko posegel tudi na področje pravosodnih in drugih organov oz. institucij. Slovenska ljudska stranka protestira zoper takšne pojave, v konkretnem primeru pa zahteva odgovornost ministra Tajnikarja in vlade Republike Slovenije, na katero se ta minister sklicuje.

Tajništvo SLS

Reka Krka ne sme umreti

Film »Krka« — poročilo o reki — Filipa Robarja je pokazal, da bo treba spremeniti odnos do nje

Minuli petek smo si člani Projektne skupine za varstvo okolja skupaj z idejnimi soustvarjalci ogledali ekološki dokumentarec o reki Krki. Skupna ocena je bila, da je naša investicija uresničila svoj namen, t.j. ustvariti film, ki bo prikazal presek stanja reke v danem času, hkrati pa izdelati poučen pripomoček pri ekološkem programu osveščanja predvsem šolske mladine.

Ideja o filmu je stara dve leti. Porodila se je v Projektni skupini za varstvo okolja pri Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora, kjer ima funkcijo posvetovalnega in usmerjevalnega značaja. Pred dvema letoma je bil namreč izdelan Program osveščanja na področju varstva okolja v občini Novo mesto, v katerem so ovrednoteni podatki o stanju ekološke osveščenosti. V filmu je Krka predstavljena kot naravna vrednost, za katero se je vredno potruditi za ohranjanje njene biološke vitalnosti, iz drugega zornega kota pa kot pojem Dolenjske in življenja dolenjskega človeka, ki se prepletata od davnine do danes okoli reke Krke.

Film je predstavil tudi glavne gospodarske dejavnosti z vidika varovanja okolja in prizadevanja za ohranitev čiste Krke. V sebi nosi sporočilo o ogroženosti reke Krke zaradi človekove de-

Visok obisk v Kostanjevici krpal luknje

Francesco Cossiga v dolenjskih Benetkah

Kljub temu da je mesto Kostanjevica na Krki, znano kot dolenjske Benetke, majhen kraj, tudi nas obiščejo visoki predstavniki tujih držav. Naj opišemo priprave na obisk italijanskega senatorja in nekdanjega predsednika Italije g. Cossiga in naših državnikov v Kostanjevici na Krki.

Mesto Kostanjevica je staro, ob tem pa je stara tudi vsa infrastruktura mesta. Menimo, da je tako kar prav, saj se lepe ceste, urejeni pločniki, elektrifikacija in telefonija ne ujemajo s častiljivo starimi, spomeniško zaščitenimi, propadajočimi hišami. Že dolga leta se borimo za vsaj delno obnovo, pa nam do danes še ni uspelo veliko. Že dan prej, pred prihodom, so po javnih občilih povedali, da bo g. Cossiga na svojem obisku po Sloveniji med drugim obiskal tudi Kostanjevico. Le kako to, smo se spraševali, in glej, zares so v Kostanjevici uro pred prihodom visokega obiska pričeli s pripravami oz. obnovo glavne ceste po samem mestnem jedru. Bili smo pričrta veliki investiciji oz. ažurnemu angažiranju cestnega podjetja pri obnovi ceste. Fante so ročno, in to z dvema vrečama asfalta (od umetnega gnojila), obnovili in popolnoma usposobili prehodnost cestišča mestnega jedra. Hitrost in kvaliteta del je bila izjemna. Udarci lopate in čevljev so doneli po ulicah mestnega jedra, in kot bi mignili, so bile štiri pomembnejše luknje že zakrpane.

Glede slabše informiranosti pa nas resnično zanima, katera ustanova je bila pripravljena oz. je investirala tako visolo naložbo v našo cesto. Dolgo pričakovana obnova kostanjeviške ceste je bila tu! Menimo, da bi lahko večkrat povabili kakega državnika v naše mesto, da bi vsaj luknje sproti krpali, kajti v zadnjih 20 letih so v mestnem jedru asfaltirali le 5 m² cestišča.

Prebivalci mestnega jedra Kostanjevica na Krki

O Vidmu se danes piše na tujem papirju

Iz prejetega pisma: Kot nekdanji direktor na osebne obtožbe ne odgovarjam, gre mi za tovarno, ki je mnogo več dela, kot zdaj potrebuje — Sindikat bo moral eno vodstvo podpirati vsaj tri leta

Oglasil sem se zaradi pritiskov na kolege v Vidmu in okolici, na znanje in svoje. Usodi Vidma, v kateri sem sodeloval tudi sam, bi rad s tem vrnil nekaj treznosti.

Največji problem Vidma je, da »uspešno« izgublja domači trg. Kupci se enostavno bojijo navezave na Videm kot največjega dobavitelja. O razlogih takih bojazni je bilo napisanih mnogo strokovnih člankov in tudi kritik na ravnanja posameznikov.

Ponovno poudarjam, da smo si v vodstvu na začetku mandata zastavili zahteven cilj: preusmeritev firme v poslovni sistem. Vedeli smo, da s papirjem in celulozo ni mogoče zaslužiti in preživeti. Zato smo vlagali in iskali nove partnerje. Osnovnega problema, t.j. pridobitve zadostnega obratnega kapitala, nismo mogli rešiti. Zato smo zgubljali moč v preusmeritvi firme. Na trgu in tudi znotraj podjetja pa smo uživali vse manj kreditibilnosti.

Še danes le redki razumejo, kako težko je Videm preusmeriti na zahodne trge, kjer vlada recesija. Najboljša papirniška firma v Evropi danes odpušča 2.500 delavcev! V mojem mandatu je bilo res malo firm, ki so Vidmu še zapale. Toda, je to glede na tedanji položaj v Sloveniji, bivši Jugoslaviji in svetu kaj presenetljivega? In koliko bank danes vlaga v ta sektor?

Zaradi povedanega mora vlada hitro preveriti, če lahko najde kakšno drugo možnost mimo sedanje. Prenehanje celotnega poslovanja ni smiselno. To bi povzročilo porast cen papirja iz uvoza (predvsem časopisnega) in tudi porast cen celuloze. Prav tako se bo spremenilo razmerje cen na surovinski strani.

Če bo država preverila, kaj in koliko je Videm vlagal v Slovenijo v preteklih 10 letih — prek davkov, carin in visokega zaposlovanja v celotni repoviverji, bo tudi lahko iskala interes za rešitev Vidma. Prepričan sem, da je imela slovenska družba v preteklih 10 letih veliko več koristi, kot je sedaj potrebni obratni kapital za zagon. Znano je, da v svetu obratujejo in se prodajajo tudi slabše opremljeni obrati, kot je Videm. Vendar po drugačni obrestni meri in z večjo produktivnostjo. Ne dvomim, da se bo vloženi kapital povrnil, če se bodo

le nekateri agregati (tudi obrestna mera) ustrezno prilagodili dolgoročnim investitorjem.

Prihod g. Normana ni mogel rešiti kaj posebnega, ker je tudi on dobil premo obratnega kapitala in ker tudi njemu zaposleni, ki imajo v Vidmu veliko moč, niso naklonili podpore. Kako to, da sindikat ne zahteva pomoči pri financiranju raznih programov? Vprašanje, kdo bi te programe vodil, je kajpak upravičeno, saj je veliko strokovnih delavcev zaradi slabega vzdušja ali prisilno zapustilo firmo. Mislim tudi, da bo sindikat moral temeljito spremeniti obnašanje.

Videm lahko uspe, če bo sindikat podpiral eno vodstvo vsaj tri leta. Direktorji v firme običajno ne prihajajo samo zaradi denarja. In direktorje odstavljajo upravni odbori, ne pa sindikat pred vrati. Zato se vprašujem: kateri podjetnik ali banka bi danes vlagala v Videm? Novice iz Krškega se hitro širijo po vsem svetu.

Če se vrnem v obdobje mojega vodenja: moj cilj je bil, da Videm ne izgubi strokovnega kadra, da ne izgublja trga in da pridobi čim več partnerjev za

skupne nastope na trgih (tudi finančnih). Te cilje smo poskušali doseči v finančno blokirani firmi. To smo počeli na način, ki je bil pač možen. Osebo sem živel v prepričanju, da se bo našel kdo, ki bo to cenil, in tudi tukaj sem se zmotil. Da firma ni šla že prej v stečaj, se moram zahvaliti svojim sodelavcem, ki so v Vidmu »zabili« številne dolge ure. Tudi takrat smo govorili o stečaju. Toda dobili smo priporočila, da to ni najpametnejša varianta, posebno še, ker smo tako ali drugače morali končati investicijo PS 1. In smo jo končali, kljub težkim razmeram. V nasprotju s tem danes lahko beremo časopise, natiskane na papirju, ki ni iz Krškega.

Na osebne obtožbe tukaj nisem od-

Resnica o podpori po Jelinčičevo

V OO Novo mesto in Črnomelj je zanj le 11 članov

Zmago Jelinčič, ste tudi tokrat govorili resnico? V mislih imam Vaše besede ob kongresu Vaše SNS v Zemonu, ki ste jih dali za televizijo Slovenije. Med ostalim ste dejali, da Vas ne podpira le nekaj območnih odborov (omenili ste Skofjico, Skofjo Loko in del Kamnika). Tukaj in na tem mestu spodbijam Vaše besede, ker so daleč od resnice. V Beli krajini delujeta dva območna odbora, v Črnomlju in v Gradcu. Kolikor mi je znano, Vas v Črnomajskem odboru podpira le šest članov izmed vsaj stotih. Pri nas v Gradcu nimate niti enega simpatizerja. V našem odboru smo že pred pripravljenim sestankom za izredni kongres, ki je bil pred dobrim mesecem v Ljubljani, zbrali na sestanku in se enoglasno odločili, da vam ob prvi priložnosti povemo, da ne podpiramo Vas, ampak šesterico, ki je izstopila iz Vaše poslanske skupine.

V reportaži z Vašega kongresa sem med prisotnimi spoznal le dvojico, ki sem jo poznal že pred volitvami. Vsi ostali so novi ljudje, zato bi bilo res najbolje, da obdržite ime Slovenska nova stranka. Med temi Vašimi delegati je bila večina ljudi s precejšnjim številom let na plečih. To me ne bi toliko motilo, če ne bi bil na vseh koordinacijskih sestankih, ki ste jih imeli Vi s predsedniki območnih odborov iz celotne Slovenije. Teh vaših delegatov ni bilo na kongresu v Kočevju, kakor tudi ne na izrednem kongresu mesec dni kasneje v Ljubljani. Isto je bilo na povabilnem sestanku januarja letos. Prav nasprotno je na sestankih Staničeve SNS. Na njih je videti ogromno večino predsednikov območnih odborov (za nekatere izmed njih ste se že potrudili in jih tudi »odstavili«). Omeniti moram še vaš sestanek OO Novo mesto, kjer ste pričeli zbirati podpise za Vašo podporo. Od sedmih podpisov sta bila dva iz Črnomlja.

V OO Novo mesto, Črnomelj in Gradac je bilo pred 6. decembrom okoli 250 članov. Od tega članstva Vas sedaj podpira v OO Novo mesto pet članov, v OO Črnomelj šest in iz OO Gradac nobeden. Po vašem mnenju je to ogromna večina!?

SILVESTER JAKŠA
OO SNS Gradac

UMETNIKI, POMAGAJTE OTROKOM!

LJUBLJANA - Odbor za zbiranje sredstev, s katerimi naj bi kupili v Ljubljani nekaj stanovanj, namenjenih mladim bolnikom izven Ljubljane na zdravljenje v onkološkem oddelku otroške klinike UKC, poziva slovenske likovne umetnike, da mu prispevijo na pomoč s svojimi prispevki v obliki slik, risb, grafik ali kipov, ki jih namerava odbor razstaviti 31. marca. Razstavo bo odprl predsednik Milan Kučan. Razstavljene slike bodo naprodaj po cenah, ki jih bodo določili avtorji sami. Darila bo vsako dopoldne najkasneje do 26. marca dopoldne sprejemal predstavnik Narodnega muzeja v Ljubljani, Prešernova 20.

Zakaj nedokončan dom v Soteski

Gradbeni odbor se je pri akciji srečeval s težavami — Delajo škodo

Težko sem se odločil napisati te vrstice, ker sem bil preko predstavnikov Podhoste, Loške vasi, Gornjega in Dolnjega Polja, Drenja, Gabrja in Soteske leta 1984 izvoljen za tajnika gradbenega odbora. Ta me je povabil za vodenje vseh gradbenih del, ko smo iz ruševin nekdanjega hleva gradili in urejali notranji prostorov gasilskega in kulturnega doma v Soteski. Stvar smo opravili tako, da bi nam to marsikdo zavidal. Zaradi pomanjkanja denarja se je gradnja zavlekla v leto 1989, čeprav je pomagal Novoles, g. g. Straža. Tudi vaščani Drenja so prispevali les. Prebivalci so množično prostovoljno delali in tisti, ki imajo doma kmetije, so prihajali

na delo med prvimi. Težav, s katerimi se je v tej akciji srečeval gradbeni odbor, ne bi navajal podrobno. Notranjost stavbe smo po nekaj letih uredili po vseh predpisih, tako da so se gasilci in kulturniki že pred leti preselili v dom. Nedokončana so ostala vsa zunanja dela. Ko je gradbeni in gasilski odbor še razpravljal o pogodbi, sklenjeni s Kmetijsko združenje Krka Novo mesto, ki je bila podpisana 1. avgusta 1984 za dobo 15 let, je ugotovil, da je treba dokončati še zunanja dela. Se pravi zaidati večje razpoke in odprtine v celotni stavbi, obiti z lesom ostrešje, usposobiti jaške, pokriti z bobrovcem škarpno in montirati hidrant pri gasilskem domu.

Ko sem začel kot pooblaščenec z deli pri škarpni, je bila tam že tisto leto razbita vsa opeka. Dal sem popraviti, a je že opaziti, da se bo ponovilo. Pesek zraven stavbe so odstranili tisti, ki na tem prostoru igrajo nogomet. Odpovedal sem že naprošene delavce in tako dom gasilcev in dom kulture iz dneva v dan še razkazuje svojo zunanjo nedodelanost. Vsakič, ko igrajo nogomet na dvorišču za stavbo, se dela škoda tudi na našem vrtu. Ogrožena je tudi stavba in luč pri dvoranah je že odbita.

Gasilsko društvo Soteska je dobilo že drugi opomin od najemodajalca, ki zavzuje k taki uporabi prostorov, da bo okolica čim manj motena. Prav nič ne želimo, da bi kot najbližji sosed poslušal preklinjanje v več jezikih in kričanje cele dneve. Moti tudi železna konstrukcija. Montirali so jo samovoljno, vendar ne spada tja. To so povedali tisti, ki se na take stvari razumejo.

Hudo mi je, ker sem vložil pri gradnji

- Če ljudje obupajo, se lotevajo brezupnih stvari. (Titu)
- Če hočete biti kolikor toliko slavni, morate biti čim večkrat na televiziji. (S. Vodopivec)
- Za izdelavo krznenega plašča je potrebnih štirideset neumnih živali, nosi pa ga ena sama.
- Nobenemu tujcu ne smem povedati, koliko trga smo z bivšo Jugoslavijo izgubili. Po njihovi logiki bi z nami prenehali delati. (Š. Žibert, direktor Jelovice)

dosti ur prostovoljnega dela. Vedno sem bil pristaš športa in sem se ukvarjal tudi s kulturo. Ob pogledu na sedanje razdejane se ti podro vsi ideali. Mine volja za nadaljnje delo, ko opazujemo, kako skačejo čez našo vrtno ograjo in se ne zavedajo, da se v kulturnem svetu kaj takega ne dogaja. Sem ogorčen nad tem, da se na zemljišču, ki je last dveh družin, dela škoda. Kako naj reagira žena, ki je ljubiteljica cvetja?!

V ograjeni prostor, kjer vpitje kar odmeva, ne spada nogomet. Najemna pogodba dovolj različno navaja, katere dejavnosti se lahko odvijajo tukaj, da ne motijo okolice in ne povzročajo škode. Če se pogodba ne bo upoštevala, se bo zadeva reševala na sodišču. Upam, da bo zmagal razum.

STONE VIRANT
Soteska 37

Prevrnjena »Deklica s piščalko«

Kočevje, mesto ob Rinži se počasi, a zanesljivo spreminja v Teksas

V Ložinah pri Kočevju imamo gostišče Dallas, v Kočevju pa pravi Teksas. Najhuje je v nočeh ob vikendih, ko se okoli polnoči začne po mestu tuljenje, razbijanje in razgrajanje. Vse to se običajno začne, ko zaprejo mladinski klub Škorc. Gostišča za odrasle morajo biti po občinskem odloku zaprta že prej (do 23. ure), mladinski, disco in podobni lokali za mlade pa so lahko odprti do ene ure zjutraj.

Že leto in več mladinci, očitno gimnazijci (fantje in dekleta), ki so alkoholno ali drugače omamljeni in zato še posebno pogumni, po zaprtju Škorca odidejo do bližnjega stanovanjskega bloka, kjer živi njihov profesor. Tam po bloku razgrajajo, razbijajo stikala za zvočne in elektriko, spravijo se nad profesorjev poštni nabiralnik in ga po svoje »obdelajo«. Če pa najdejo vhodna vrata v blok zaklenjena, pa — kot se za bodoče izobražene in kulturne ljudi spodobi — umirajo skozi rezo pri vhodnih vratih, da seč teče na hodnik.

Pritožbe stanovalcev na policijski postaji ne zaležejo. Tam zvedo le, da

imajo premalo policistov in torej ne morejo učinkovito ukrepati. Povedo tudi, da so o tem obvestili že pristojne na občini, a ukrepov ni. Predlagali so, naj bi ukrepali vsaj v Škorcu. Gre za stavbo sredi mesta, ki je prava beznica in že njen zunanji videz je tak, da bi lokalni tudi zelo prizanesljiva inšpekcija morala zapreti.

Nočni razgrajaci se tudi zelo radi znašajo nad kipom akademskega kiparja Staneta Jarma »Deklica s piščalko«, ki je (bil do nedavnega) na ploščadi pred samskim blokom sredi mesta. Najprej je bil na podstavkih sredi bazenčka, napolnjenega z vodo, kar je vsaj toliko oviralo »nočne ljubitelje kulture«, da ni mogel vsak do kipa. Potem so odgovorni vodo iz bazenčka izpraznili, v bazenček dali debelejši prod in tako olajšali dostop do »Deklice«. Zdj se že nekajkrat deklici ne le odlomili piščalko, ampak jo tudi sneli s podstavka in vrgli v bazenček. Nazadnje se je to zgodilo pred 14 dnevi, po nekaj dneh pa je odlomljena »Deklica« izginila.

govarjal. Zagovarjal sem se pred ustreznimi organi in verjetno se še bom. Čas bo pokazal, kaj direktor sme in česa ne sme delati. Čas bo tudi pokazal, kako se merijo rezultati poslovanja v tako razgibanem času vodenja kot je bil moj v Vidmu.

FRANC ČARGO
Krško

KJE JE KDO, KI BI LAHKO POMAGAL

Kje je socialna služba oz. kdo, ki bi lahko pomagal Mariji Zmajšek, ki nima doma oz. stanovanja. Zaposlena je na novomeški gimnaziji kot snajžilka. V pismu, ki nam ga je poslala, piše: »Prošnjo za stanovanje sem poslala na občino že pred dvema letoma in pol. Večkrat sem šla že vprašati, ali se je našlo kakšno stanovanje tudi zame, a vedno mi pravijo, da še ne in da imajo še hušje primere kot sem jaz. Res ne vem, če je kdo še v hušji stiski kot jaz. Potikam se po svetu, enkrat sem tukaj, drugič tam, največkrat pa spim na betonu v šolski garderobi. Ne vem, kam bi se dala. Imam majhen zaslužek, hranim se po gostilnah. Dokler imam denar, pojem kakšno enolončnico, ko mi ga zmanjka, sem lačna. Povrh pa še boleham za epilepsijo. MARIJA ZMAJŠEK

SNS — znak za dve različni stranki

Slovensko nacionalno stranko vodi Marjan Stanič

Kongres, ki ga je v soboto organiziral nekdanji predsednik Zmago Jelinčič, je bil kongres Slovenske nove stranke, t.i. Jelinčičeve stranke. Slovenska nacionalna stranka je svoj izredni kongres imela 13. februarja letos, kjer je bil do tedanjega predsednika razrešen, ker je tako zahtevala večina območnih odborov in prek 90 odst. članstva.

V stranki so sedaj popolnoma novi ljudje, zagledani v vodjo in zvesti ukazom. Za nove ljudi je Slovenska nova stranka kar pravi izraz. Izdelati so si dali tudi pravilnik o strukturi in ustroju SNS. Posebno zanimiv je 22. člen pravilnika, ki govori o poslancih, ki bi izstopili iz poslanske skupine in bi morali nositi stroške predvolilne kampanje. Dokaz več za to, da je SNS — Slovenska nova stranka privatna lastnina družine Jelinčič. Slovenska nova stranka je bila registrirana 27. julija lani na občini Ljubljana — Center, sedež stranke je na Tivolski 13.

Edina prava Slovenska nacionalna stranka je tista, ki ima za v.d. predsednika do nedavnega kongresa gospoda Marjana Staniča, ima 12-člansko predsedstvo, svet stranke in nadzorno komisijo. In najpomembnejše: Dosledno izpolnjujemo predvolilne zahteve volilcev, dosledno spoštujemo program in statut stranke in od tega ne odstopamo.

Slovenska nacionalna stranka v.d. predsednika MARJAN STANIČ

DEKLICE S PIŠČALKO NI VEČ — Podstavka v bazenčku na ploščadi sredi mesta sta prazna. Pred kratkim so ponoči »neznamni storilci« spet obračunali z Jarmovim kipom »Deklica s piščalko« in ga vrgli s podstavka. Že prej pa so ga pogosto poškovali.

Poštenim krajanom se zdaj zastavlja več vprašanj, kot: Zakaj plačevati davke? Kako skrbeti starši za svoje otroke? Kaj naredi šola? Kaj bo iz teh otrok, ko bodo odrasli?

JOŽE PRIMC

Meje naivnosti in potrpežljivosti

Ugovor na komentar z naslovom Meje naivnosti, potrpežljivosti in revolta, objavljen 18. marca — Sprašuje, ali so meje res do dobro definirane

V Dolenjskem listu je bil dne 18. marca 1993 objavljen članek novinarka P. Percu z naslovom »Meje naivnosti, potrpežljivosti in revolta«, v katerem je avtor v romantičnem stilu natrosil nekaj trditvev, ki diskreditirajo mene, bivšega direktorja podjetja Tehnološki sistemi Sevnica (TSS), osebno. Ne vidim razloga, da bi moral to dopustiti.

Zaupanju v »vodilne menedžerje« se lahko reče tudi naivnost, če od njih pričakujete, da bodo podjetje, ki je bilo že v oktobru 1991 zrelo za stečaj, čez noč pripeljali v objubljeno deželo.

To tudi sicer ne velja le za podjetje TSS in delavci, kot navajate, niso delali nadur zato, ker so verjeli direktorju, temveč zato, ker je bilo to potrebno zaradi pravočasne realizacije naročil. Sploh pa niso delali neplačanih nadur, temveč so jih, ko je bilo to možno, koristili v razmerju 1 : 1,5 oz. 1 : 2 (nedelja, prazniki). Dogažalo se je, da za nadurno delo ob sobotah ni bilo volje, zato pa toliko več ob nedeljah. Uganete, kakaj?

Delavcem morda res še ni, bio jim pa prav gotovo vse bolj jasno, da so imeli dela čez glavo (koliko je bilo takih podjetij?), direktor pa jih, kot navaja novinar, ni prepričeval, da je denarja dosti, ampak da nekaj denarja je, in tudi ne (kot navaja novinar), da je boljše, če je denar zunaj, temveč da je nujno, da je nekaj denarja na voljo za zagotavljanje nemotene poteka proizvodnje.

Povsem neresnična je trditev, da sem »kot direktor brez soglasja delavskega sveta potisnil TSS na smetišče republiškega sklada za razvoj«. V dokaz vam je v uredništvu dostavljena kopija od predsednika delavskega sveta, podpisanih sklepov delavskega sveta, na osnovi katerih se je podjetje TSS 4. septembra 1992 prijavilo na ustrezni natečaj. Brez teh sklepov prijava na natečaj namreč sploh ni bila možna. Zato od novinarja in uredništva pričakujem objavo us-

treznega demantija, sicer bom primoran ustrežno ukrepati.

To, da delavci zahtevajo vodstvo, ki jim bo dalo delo in zanj tudi primerno plačilo, in da jim ob strani stoji svobodni sindikat Posavja, se sliši normalno vse dotlej, dokler človek ne sprevidi, da je v podjetju pravzaprav bilo vodstvo, ki je delo dalo, zataknilo pa se je pri dogovarjanju glede pravil igre, zlasti glede tega, da bi se plačevalo natančno toliko, kolikor se bo zaslužilo, in takrat, ko bo zaslužno. Tudi tistih tisoč (?) mark v treh mesecih je namreč dandanašnji treba zaslužiti. Podjetje, kjer se o tem ni možno dogovoriti, temveč se skuša cilje doseči z izsiljevanjem oz. oviranjem proizvodnje ne glede na posledice, vodstva sploh ne potrebuje.

Še v angleščini

Krka začena 20. letnik svojega glasila — Ena stran Company News

Z Utripom Krke obvešča tovarna zdravil svoje delavce že dve desetletji. Pravkar je izšla prva letošnja številka v nakladi 4000 izvodov, v kateri na 16 straneh poleg kadrovskih novic objavljajo najbolj zanimiva tekoča vprašanja iz življenja podjetja. V ospredju je tudi tokrat razglabljanje o prodaji Krkinih izdelkov doma in na tujem. Lani so na črt prodaje zdravil dosegli, čeprav so bile količine manjše kot prejšnja leta. V Sloveniji so prodali polovico vsega blaga, na jugu nekdanje države pa imajo številne težave. Kozmetika načrtuje letos še enkrat večji izvoz kot lani.

Novotermu bodo od junija do konca avgusta povečali zmogljivosti. Za to bodo porabili 12 milijonov nemških mark in potem poizvajali 17 namesto sedanjih 12 tisoč ton izolacijskih gradiv. Postavili bodo novo peč in posodobili tehnološki postopek. Za reševanje ekoloških vprašanj bodo namenili dodatnih 1,7 milijona nemških mark. K ekologiji Novega mesta že prispeva tudi uporaba zemeljskega plina v Krkini toplarni v Ločni, kjer ne kurijo več z mazutom.

V mešalnici v Bršljini je medtem stekla poskusna proizvodnja na novem stroju za granularanje antibiotikov za veterinarsko uporabo, s čimer bo Krka konkurenčnejša na trgu. Krkin magister farmacije Franc Vrečer je s 33 leti dosegel doktorat znanosti. Zanimiv pogovor o življenjskih načrtih mladega strokovnjaka objavlja Katja Štimac. Prvič lahko preberemo v novi številki Utripa Krke tudi nekaj več o uspešnem poslovanju igralnice na Otočju. Poročila o novih Krkinih zdravilih in dopolnitvah so napisana v prijetni, lahko berljivi obliki, ki bralca pritegne. — Tudi tokrat ne manjka v glasilu odmevov na kulturne prireditve. Lani je bilo na 15 planinskih izletih 340 Krkinih delavcev.

Pred dvema letoma rojeno zamisel, da bi sodelavce v tujini sproti seznanjali z dogajanjem v podjetju, uresničujejo zdaj: eno stran glasila namenjajo novicam iz podjetja v angleščini pod naslovom Company News. Tokrat objavlja 12 novic iz nove številke časopisa, ki bodo sodelavce in tuje poslovne partnerje sproti seznanjali z zdajnimi novicami iz Krke.

Uspešni sevniški karateisti

Marko Stopar prvak

SEVNICA — Sevniški karateisti so nastopili na Ravnah na državnem turnirju in med 97 zastopstvi iz Avstrije, Italije in Slovenije klub nepopolni ekipi dosegli nekaj dobrih rezultatov. Največ uspehov so imeli starejši pionirji Dejan Urnjak, Iztok Busar in Marko Stopar, ki so v ekipnem nastopu osvojili četrto mesto. Med posamezniki se je med Sevničani najbolje odrezal najmlajši tekmovalac Rok Črepinšek, ki mu je za las ušla bronasta medalja. Dobro je nastopil tudi Danilo Liseč, ki se je uvrstil na zelo solidno 5. do 6. mesto. Edina tekmovalka iz Sevnice Marjana Gole je v svojem prvem nastopu dosegla 6. mesto.

Devetletna ekipa sevniškega karate kluba je na drugem odprtém prvenstvu Štajerske v kateh in športnih borbah pokazala veliko znanja. Nastopilo je 194 tekmovalcev iz 36 klubov. V kategoriji mlajših dečkov je bil Denis Orač drugi, tretji je bil njegov klubski kolega Danilo Liseč, četrti pa Rok Črepinšek. V kategoriji starejših dečkov so bili Sevničani še uspešnejši: 13-letni učenec OŠ Savo Kladnik Sevnica, Marko Stopar, je namreč postal prvak odprtega prvenstva Štajerske. Nad pričakovanji je bil v tej kategoriji tudi nastop Dejana Urnjaka, ki je na koncu zasedel 7. mesto v kateh.

V kategoriji mlajših mladincev do 18. leta v športnih borbah je bil Sevničan Smiljan Hriberšek peti. Pri mladincih do 21 let pa sta Sevničani Jani Ribič in Silvo Koželj zasedla 9. do 12. mesto.

Najbrž veste, gospod P. Perc, da kot direktor nisem bil odstavljen, ampak sem sam dal upravnemu odboru predlog za razrešitev. Če ne poznate vseh razlogov, vam jih lahko pojasnim iz prve roke.

Ostalih navedb iz članka, ki se ne nanašajo name osebno, ne želim komentirati, pač pa bi rad povedal tole: Če se novinar Dolenjskega lista že loti komentiranja, čemur naj bi bila namenjena rubrika, naj bi bil komentar osnovan na argumentih, ne pa na čvekanju (govori se, da...). V resni analizi bi se namreč izkazalo, da so aktivnosti bivšega vodstva TSS potekale vseskozi v interesu podjetja, žal pa ta v danih razmerah ni bil in ni mogel biti v vseh primerih enak interesom nekaterih najbolj glasnih oz. zrevolitiranih posameznikov. Z mejami naivnosti, potrpežljivosti in revolta se pa dandanašnji ne srečujejo le delavci, ampak so te še kako dobro znane tudi (bivšim) direktorjem.

DUŠAN BORŠTAR, dipl. ing.

OSILNICA: DRUGI TV PROGRAM

OSILNICA - Pred kratkim je strokovna ekipa TV Slovenija montirala na pretvorniku pri Smerkajih aparature za sprejem drugega programa TV Slovenija. Tako zdaj večji del območja krajevne skupnosti Osilnica lahko sprejema slovenski prvi in drugi TV program. Še vedno pa kar tretjina te KS sploh ne dobi slovenskega TV programa, manjši del dobiva samo hrvaškega, del KS pa sploh nobenega. Tako ta del Slovenije ni le brez neposredne cestne povezave s Slovenijo, ampak kar občutni njen del ne dobiva niti slovenskega TV programa.

● Očitati slikarjem socialističnega realizma nemoralnost je hudo nekrščansko. (Kermauner)

Upokojevce bo prizadel novi zakon

Omejil bo pokojnine

V Šentjerneju so imeli upokojevci 14. marca v dvorani osnovne šole letno društveno konferenco. Mešani pevski zbor pod vodstvom Sonje Pirč jim je na začetku konference zapel štiri pesmi. Anton Žnidaršič, predsednik društva, je podal poročilo o celoletni društveni dejavnosti. Razpravljali so o opozorilu na nekatere dobre in slabe točke delovanja, ki bodo upoštewane pri delu v letošnjem letu.

Predsednik občinske zveze društva upokojevcev je informiral udeležence o nekaterih problemih uveljavljanja in zagotavljanja socialnovarstvenih pravic iz zdravstvenega, stanovanjskega in pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Zlasti bo upokojevce prizadel nov intervencijski zakon, ki ureja tekoče usklajevanje pokojnin z življenjskimi stroški in s tem, ker je omejil višino pokojnin do določene odstotka višine plač. Upokojevci z ogorčenim sprejemajo take socialne krivice in s protestom izražajo nezadovoljstvo proti taki zakonodaji, ki upokojevce potiska v izjemno neugoden položaj in poglablja njihovo socialno stanje. Ob zaključku je konferenca izvolila nov, 15-članski odbor in za predsednika društva določila Silva Goloba.

RUDI HRVATIN

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Komaj smo prišli v pomlad, že hitimo nazaj v zimo. Ampak tokrat imamo tehten razlog: v dolini pod Poncami se bo zbrala vsa svetovna elita smučarskih skakalcev, saj bo na stari Bloudkovski skakalnici finale svetovnega pokala. In v tej poskočni družini imamo tudi Slovenci svojo legendo, to je trener Bogdan Norčič, ki je na novi velikanki že pred 16 leti poletel 181 metrov, kar je bilo za tiste čase prava športna senzacija. Še danes govorijo, da je Norčič med tistim poletom, za kate-rega nihče ni vedel, kako se bo končal, veselo prepeval.

Bogdan Norčič, ta korajžni Gorenjec, bo gost sobotne oddaje Glasba je življenje na Studiu D. O tem, če je res prepeval, kaj in kako je prepeval, boste zvedeli v oddaji. Bogdan tudi sicer nima dlake na jeziku in jih ima nič koliko za ušesi in prav zaradi njegove nalezljive veselosti ga imajo skakalci zelo radi.

V sobotni oddaji bomo nekaj malega rekli tudi o dirigentih, ki v glasbenem svetu veljajo za svojevrstne pojava. In tudi res so. Dirigent je namreč glasbenik, ki pri svojem delu redno uporablja palico, čeprav se ne pretepa.

Žarko Petan pravi o dirigentih: Čim manj posluha ima dirigent, tem daljšo palico potrebuje. Tof pa dodaja: Preveč imamo dirigentov, manjka nam prvih violin.

V glasbenem horoskopu pa bomo tokrat obdelali strelce. Ali ste vedeli, da je glasbeni instrument strelcev harmonika in da je v tem znamenju rojen Slavko Avsenik?

Pa na prijetno sobotno poslušanje!

Vaša Simona H2O

ČETRTEK, 25. III.

SLOVENIJA 1
10.10 - 23.05 TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.10 TEDENSKI IZBOR
EVROPA, danski film
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
14.05 FILMSKO POPOLDNE
14.05 BUNT Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 13/13
14.30 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 20/21
15.15 BENNYJEV PROSTOR, amer. film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 ISKANJE SALOME, švicarska nadalj., 1/6
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2
9.35 - 24.00 Teletekst
9.50 Video strani - 10.00 Tedenski izbor: Madeira; Sanjska potovanja (3/12); 10.25 Športna sredi: Pred Planico, košarka NBA liga - 11.55 Svet. pokal v alpskem smučanju: smuk (ž); 12.55 smuk (m) - 13.45 Video strani - 15.50 Obiski (ponovitev) - 17.20 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? - 19.17 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Povečava: Pogovor: Slovenska kinematografija jutri; 21.35 Kratki igrani filmi - 22.35 TV jutri - 22.40 Sova: Ona in on (amer. naniz., 3/13); Odletel bom (amer. nadalj., 21/21) - 23.50 Video strani

PETEK, 26. III.

SLOVENIJA 1
9.20 TEDENSKI IZBOR
OVČAR HOBO, amer. naniz., 6/12
VIDEOŠPON
POGOVOR: SLOVENSKA KINEMATOGRAFIJA JUTRI
KRATKI IGRANI FILMI
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 VIDEO STRANI
14.45 FILMSKO POPOLDNE
14.45 ONA IN ON, ponovitev amer. naniz., 3/13
15.10 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 21/21
15.55 VRNITEV NA OTOK ZAKLADOV, angl. nadalj., 8/10
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
16.55 EP VIDEO STRANI
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
17.15 HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, angl. nadalj., 3/26
17.40 PRVI USPEHI
17.45 VČASIH NA TV TUDI ČARAMO, 4/4
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 UBIJALSKI MAGNUM, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2
9.35 - 1.25 Teletekst
9.50 Video strani - 10.00 Tedenski izbor: Že veste?; 10.30 Gospodarska oddaja: 10000 obratov; 11.00 Iskanje Salome (švicarska nadalj., 1/6) - 11.55 Svet. pokal v alpskem smučanju: super veleslalom (ž); 12.55 super veleslalom (m) - 15.40 Okrogla miza o politični kulturi (ponovitev) - 16.40 Osmi dan (ponovitev) - 17.30 Alpe-Donava-Jadran - 18.00 Tok tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 18.45

Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.00 Euroritem (23. oddaja) - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Studio City - 22.10 Glasbeni utrinek - 22.15 TV jutri - 22.20 Sova: Popolna tuja (amer. naniz., 23/28); 22.45 Občutek za smrt (angl. nadalj., 1/6); 23.40 Do zadnjega diha (amer. film) - 1.15 Video strani

SOBOTA, 27. III.

SLOVENIJA 1
8.45 - 1.35 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 TEDENSKI IZBOR:
9.10 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA, 24/26
9.20 RADOVEDNI TAČEK
9.30 ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 4/5
10.05 OSCAR JUNIOR
10.15 TOK TOK
11.00 UBIJALSKI MAGNUM, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.00 FILMSKO POPOLDNE
14.00 POPOLNA TUJCA, ponovitev amer. naniz., 23/28
14.30 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 1/6
15.20 Ciklus filmov F. Čapa: V ZNAKU SIDRA, češki film (ČB)
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, nemška poljudnoznan. serija, 8/8
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.12 ŽREBANJE 3 x 3
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 EUROSONG 93: FINALISTI SE PREDSTAVIJO
21.30 NA DNU, brazilska nadalj., 4/5
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.03 TV JUTRI
23.05 SOBOTNA NOČ

SLOVENIJA 2
7.25 - 1.55 Teletekst
7.40 Video strani - 7.50 Tedenski izbor: Klub klobuk - 9.20 Športna sobota: Planica: finale svet. pokala v smučarskih skokih; 13.20 Svet. pokal v alpskem smučanju: veleslalom (ž); 14.50 veleslalom (m); 16.20 Planica; 17.00 DP v odbojki (m) - 19.00 Moja knjiga o džungli (24/27) - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Blaznost (angl. dok. serija, 1/5) - 21.05 Slike iz Sečuana: Tržnica - 21.35 Pogledj in zadeni - 23.10 Sova: Alo, alo (angl. naniz., 4/18); 23.35 Občutek za smrt (angl. nadalj., 2/6); 0.25 Crti Lun (franc. film) - 1.45 Video strani

NEDELJA, 28. III.

SLOVENIJA 1
8.00 - 0.35 TELETEKST
8.15 VIDEO STRANI
8.25 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
9.10 ZVEZDICA ZASPANKA
10.15 HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, ponovitev angl. nadalj., 3/26
10.40 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, 24/27
11.00 POJEMO, ZATO SMO
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 VIDEOMEH
13.00 POROČILA
13.05 EUROSONG 93, ponovitev
14.35 FILMSKO POPOLDNE
14.35 ALO, ALO, ponovitev angl. naniz., 4/18
15.00 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 2/6
15.50 VELIKA PŘIČAKOVANJA, angl. nadalj., 2/6
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KAVBOJ, amer. film
19.05 RISANKA
19.17 LOTO
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 NEDELJSKIH 60
21.30 GALAHAD Z EVERESTA, angl. dok. serija, 1/3
22.15 DNEVNIK 3, VREME

SLOVENIJA 2
8.05 - 0.55 Teletekst
8.20 Video strani - 8.30 Tedenski izbor: Na dnu (brazilska nadalj., 4/5); 9.20 Športna nedelja: Planica: slalom (ž); slalom (m); NBA liga; odbojka (ž) - 17.15 Alpe-Donava-Jadran (ponovitev) - 17.45 Pogledj in zadeni - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Mednarodne nagrade za klasično glasbo - Nigel Kennedy izvaja Štiri letne čase - 21.55 ---- - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Hal Roach predstavlja: Ameriška burleska, 3/29; Občutek za smrt (angl. nadalj., 3/6); Hiša iz kart (finska nadalj., 4/5) - 0.45 Video strani

PONEDELJEK, 29. III.

SLOVENIJA 1
10.10 - 23.25 TELETEKST
10.25 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
10.35 OVČAR HOBO, amer. naniz., 7/12
11.00 FORUM
11.15 TV MERNIK

11.30 NEDELJSKIH 60
12.30 VIDEOMEH
13.00 POROČILA
13.05 BLAZNOST, ponovitev angl. dok. serije, 1/5
14.05 VIDEO STRANI
14.05 FILMSKO POPOLDNE
14.05 PONOVITEV AMER. BURLESKE, 3/29 (ČB)
14.25 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 3/6
15.15 PLEŠNA PARADA, amer. film (ČB)
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK
PET PRIJATELJI, angl. naniz., 7/13
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEDMA STEZA
20.30 MAGJA + MODA
21.30 OČI BOSNE, dok. oddaja
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2
9.50 - 0.50 Teletekst
10.05 Video strani - 10.15 Tedenski izbor: Znanje za znanje: Učite se z nami; Pojemo, zato smo; Euroritem (24. oddaja); 11.15 Športni pregled in posnetek F-1 - 13.00 Poročila - 16.00 Utrip, Zrcalo tedna (ponovitev) - 16.30 Dober dan, Korozka - 17.00 Ljudje in zemlja (ponovitev) - 17.30 Obzorja duha (ponovitev) - 18.00 V službi rock n rolla - 18.50 4x4 - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Super jezik (znanstvena oddaja) - 20.35 Znanost (13. oddaja) - 21.00 Hrepenjenja (amer. drama) - 22.00 Vabilo iz Vipavske doline - 22.35 TV jutri - 22.40 Sova: Najstrašnejši umor (angl. naniz., 4/6); Občutek za smrt (angl. nadalj., 4/6); Hollywood se jih spominja (amer. dok. serija, 12/14) - 0.50 Video strani

TOREK, 30. III.

SLOVENIJA 1
9.45 - 22.55 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TEDENSKI IZBOR
10.10 OVČAR HOBO, amer. naniz., 8/12
10.35 V SLUŽBI ROCK N ROLLA
11.20 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, 8/8
12.05 SUPER JEZIK, znanstvena oddaja
12.35 ZNANOST
13.00 POROČILA
13.05 OČI BOSNE, ponovitev
13.50 VIDEO STRANI
14.00 FILMSKO POPOLDNE:
14.40 NAJSTRAŠNEJŠI UMOR, ponovitev angl. naniz., 4/6
15.10 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 4/6
16.00 HOLLYWOOD SE JIH SPOMINJA, ponovitev amer. dok. serije, 12/14
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 5/5
OSCAR JUNIOR
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.45 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: KRALJEVI VARIETE, 2. del
21.40 NEBESA MORAJO POČAKATI, angl. dok. serija, 4/4
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SREDA, 31. III.

SLOVENIJA 1
10.25 - 0.00 TELETEKST
10.40 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 OVČAR HOBO, amer. naniz., 9/12
11.15 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, 9/9
11.40 MARIE CURIE, franc. nadalj., 6/6
12.20 OSMI DAN
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 GALAHAD Z EVERESTA, ponovitev angl. dok. serije, 1/3
13.50 VIDEO STRANI
14.15 FILMSKO POPOLDNE:
14.15 V AVTOBUSU, ponovitev 10. epizode angl. naniz.
14.40 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 5/6
15.30 IMF CARMEN, ponovitev franc. filma
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 KLUB KLOBUK
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.25 FILM TEDNA
EVROPSKA KINEMATOGRAFIJA: KAJEV ROJSTNI DAN, danski film

SLOVENIJA 1

10.25 - 0.00 TELETEKST
10.40 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 OVČAR HOBO, amer. naniz., 9/12
11.15 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, 9/9
11.40 MARIE CURIE, franc. nadalj., 6/6
12.20 OSMI DAN
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 GALAHAD Z EVERESTA, ponovitev angl. dok. serije, 1/3
13.50 VIDEO STRANI
14.15 FILMSKO POPOLDNE:
14.15 V AVTOBUSU, ponovitev 10. epizode angl. naniz.
14.40 OBČUTEK ZA SMRT, ponovitev angl. nadalj., 5/6
15.30 IMF CARMEN, ponovitev franc. filma
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 KLUB KLOBUK
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.25 FILM TEDNA
EVROPSKA KINEMATOGRAFIJA: KAJEV ROJSTNI DAN, danski film

SLOVENIJA 2

8.05 - 0.55 Teletekst
8.20 Video strani - 8.30 Tedenski izbor: Na dnu (brazilska nadalj., 4/5); 9.20 Športna nedelja: Planica: slalom (ž); slalom (m); NBA liga; odbojka (ž) - 17.15 Alpe-Donava-Jadran (ponovitev) - 17.45 Pogledj in zadeni - 19.22 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Mednarodne nagrade za klasično glasbo - Nigel Kennedy izvaja Štiri letne čase - 21.55 ---- - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Hal Roach predstavlja: Ameriška burleska, 3/29; Občutek za smrt (angl. nadalj., 3/6); Hiša iz kart (finska nadalj., 4/5) - 0.45 Video strani

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

FIAT

TUDI V NOVEM MESTU

FIAT SERVIS GRIL

Dol. Kamence 46 b
Novo mesto
tel./fax. (068) 28-714

- Pooblaščen servis za vsa vozila **FIAT**
- Prodaja vseh vrst vozil **FIAT** s katalizatorjem
- Rezervni deli zagotovljeni
- Na zalogi Alfa Romeo 155 2000 (ABS klima naprava, lita platišča...)
- Fiat Uno turbo diesel

PIONIR

nudi v najem ali proda proizvodne in poslovne prostore, primerne za opravljanje različnih dejavnosti, na lokacijah Novo mesto — Bršljin, Leskovec pri Krškem — Togrel in Brežice. Hkrati pa vam nudimo prodajo zemljišč na lokacijah Metlika — Želebej in Gradac.

Informacije: GIP »PIONIR« NOVO MESTO
Kettejev drevored 37
tel. 068/21-826, 23-686 int. 1398, 1289
fax. 068/21-037

NOVA OPREMA

Slovenj Gradec

SALON POHIŠTVA
KRAJNC
Novo mesto

ANA

PARTNER

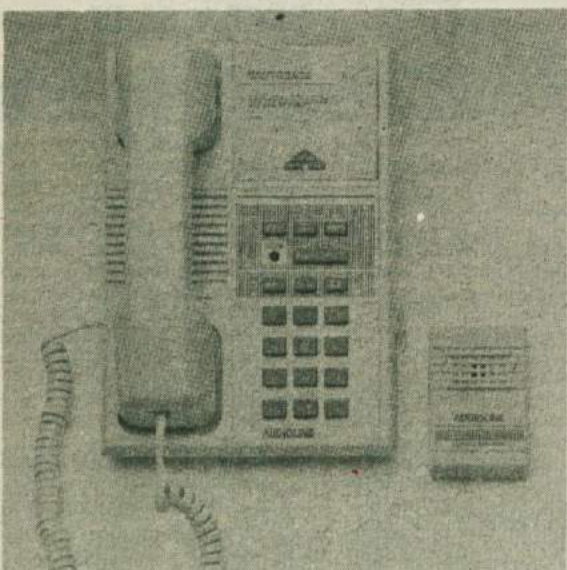
LARA

**KVALITETA,
FUNKCIONALNOST
IN UDOBJE**

sedežnih garnitur, vzmetnic in
LEŽIŠČ PO NAJNIŽJIH MOŽNIH CENAH in UGODNI
PRODAJNI POGOJI
V lastni prodajalni NOVE OPREME:
SALON POHIŠTVA KRAJNC, Košenice 65a,
Novo mesto, tel. (068)21-674
Slovenj Gradec, Stari trg 304, tel. 0602/44-185,
0602/42-051

ISKRA

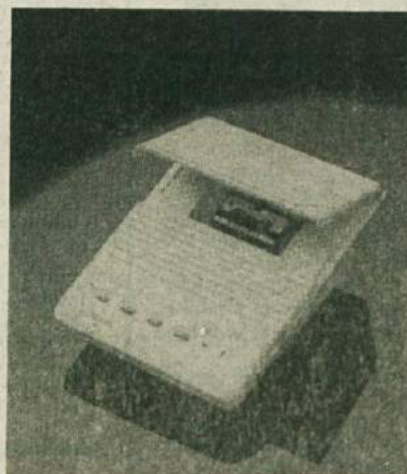
AVTOMATSKI ODZIVNIKI

Deluje kot običajen telefon

AVTOMATSKI ODZIVNIK IN
SPREJEMNIK SPOROČIL

Poslušanje posnetih sporočil
preko telefona z DTMF oddaj-
nikom.

DA VAS BO VSAK KLIC DOSEGEL

Informacije: Iskra Terminali T&G d.d., tel.: 064/331-804

PODJETJE

Rudolf D.O.O.

KETTEJEV DREVORED 3, NOVO MESTO
RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO:
DIREKTORJA PODJETJA

Pogoji:

- najmanj VI. stopnja strokovne izobrazbe družboslovne smeri
- najmanj pet let delovnih izkušenj na kadrovskem področju
- znanje enega tujega jezika
- organizacijske sposobnosti

H kandidaturi je potrebno priložiti razvojni program družbe.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, opisom delovnih izkušenj z referencami, razvojnimi programom in kratkim življenjepisom pošljite v 8 (osmih) dneh na naslov: Rudolf, d.o.o., Kettejev drevored 3, Novo mesto, tel. (068) 23-186. Kandidate bomo o izbiri obvestili v osmih dneh po odločitvi.

M-KZ "KRKA" PE AGROSERVIS

POJ NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

V okviru našega tradicionalnega sejma, ki bo v NEDELJO, 28. 3. 1993, ob 9. uri v prostorih AGROSERVISA, organiziramo tudi

LICITACIJO

naslednjih poškodovanih in rabljenih vozil:

FORD SIERRA 1.6. CLXI	letnik 1990	izkl. cena 400.000,00 SIT
RENAULT 5 C Diesel	letnik 1991	izkl. cena 380.000,00 SIT
ŠKODA FAVORIT 135	letnik 1992	izkl. cena 120.000,00 SIT
126 P 650 GL	letnik 1988	izkl. cena 30.000,00 SIT
ZASTAVA 645	letnik 1979	izkl. cena 120.000,00 SIT
MB 1213 z komoro in EUROCOOL	letnik 1987	izkl. cena 1.700.000,00 SIT

Ogled vozil v četrtek, 25. 3. 1993, od 7. do 15. ure in eno uro pred pričetkom licitacije, ki se bo pričela ob 9. uri.
Sprejem vplačil v višini 10% od izkl. cene, eno uro pred licitacijo.
Informacije na tel. (068) 21-479 ali 24-480.

• Moped šou je nekaj tako primitivnega, da je vseh samo še popolnim bebcom. Treba ga je ukiniti, ker bolj kot karkoli drugega onesnažuje okolje. (Crnkovič)

• Glasba je stenografija občutja. (Tolstoj)

• Tudi hudič lahko citira sveto pismo za svoje potrebe. (Shakespeare)

• Kjer ni krave, občudujejo koze. (Konfucij)

• Treba je govoriti kot večina in misliti kot manjšina. (Gracian)

• Pravica je ustvarjena za tiste, ki jo ustvarijo (Böme)

VI NAM — MI VAM

REPLAY BLUE JEANS

Generalni zastopnik za Slovenijo išče ekskluzivnega zastopnika (prodajalna butik) za Novo mesto

DEMEYERE POSODA

visoka kakovost
vrhunski design!

- V programu so:
- lonci in kozice
 - ponve, čajniki
 - lonci na pritisk
 - gril plošče
 - in vse, kar še potrebuje-
te v vaši kuhinji

PRODAJA: E SHOP Novo mesto, Glavni trg 21

NOVOST IZ TOVARNE ZAVES velana

po tovarniških cenah odslej tudi na Dolenjskem,
Beli krajini in Posavju

Pridemo na dom z vzorci, nasveti, metrom. Izberete zaveso, mi vam jo sešijemo in prinesemo domov.

Spremenite svoj dom z zavesami velana.

Pokličite nas! Tel.: (068) 50-153, 58-494

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77
Novo mesto
tel. (068) 26-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čeke ali 3 obroke

VSI, KI VAM VŠAKDANJIK KRAJŠA ČAS ZA PRIPRAVO HRANE

Podjetjem, graditeljem in vsem, ki to želijo, nudimo v restavraciji PIONIR STANDARD pripravo toplih malic in kosil za potrebe vaših delavcev ali gostov. Kvalitetno in po vaši želji pripravljeno hrano vam na področju Novega mesta in Krškega dostavimo tudi na vam željeno mesto. Hkrati pa lahko prevzamemo vaš obrat prehranjevanja v najem. V naši restavraciji vam s pestro ponudbo pripravimo različne skupinske prireditve, kot so poroke, maturantski plesi, družabna srečanja. Z ugodno ceno se vam priporočamo.
Pionir Standard, d.d., Novo mesto
tel.: (068) 21-712, 21-986

NAJCENEJŠA STANOVANJA V SAMSKEM HOTELU »PIONIR«

Če rešujete svoj stanovanjski problem, vam ponujamo kar najugodnejšo rešitev. Nudimo vam bivanje v garsonjerah in opremljenih hotelskih sobah v samskem hotelu Pionir Novo mesto in Krško po izredno nizkih cenah. Možnost začasnega bivanja za študente, kooperante, športnike..., skratka vse, ki to potrebujete. Kot posebno ponudbo nudimo nastanitev sezonskih delavcev v Novem mestu in Krškem že od 200 SIT na dan.

Informacije:
Pionir Standard, d.d., Novo mesto
tel.: (068) 21-712, 21-986; v Krškem (0608) 21-786

UGODNE CENE GRADBENIH MATERIALOV BAUMIT

Salonit Anhovo vam do konca meseca aprila nudi po zelo ugodnih cenah gradbene materiale Baumit

- toplotnoizolacijske omete
- notranje omete
- sanacijske omete
- plemenite omete in barve

Za podrobnejše informacije pokličite
Salonit Anhovo, tel. (065) 51-030 in
(065) 27-480.

**SALONIT
ANHOVO**

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS

EKIPA

Na osnovi 16. in 19. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja razpisuje

Srednja šola Krško

prosto delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti mora ustrezno visoko izobrazbo, pedagoško-andragoško izobrazbo in opravljen strokovni izpit,
- imeti mora najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu,
- imeti mora organizacijske in delovne sposobnosti za vodenje šole.

Nastop dela 01. 08. 1993. Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjega dela na naslov:

Srednja šola Krško, svet zavoda,

Hočevarjev trg 1, 68270 KRŠKO

in to v 10. dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTJERNEJ
Trg Gorjanskega bataljona 8
68310 Šentjernej

razpisuje prosta dela in naloge

— enega delavca za opravljanje računovodsko administrativnih del

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri
- tri leta delovnih izkušenj na tem področju
- poznavanje dela na računalniku

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:

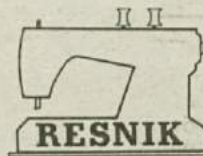
Krajevna skupnost Šentjernej, Trg Gorjanskega bataljona 8, 68310 Šentjernej

ART d.o.o. **PODJETJE ZA RACUNALNIŠKI INŽENIRING**

Šestova 6, METLIKA

PRIREJA RAČUNALNIŠKE TEČAJE V PROSTORIH POSLOVNE STAVBE BELT ČRNOMELJ, IN SICER:

- UVOD V RAČUNALNIŠTVO Z OPERACIJSKIM SISTEMOM DOS
 - OPERACIJSKI SISTEM DOS IN WINDOWS
 - QUATTRO PRO 4.0
 - LOTUS 1-2-3
 - WORDSTAR 7.0
 - DBASE IV
 - PARADOX
 - CLIPPER 5.0
 - AUTOCAD
- IN OSTALA PROGRAMSKA ORODJA, ZA KATERA BO ZANIMANJE.

TEKSTILNA GALANTERIJA

Trgovina URŠKA, Prešernov trg 15. Novo mesto (na tržnici)

Nudimo vam naslednje artikule iz lastne proizvodnje:

- trenirke od 1.400 — 2.700 SIT
- šic hlače od 950 — 1.600 SIT
- spodnji deli trenirk od 700 — 1.250 SIT
- pajacki 1.550 SIT
- pliš puloverčki 1.400 — 1.600 SIT
- pižame 1.050 — 1.750 SIT

Za našete artikule velja ob nakupu s kuponom nad 4.000 SIT 15% popust.

Trgovina URŠKA

KUPON 1
25. 3. — 1. 4.

V prodaji so še mečkane trenirke od 3.600 — 5.800 SIT, pleteni kompleti od 10.000,00 — 11.500 SIT.

Vljudno vabljeni — pri vsakem nakupu darilo!

Delovni čas:
od 8. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure.

TILIA TEHNIČNA TRGOVINA IN
MONTAŽA INSTALACIJ

Novo mesto, Bráljin 21, tel. 068/27-197, fax. 068/23-209

Vam nudi material za:
VODOVOD IN KANALIZACIJO
OGREVANJE
ELEKTRIKO

in
RADIATORJE EVROPSKEGA PROIZVAJALCA

OCEAN

EVROPSKA KAKOVOST
SLO ATEST
5 LET GARANCIJE
KONKURENČNE CENE
RABATI ZA TRGOVINE IN MONTAŽERJE
ZA OBČANE PLAČILO NA ČEKE

V primeru, da vam izvedemo tudi montažo centralne kurjave ali vodovoda, **PLAČATE SAMO 3% DAVKA**

VABIMO VAS

NA 7. MEDNARODNI SEJEM
GRADBENIŠTVA
V GORNJO RADGONO
OD 29. 3. DO 2. 4. '93

VSEM, KI SE BOSTE ODLOČILI
ZA NAKUP NAŠIH IZDELKOV,
NUDIMO 15-ODSTOTNI SEJEMSKI
POPUST.

PRIČAKUJEMO VAS V HALI A

Prvi požirek naredimo
z zaprtimi očmi,
drugega s priprtimi,
tretjega pa
s široko nasmejanimi očmi.

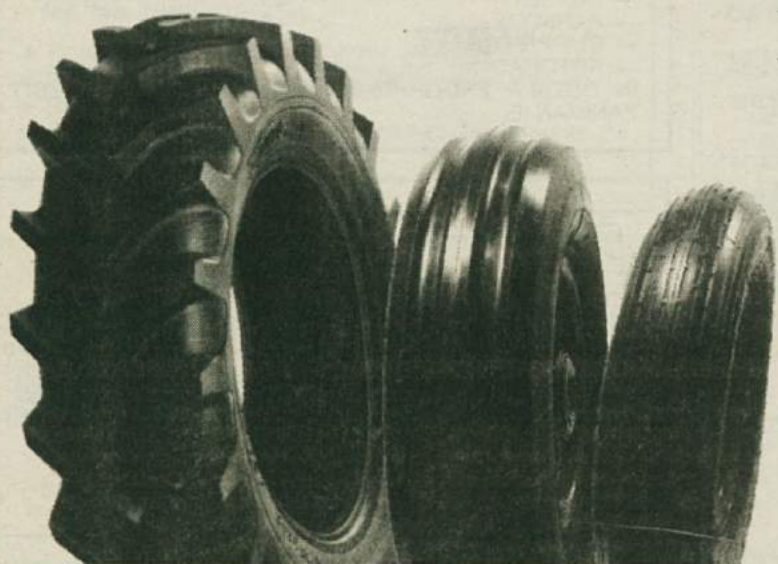
Nič lažjega!?

PIVOVARNA LAŠKO

Izberite pravo Izberite Savo

S TEM OGLASOM LAHKO DO 30.4.1993 PRI NAKUPU
NAD 8.000 SIT UVELJAVLJATE POPUST 500 SIT.

Sava TRADE
Kranj

SAVA KRANJ TRADE vam v svojih maloprodajnih enotah v Kranju, Mariboru in Kopru ter v franšizijah nudi:

- traktorske gume, gume za prikolice in kmetijske stroje
- klinaste jermene za traktorje, kombajne in kmetijske stroje
- druge izdelke iz bogatega programa Sava Kranj.

Prodajalne Sava Kranj Trade:

- Kranj, Gregorčičeva 10, tel. (064) 211-833
- Maribor, Trg revolucije 6, tel. (062) 31-169
- Koper, Ljubljanska cesta 5, tel. (066) 32-211

Franšiziji Sava Kranj Trade:

- Jesenice, "GUM SHOP" d.o.o. M. Tita 58, tel. (064) 81-387
- Velenje, "SVIT" d.o.o. Šaleška 7, tel. (063) 852-377
- Dravograd, "FIDES" d.o.o. Meža 127, tel. (0602) 83-424
- Ljutomer, "AVTOMATERIJAL" Prešernova 24, tel. (069) 81-085
- Gorišnica, "AKTUALNO" Zamušani 2, tel. (062) 712-272
- Hruševje, "MI OSKRBA" d.o.o. Veliko Ubelsko 26, tel. (067) 58-953 in Postojna, Tržaška 39, tel. (067) 23-978
- Ljubljana, "JAKŠIČ CENTER" Cesta dveh cesarjev 176, tel. (061) 274-475
- Ljubljana, "GUMICA" d.o.o. Celovška 330, tel. (061) 52-990

MEDIC

Na lazcu 36, Novo mesto
nasproti avtobusne postaje REVOZA

tel / fax 068 25 835

fotokopiranje do formata A0

barvno fotokopiranje

možnost s diapozitivov in filmov
papirnica

servis - prodaja - najem
fotokopirne in birotehnične opreme

Canon

POTAPLJAŠKI TEČAJ

Tečaj bo potekal v mesecu aprilu. Informativni sestanek s kandidati bo v petek, 26. 03. 1993, ob 18. uri v prostorih KPA, Župančičevo sprehajališče 1 (Dom športov na Loki).

Prijave:
— 26. 03. 1993 ob 18. uri na inf. sestanku
— 31. 03. 93 ob 19. uri v prostorih KPA

Informacije na telefon: 27-725 ali 24-370 od 14. do 16. ure

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN OBČINSKA PRIZNANJA

objavlja na podlagi 15. in 16. člena Pravilnika o izvajanju Odloka o občinskih priznanjih

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO ZA LETO 1993

1. Občinska skupščina podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam oboroženih sil naslednja občinska PRIZNANJA:

- a) **VELIKI ZNAK OBČINE KRŠKO** - za življenjsko delo in za izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine.
- b) **ZNAK OBČINE KRŠKO** - za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.
- c) **PRIZNANJE OBČINE KRŠKO** - se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA občine, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

2. Predlog lahko dajo: Občinska skupščina in njeni organi ter delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote NOV in POS in oboroženih sil ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.

3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanj, za katero se predlaga, z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč neposredno ugotoviti utemeljenost predloga.

4. Predloge je treba poslati Komisiji za odlikovanja in občinska priznanja Skupščine občine Krško najkasneje do 10. aprila 1993.

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila draga teta

**MARIJA
MILAVEC**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnico pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevkam za lepe pesmi, Gornikovi in Plutovi za poslovilne besede, Gortanovi za zvonjenje in osebju Doma počitka v Metliki.

Žalujoci: vsi njeni

• Boljše umetno dihanje kot naravna smrt. (Jagodič)

• Vojna je množični maraton okostnjakov. (Jagodič)

• Nasmehan obraz proda več blaga kot spreten jezik. (Crane)

• Junaki umirajo zato, da strahopetci preživijo. (Jagodič)

• Največja hiba današnje mladine je naglušnost. (Jagodič)

JELOVICA

Šk.Loka, Kidričeva 58, tel.064/631-241, fax/632-261

HIŠE, VRATA, OKNA, SENČILA,
URTNE GARNITURE IN OPUŠČENI PROGRAMI

RADGONSKI

POLEG
10-35%
GOTOVINSKEGA POPUSTA
VAM NUDIŠO V ČASU SEJMA
ŠE
SEJEMSKI POPUST,
3% ZA MONTAŽNE OBJEKTE
5% ZA STAVBNO POHIŠTVO

ki velja za pogodbe in naročila, sklenjena v času sejma na vseh naših prodajnih mestih

NOVO MESTO Ob potoku 5, 068/22-772, METLIKA Vinogradniška41, 068/58-716,
KRŠKO CKŽ 21, 0608/21-236

*Vaši možgani zmorejo
precej več, kot ste vajeni.*

*Ob uporabi AVS metode zavestnega in podzavestnega učenja
ter posebnih tehnik sproščanja se jih lahko naučite
aktivirati.*

V prijetnih hotelih se boste po načelu

2 vikenda - 1500 novih besed

*na intenzivnih
začetnih, nadaljevalnih
in strokovnih seminarjih naučili
angleščine, nemščine, francoščine in italijanščine.*

*Zaključene skupine
lahko izbirajo čas, kraj in program seminarjev, v kolikor
okolje in termini ustrezajo standardom metode.*

AVS

emona elektronski center
Šmartinska 130, Ljubljana
tel.: 061 441 085, faks: 061 444 320

AVS CENTER GRAZ
Rablhang 14

tel.: 9943 - 316 / 471 - 572, faks: 9943 - 316 / 466 - 833

OSMRTNICA

Nenadoma nas je zapustil naš sodelavec

LJUBO PUŽINA

Uršna sela 118

Od pokojnika smo se poslovili v nedeljo, 21.3.1993, na pokopališču Uršna sela. Ostal nam bo v lepem spominu.

Sodelavci podjetja Krka - Novoterm, Novo mesto

EUROŠPED d.o.o. Špedicija, transport in trgovina Ljubljanska 27 Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto

komercialista za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom

K sodelovanju vabimo vse, ki imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju prodaje (uvoz — izvoz) in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- srednja ali višja šola ustrezne smeri
- vozniški izpit B kategorije

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po objavi razpisa.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in babica

VIDA ZUPANČIČ

iz Ceglence 26 pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter delavcem Zavoda za zaposlovanje Novo mesto in Kovinarja za izraze sožalja, darovane vence, cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala osebju infektiojskega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, pevcem in M. Vovk za besede slovesa.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga in ljubljena mama

MARIJA GORENC

rojena Avsec

Sela pri Štravberku 3

Z najlepšimi mislimi se zahvaljujemo vsem, ki ste ji pomagali in jo obiskovali med njeno boleznijo. Ob boleči izgubi naše mame se zahvalujemo g. župniku za opravljen pogrebni obred, vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam pomagali in darovali ter se v tako velikem številu poslovali od pokojnice

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 61. letu zapustila mama, stara mama in sestra

ANA GRIVEC

rojena Smolič

Dobrnjč 30

Iskrena hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem za lepo zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra, teta

MARIJA BAN

iz Velikih Brusnic 55

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje. Posebna hvala sosedom, vaščanom, govorniku za poslovalne besede, gospodu župniku za opravljen obred, kolektivu Dolenjke - skladišča za darovane vence ter vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

MARIJA JAKLJEVIČ

z Grabrovca 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

OSMRTNICA

V 73. letu starosti je umrla

ANA SOMRAK

rojena Tomše

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu.

Žalujoci vsi domači

Novo mesto, 20.3.1993

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, teta in tašča

ROZALIJA GAZVODA

iz Črmošnjic

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in vsem, ki ste sočustvovali z nami, podarili cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Prisrčna hvala osebju Doma starejših občanov in internega oddelka bolnišnice za požrtvovalnost in razumevanje v težkih dneh in gospodu župniku za opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Delo in trpljenje —
bilo tvoje je življenje.
Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*
V 83. letu nas je zapustila naša draga mama,
stara mama, prababica in sestra

MARIJA RŽEN

rojena PAVŠIČ

iz Klenovika 24

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili cvetje. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Hčerka Alojzija z družino in Marica

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče

FRANC GORENC

iz Novega mesta, Cesta herojev 76

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste darovali cvetje ter našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu proštu Lapu za lepo opravljen obred ter pevcem iz Šmihela.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Mama, kako srčno si nas ljubila,
za nas trpela in molila.
Bog ti v nebesih plati,
naša zlata mati.
Doma ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.*

V 86. letu je ugasnilo plemenito srce naše predrage mame, stare mame in prababice

MARIJE VUKŠINIČ

rojene Nemanič

iz Želebeja 13 pri Metliki

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali za sv. maše, vence, cvetje in pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvala smo dolžni dr. Lidiji Zajc iz Metlike, gospodu župniku Albinu Žnidariču za lepo opravljen obred in Pogrebni službi Hiti za dostojanstven pogreb.

Žalujoci: sinovi Stane, Tine, Tone, Jože z družinami in sin Ivan, hčerke Mimica, Stanka, Rezka, Anica, Ivanka z družinami in hčerka Karlinca z otroki ter pravniki in pravnukinje

ZAHVALA

*Zlati časi, kje ste zdaj,
kjer srečni smo bili nekdanj,
kjer ženo, hčerko, mamo,
stara mamo, taščo, sestro
in teto smo imeli mi,
zdaj pa je od nikoder ni?*

V 70. letu starosti nas je zapustila

JUSTINA KUZMA

z Belčjega Vrha 26

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za nesebično pomoč, sočustvovanje, izrečeno sožalje, darovano cvetje in vsem, ki ste našo ljubo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala govornikom za poslovalne besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu, pevcem, ki ste jo s pesmijo pospremili v večnost, ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Posebno se zahvaljujemo osebju ZD Črnomelj, ki je blažilo bolečine naše drage mame.

Žalujoci: mož Janez, oče Franc, sinova Mirko in Rajko in sestra Fani z družinami ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 25. marca - materinski dan
 Petek, 26. marca - Emil
 Sobota, 27. marca - Rupert
 Nedelja, 28. marca - Janez
 Ponedeljek, 29. marca - Ciril
 Torek, 30. marca - Bogo
 Sreda, 31. marca - Benjamin

LUNINE MENE
 31. marca ob 6.10 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 25. in 26.3. (ob 20. uri)
 ter 27. in 28.3. (ob 18. in 20. uri)

kmetijski stroji

KMETOVALCI! AGROIZBIRA
 KRANJ, trgovina Slavko Prosen, nudi ugodno akumulatorije Vesna in Topla vseh vrst. Primer: 12 V 97 Ah - 7.300 SIT, 12 V 150 Ah - 15.900 SIT, traktorske gume Barum, Pirelli, rezervne dele za traktorje IMT, Ursus, Tomo Vinkovič, Zetor, Univerzal, Štore, Deutz. Pokličite nas na ☎ (064)324-802! 1072

TRAKTOR ZETOR 5211, star 6 let, traktorsko kosilnico, priklop zadaj, in puhalnik Tajfun prodam. Janez Agnič, Desinec 8, Črnomelj, ☎ 52-141. 1153

MALO RABLJEN obračalnik pajek 340 prodam. Murgelj, Jablan 30, Mirna Peč. 1154

TRAKTOR Tomo Vinkovič, star 5 let, prodam. ☎ (061)772-436. 1157

TRAKTOR ZETOR 8145, pogon na vsa 4 kolesa, star 4 leta, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (0609)612-231. 1158

PLUG Slavonac kupim. Saje, Daljni Vrh 22. 1167

TRAKTOR UNIVERZAL 445, pogon na vsa 4 kolesa, prodam. ☎ (0608)31-238, Starc. 1168

TRAKTOR Tomo Vinkovič, 30 KS, prodam. Cena ugodna. ☎ 57-166. 1169

TRAKTOR MCCORMICK 39 KS, z bočno kosilnico prodam. Udovč, Črmošnjice 44, Novo mesto. 1172

ZITNI KOMBAIN znamke Lanz, delovne širine 220, ugodno prodam. Ivan Brudar, Vinja vas 21, Novo mesto. 1174

TRAKTORSKO KOSILNICO prodam. ☎ 57-608. 1178

MULTIKULTIVATOR 10 KM, s koso, 80 cm, še v garanciji, prodam. Jurčičeva 19, Trebnje, ☎ 44-506. 1181

TRAKTORSKO ROTACIJSKO kosilnico SIP, disk britev 165, rabljeno dve uri, prodam 500 DEM ceneje. ☎ (061)786-050. 1191

76 Dolenjska banka d.d. Novo mesto

POLJE ZAUPNOSTI

Ljubljanska banka Dolenjska banka d.d. Novo mesto je v tem mesecu uvedla v večini svojih enot novost pri poslovanju z občani na bančnih okencih — POLJE ZAUPNOSTI. Tako smo poimenovali prostor pred bančnim okencem, označen z zeleno linijo, s katerim želimo uresničiti željo: »Pri bančnem okencu želim biti sam.«
POLJE ZAUPNOSTI nudi strankam možnost za zaupen pogovor o denarnih zadevah, brez radovednih pogledov s strani, neugodnosti ob dvigu večje vsote denarja in brez občutka utujenosti. Takšen način poslovanja omogoča diskretnost in individualno obravnavo komitentov.
 Seveda brez vašega sodelovanja ne bo šlo. Zato vas prosimo, da pri obisku v banki počakate pred označeno črto, dokler stranka pred vami ne uredi svojih finančnih zadev, šele potem pristopite k bančnemu okencu.

Za vaše dobro počutje — POLJE ZAUPNOSTI.

76 ljubljanska banka

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Borjan Budja, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.
 IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
 OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.600 tolarjev. Mali oglas do deset besed 900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 90 tolarjev.
 ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB = Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomske propagande, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglašni in zahvale 24-006; telefaks 24-898.
 Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
 Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ameriški politični film Bob Roberts. 31.3. (ob 20. uri) ameriški erotični film Prvinski nagon.
ČRNOMELJ: 26.3. (ob 20. uri) in 28.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubezensko-pustolovski film Poslednji Mohikanec.
KRŠKO: 26. in 27.3. (ob 18. uri) ameriška komedija Gospe v akciji.
METLIKA: 26. in 28.3. (ob 20. uri) ameriški akcijski grozljiv film Smrt Fredija.
NOVO MESTO: 25.3. (ob 16., 18. in 20. uri) mladinski film Napihnjeci. Od 26. do 28.3. (ob 16. in 18. uri) predpremiere Vojni po ženski. 29.3. (ob 18. in 20.15) film Neoprosčeno.
SEVNICA: 26.3. (ob 20. uri) in 27.3. (ob 18. uri) film Neoprosčeno.

SILOKOMBAJN SK 80, malo rabljen, ugodno prodam. Obrh 18, Dolenjske Toplice, ☎ 65-573. 1207

TRAKTOR IMT 549, 850 delovnih ur, ter belo in rdeče vino prodam. ☎ 27-178. 1209

KOSILNICO BCS FIGARA, generalno obnovljeno, prodam. Zdravko Gregorčič, Družinska vas 28, Šmarješke Toplice. 1215

TRAKTOR IMT 35 s kabino, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)82-481. 1226

ZELO DOBRO OHRANJEN traktor Zetor 6718, letnik 1978, in frezo s kosilnico ter obračalnikom prodam. Anton Muhič, Petane 5, Novo mesto, ☎ 86-181. 1245

FREZO za Tomo Vinkovič, prvič rabljeno, prodam. ☎ 47-427. 1246

motorna vozila

OPEL omega 20i, prevoženih 120.000 km ugodno prodam. ☎ (068)57-473. 1207

TOVORNJAK Mercedes 1213, letnik 1980, prodam. ☎ (068)86-150. 1152

JUGO 45, november 1989, prodam. ☎ 20-288. 1182

JUGO 45, letnik 11/88, prodam. ☎ 84-652. 1185

ALFO 1.3, 1/91, rdečo, spojler, prodam. Josip Pavičič, Stiplovska 6, Brežice, ☎ (0608)62-316. 1186

R 5 CAMPUS, letnik 10/91, ugodno prodam. Jenič, Belokranjska 65. 1193

ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, prodam. Rkman, Stranska vas 59. Ogljed po 16. uri. 1195

JUGO 45, letnik 1988, prodam. ☎ 25-658, popoldne. 1197

R 4 GTL, letnik 1991, dobro ohranjen in garažiran, ugodno prodam. ☎ (068) 76-204. 1201

126 P, letnik 1978, registriran do 4/94, v dobrem stanju, prodam. Potočar, Trška Gora 75 ali Gostilna Pugelj. 1203

Ami
Ljubljanska 27, NOVO MESTO (Javna skladišča)
 — prodaja vozil Fiat, VW, Renault, Opel, Ford
 — gotovinski odkupi rabljenih vozil
 — posredniška prodaja po vaši ceni
 — staro za novo, staro za staro

Ponudba meseca:
R 5 campus 1,4 kat. 15.500 DEM
RENAULT CLIO 19.500 DEM
RENAULT 19 23.000 DEM
VW POLO od 18.700 DEM
VW GOLF III. GL, od 25.600 DEM
FIAT UNO 45 IE, kat. od 14.200 DEM
FIAT TIPO 1,4 S, kat. od 19.200 DEM

Vozila so na zalogi, cene so do registracije!
Tel. (068) 26-010.

Z 750, letnik 1985, prodam. Jože Jančar, Pavičiči 11, Črnomelj. 1204

GOLF 12/89, rdeč, prodam. ☎ (0608)79-441, po 16. uri. 1205

GOLF D, letnik 8/90, rdeč, prodam. ☎ 22-612, po 16. uri. 1206

Z 750, letnik 1984, prodam. Alojz Bartelj, Gor. Karteljevo 23, Novo mesto. 1216

FIAT UNO - jugo 45, letnik 1990, črn, lepo ohranjen, prvi lastnik, prodam za 8.700 DEM. ☎ (0608)31-612, po 19. uri. 1221

JUGO 45, letnik 7/90, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)59-432, popoldne. 1222

Z 750, 2/81, garažirano, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 76-067. 1231

GOLF D, 11/89, garažiran, prodam. ☎ (068)21-072. 1232

Z 101 GTL, letnik 1983, registrirano do 26.1.1994, ugodno prodam. Martin Jančar, Ratež 55, ☎ 85-925. 1234

GOLF, letnik 1986, in 126 P, letnik 1984, prodam. ☎ 73-148. 1238

DOBRO OHRANJEN AX 14 RD - diesel, 12/89, prodam. ☎ (0608)81-569. 1239

Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ 22-390. 1240

Z 750, letnik 1984, prodam. ☎ 45-015. 1241

LADO RIVO 1300, letnik 1988, prodam. ☎ 26-229. 1243

JUGO KORAL 60, letnik 1990, rdeč, in tomos avtomatik 45, nov, prodam. Košak, Cegelnica 75, Novo mesto, ☎ 28-939. 1244

Z 101, letnik 1980, prodam. Cena 1.600 DEM. ☎ 65-545. 1249

GOLF D, S paket, letnik 1984 prodam za 6.300 DEM. Marinkovič, Kettejev drevored 49, ☎ (068)28-919. 1251

R 4, letnik 1985, prodam. Pelko, Podgrad 20 a. 1255

GOLF D, star 10 let, dobro ohranjen, rumen, prodam. Ogljed možen vsak dan od 16. ure dalje. Alenka Popovič, Dol. Vrh. 9, Dobrič. 1258

GOLF D, letnik 11/89, prevoženih 52.000 km, bel, prodam. ☎ 59-056. 1259

JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. ☎ 42-548. 1260

126 P, letnik 87/88, prodam. ☎ 43-618. 1261

VW HROŠČ, letnik 1976, registriran do 22.9.1993, s širokimi platišči in vso dodatno opremo prodam. ☎ 25-893. 1264

Z 128, letnik 1987, registriran do 1.6.1993, poceni prodam. ☎ 43-678. 1265

R 4, letnik 1988, prodam. ☎ 25-449. 1267

GOLF BENCINAR, letnik 1991, brezhiben, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ 85-378, od sobote dalje. 1269

LADO RIVO 1500, 5/89, prvi lastnik, prodam. Alojz Golob, Birčna vas 28, Novo mesto. 1271

JUGO 55 GV, letnik 1989, prodam. ☎ 25-259. 1272

DOSTAVNO VOZILO Trafic s povišano streho, opremljen tudi za kampiranje, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (0608)21-463 ali 21-367. 1274

GOLF DIESEL, letnik 1984, dobro ohranjen, registriran do 10.93, prodam. Robi Fink, Smolenja vas 28, Novo mesto. 1278

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, pasme bisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu, ☎ (0601)84-124. 385

Cenjene stranke obveščam, da imamo na zalogi nova vozila **OLTCIT. Cena do reg. 7.000 DEM** (carina, promet, davek in preizkusne tablice že vračunane). Inf. Servisno prodajni center Janez Molek, Gradac 131 ☎ 57-207, Avtodeli Metlika ☎ 58-666, Avtodeli Novo mesto ☎ 27-729

TELSAT D.O.O., CPB 13, Brestanica. UGODNO! Na zalogi več sistemov stereo satelitskih anten. ☎ (0608)70-465, od 9. do 16. ure. 916

MINITOUR d.o.o.
 Miran Štukelj
 Ulica Ivana Roba 30, Novo mesto
 tel.: (068) 23-917, 25-506

Organiziramo enodnevne nakupovalne izlete v **Brno** (Češka).
Odhod vsak teden.

HORTING NOVO MESTO svetuje, oskrbuje in vzdržuje vrtove in zelenice. ☎ 24-433. 1150

AGRO d.o.o.
Prodajalna SEJALEC
Cesta k. Staneta 3, Novo mesto

nudimo vam:
 — veliko izbiro vrtnih semen — domačih in uvoženih iz Italije
 — biokoleadar — setveni
 — semensko koruzo — pakirano tudi po 1 kg
 — krmino peso, korenje, trave, detelje
 — vsa zaščitna sredstva za varstvo rastlin
 — komplet vrtno orodje GARDENA
 — motorne žage STIHL, ALPINA
 — motorne škropilnice STIHL, SUPBA
 — vrtno kosilnice
 Pričakujemo vas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.
 ☎ (068) 24-132

BELE PIŠČANCE ZA DOPITANJE ter rjave nesnice različnih starosti prodajamo. Kuželj, Šmarje 9, Sentjernej, ☎ 42-524. 1212

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene ali prazne, ugodno prodam. Dostava do Novega mesta. Izvajamo tudi električne instalacije. Tel. (061) 752-979.

ROLETE, ŽALUZIJE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 1214

Avtomehanika ali avto-kleparja zaposlim v trgovini AVTODELOV v Novem mestu. Servisno prodajni center Janez Molek, Gradac 131, p. Gradac.

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA V Brusnice 13 (1. nadst. center stara šola)

UGODNO TA HIP: barve, laki (jupol 30 kg 2277 SIT) semena, sadike (pesa brigadir 0,25 kg 225 SIT) olja, maziva, potrošni material (olje za traktor 10 l 2310 SIT) cvetličarski oddelek: rože vseh vrst, korita 30 cm 214 SIT škropiva, gnojila (modra galica 194 SIT) domača zdravila domačih in tujih proizvajalcev satelitska oprema PACE avto alarmi od 90 DEM naprej

IN ŠE MNOGO DRUGEGA Manjše artikule pošljemo po pošti (po povzetju); naročila sprejemamo na tel. 41-199. Delovni čas trgovine: 7.—18. ure.

SE PRIPOROČAMO!

SE PRIPOROČAMO!

Pomlad se na zemljo vrne, petje slavcev se zbuja, v cvetju zemlja se zagrne, zame pa pomladi ni!

ZAHVALA
 Komaj v 24. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat, vnuk in nečak
VLADIMIR PRESKAR
 z Gumberka pri Otočcu

Ob boleči izgubi ljubega sina se iskreno zahvaljujemo osebju intenzivnega oddelka bolnišnice Novo mesto za nudeno pomoč, delovnim organizacijam KO Črtalič, Petrolu, Ljubljanski banki, Revozu in njihovim sodelavcem, enako sorodnikom, prijateljem in vaščanom ter vsem ostalim znancem za darovane vence, cvetje in izrečeno sožalje. Zahvala tudi pevskemu zboru, gospodu župniku za opravljen obred in vsem, ki ste sočustvovali z nami in pokojnega v tako velikem številu pospremili do preranega groba.

Žalujoči: neutolažljiva mami, ati, brat Tomaž, vsi sorodniki in prijatelji

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA Škocjan 47 (nasproti mesarstva Bobič)

UGODNO TA HIP: barve, laki (jupol 30 kg 2277 SIT) semena, sadike (trsnne sadike 110 SIT) olja, maziva, potrošni material (olje za traktor 10 l 2310 SIT) cvetličarski oddelek (korita za rože 50 cm 317 SIT) škropiva, gnojila (modra galica 194 SIT) satelitska antena PACE avto alarmi od 90 DEM naprej

IN ŠE MNOGO DRUGEGA Manjše artikule pošljemo po pošti (po povzetju); naročila sprejemamo na tel. 41-199. Delovni čas trgovine je: 7.—17. ure.

SE PRIPOROČAMO!

ZAVAROVANCI WIENER STADTISCHE, ki ste prekinili plačevanje, izkoristite priložnost dviga denarja nazaj. Privatniki, obrtniki, organiziramo posojila v Avstriji brez pologa in garanta! ☎ (041)565-194. 1273

IZPOSOJAMO POROČNE, OBHAJILNE IN MATURANTSKE OBLEKE Z RAZNIMI DODATKI
TRGOVINA »QUICK« VAVTA VAS 20 STRAŽA PRI NOVEM MESTU TELEFON: 068/85-425

Delovni čas: Od 9. ure do 12. ure in od 16. ure do 19. ure, sobota: od 9. ure do 13. ure.

SE PRIPOROČAMO!

SAT ANTENE, visoka kakovost, zanesljiv sprejem. Garancija, servis. Nimate toliko denarja, da bi kupovali poceni. Antene Marko Gerden, d.o.o., ☎ 44-129, zjutraj in zvečer. 1279

POZOR! Za vse, ki bi želeli delati, enkratna priložnost. Zasluzek v devizah. Inf. LIBRA d.o.o., p.p. 39, 62310 Slovenska Bistrica

YURENA, šola tujih jezikov ☎ 23-434

Iščemo prijazno gospo, lahko tudi invalidko, za varstvo 12-mesečnega otroka. V pošto pridoje osebe iz Trebnjega in bližnje okolice. Tel. (068) 45-777.

Prostore za pisarniško ali podobno dejavnost v centru Novega mesta poceni oddam. Tel. (068) 22-054

Gasilsko društvo Prekopa odda v dolgoročni najem spodnje prostore doma enemu ali dvema najboljšima punodnikoma za uporabo mirne poslovne dejavnosti, ki ne bo motila in onesnaževala okolja. Inf. po tel. (0608) 60-248.

Servisiramo hladilnike, hladilne skrinje, menjamo izolacijo na skrinjah, ki puščajo vodo ali ledenijo.
Dajemo garancijo in ne zaračunavamo kilometrine. Tel. (061) 551-630

STROJNI OMETI BAUMIT: izdelavo in dobavo materialov lahko naročite pri STYRIAN d.o.o. LENART. OBIŠČITE NAS NA GRAD-BENEM SEJMU V GORNJI RADGONI. Tel. (062) 724-123, fax: (062) 724-707 od 8.—15. ure.

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert
 Trg gorjanskega b. 2 68310 Sentjernej tel. (068) 41-199

— trgovina na debelo
 — prodaja manjših artiklov po povzetju
 — domača lekarna (vse vrste domačih zdravil)
 — zaščitna sredstva (škropljenje, zatiranje škodljivcev-voluharjev, krlov, bramorjev,...)

SE PRIPOROČAMO!

VALILNICA HUMEK
 Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, težke, rjave in grahaste nesnice.
 Inf. po tel. (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto.

BELE, težke kokoši in rjave nesnice prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Humek, ☎ 24-496.

ZELO UGODNO! Kompresorji od 25 do 500 litrov z atestom po konkurenčnih cenah. KOP LONGAR, tel. (068) 84-647.

ŠOLA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL
 Vabi k pospešenemu tečaju CPP v Sentjernej in Škocjanu. Začetek tečaja bo v ponedeljek, 29. marca, ob 17. uri nad kmetijsko zadrugo v Škocjanu. Krajane Škocjana in okol

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

PRODAMO:

- v Novem mestu hišo z dobro utečeno pekarijo in prodajalno kruha
- hiše v Novem mestu, Smolenji vasi, Otočcu in Črnomlju
- stanovanja v Novem mestu in Straži
- vikend z vinogradom (320 trt) na Vinjem vrhu
- parcele za gradnjo vikenda v Šmarjeških Toplicah
- kmetijska zemljišča v Rihpovcu pri Trebnjem in na Raki
- zidanico z vinogradom (17 a) nad Semičem
- parcelo za gradnjo hiše z dovoljenjem v Semiču
- garažo v Ljubljani, lahko kot skladišče
- zamenjamo stanovanja s hišo ali manjša stanovanja z večjimi z doplačili

☎ (068) 22-282 od 8. do 19. ure
☎ (061) 714-450 od 16. do 19. ure

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter
prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217
fax: (063) 28-511
(Zlatko Gruber)

Na lepi lokaciji v okolici Šentjerneje prodam 0,5 ha sadovnjaka. Uredim tudi lokacijsko dokumentacijo. Tel. (068) 42-042

Satelitske antene PACE z montažo. Ugodne cene, Tehnik d.o.o., Ljubljana. Naročila po tel. (061) 554-794, 194-203.

posest

MONTAŽNI VIKEND, 3 x 4 m, na parceli 9 a, dostop z vsakim vozilom, v brežiški občini, prodam za 5.000 DEM ali menjam za avto. ☎ (0608)34-927.

V BREŽICAH, v bližini železniške postaje, prodam novo enostanovanjsko hišo z velikim vrtom. ☎ 073 61/89432, Nemčija, po 16. uri. 1166

V SEVNICI, v Florjanski, prodam hišo v končni fazi izgradnje. ☎ (0608)22-150, interna 494, dopoldan. 1170

HIŠO v tretji gradbeni fazi v Novem mestu prodam. ☎ 27-679. 1176

DRUŽINSKO HIŠO z vrtom v Metliki, površine 800 m², prodam. Cena 50.000 DEM. ☎ (061)572-676. 1183

ZAZIDLJIVO PARCELO v Kostanjevici na Krki prodam. ☎ (061)315-031. 1200

ZAZIDLJIVO GRADBENO PARCELO v okolici Novega mesta, ob gozdu ter ravni legi, v izmeri med 1.500 in 2.000 m² kupim. ☎ (068)26-004. 1202

V NOVEM MESTU, Regrača vas, prodam zazidljive parcele z lokacijsko dokumentacijo. ☎ (061)571-793, po 18. uri. 1218

V BLIŽINI SEVNICE prodam vikend hišo z vinogradom. ☎ (0608)82-281. 1224

STARO HIŠO z gospodarskimi poslopiji na 3100 m² v bližini Šmarjeških Toplic prodam. Informacije na ☎ (068) 26-537. 1229

VIKEND - ZIDANICO z vinogradom, 15 a, v Straški gori prodam. ☎ 23-562. 1237

V ŠENTJERNEJU prodam manjše zemljišče v izmeri 3.51 a, primerno za vrtniček. ☎ 20-568. 1253

V KRŠKEM prodam gradbeno parcelo z LD. ☎ (0608)77-019. 1263

9 A VINOGRADA s hramom v Stražniku pri Pletterjah prodam. Plačilo možno v dveh obrokih. ☎ 41-071. 1270

prodam

KRAVO ZA ZAKOL, prodam. ☎ 86-283

GRADBENO BARAKO, silikatno opako in deske za »šolanje« ugodno prodam. ☎ 27-751. 1151

NOV VIDEOREKORDER Sharp prodam. ☎ 23-256. 1162

SREBRNE PUDLJE, mladičke, prodam. Drago Durič, Šmarješke Toplice 148, ☎ 73-654. 1171

KROMPIR ZA SEME dezire in kondor prodam. ☎ (064)632-861. 1175

KRAVO, visoko brejo, prodam. ☎ 22-628, dopoldne. Stane Staniša, Konec 12, Novo mesto. 1177

KROMPIR ZA SEME dezire, petlant, sante in kenebek prodam. ☎ (061)785-167. 1189

KROMPIR ZA SEME dezire, sante in saski prodam. ☎ (064)310-096. 1192

SMREKOVO KOLJE za fižol prodam. ☎ 78-105. 1194

KROMPIR, beli, kenebek, primeren za seme, prodam. ☎ 45-125. 1198

KOKER ŠPANJELA, starega 8 mesecev, prodam. Jelše pri Otočcu 11, Otočec. ☎ (069)56-010. 1217

MALO RABLJENE GUME, po 2 komada 155/13, 165/70/13 in 700/16, prodam. ☎ 23-941, zvečer. 1200

KROMPIR ZA SEME sante, jerla in kenebek prodam. ☎ (061)785-077. 1223

KRAVO s telotom prodam. ☎ (068)49-477, zjutraj. 1225

ČISTOKRVNE NEMŠKE OVČARJE brez rodovnika, stare 7 tednov, prodam. ☎ 24-792. 1227

PEČ ZA CENTRALNO z bojlerjem, 35.000 kalorij, izdelano iz 9-milimeterske pločevine, prodam. ☎ 53-229, zvečer. 1233

ROVOKOPAČ MS 50 D, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)21-213. 1235

SENO in otavo prodam. ☎ (061)851-493. 1236

BREJO TELICO prodam. ☎ 86-191. 1247

ŠPORTNO KOLO prodam. ☎ 20-545. 1248

3000 KG SENA in 2 m³ suhih smrekovih desk prodam. ☎ 65-624. 1252

JEDILNI KROMPIR ter krompir za seme, vrste dezire, sante, ugodno prodam. ☎ (064)401-214. 1254

KUPERSBUSCH in električni štedilnik prodam. ☎ 20-243. 1256

STROJ za krivljenje (abkant preša), Jelšingrad po licenci LDV, tip Hapa 50/2500, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (0608) 21-463 ali 21-367. 1275

razno

STEKLOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemijskega stekla nudimo. ☎ (068)44-763, 44-679. 974

SADIKE jablan, vrtnic in drugega so še na zalogi. Drevesnica Prešeren, Lobotova 42, Novo mesto. 1188

PRODAJA HITRIH ELEKTRIČNIH KUHALNIKOV za kavo. Cena 1.500 SIT. Naročila sprejemamo po ☎ (062)36-208. 1190

PRIZNAN narodnozabavni ansambel iz Novega mesta išče pevca - drugi tenor. ☎ 27-943. 1242

INŠTRUIRAM matematiko in kemijo. ☎ 27-652. 1250

službo dobi

NATAKARICO ali mlado dekle za delo v strežbi takoj zaposlimo. ☎ (064) 47-830. 1048

KUHARJA - KUHARICO in natakario zaposlim. Stanovanje v hiši. Gosilna Lunca, Zagradec pri Grosupljem. ☎ (061) 772-367. 1160

BISTRO BACARDI iz Šentjerneje išče dekle za delo v strežbi. ☎ 42-110. 1161

RENOMIRANO SLOVENSKO podjetje išče sodelavce na območju Dolenjske in Posavja za dela in naloge dostavjalca in popisovalca. Plačilo: plača in premija! Ponudbe pošljite pod šifra: »APRIL«. 1173

PODJETJE išče zastopnika za prodajo čistilnega programa po podjetjih in trgovinah na območju Dolenjske. ☎ (064) 218-955 ali (064)216-348. 1179

TUJE PODJETJE zaposli na območju Dolenjske in Posavja večje število ljudi z vozniški izpitom B kategorije. Pošljite kratek življenjepis pod šifra: »REDNA ZAPOSLITEV«. 1180

SIMPATICNA, mlada, poštna dekleta za delo v gostinstvu iščem. ☎ 26-042. 1208

V OKREPČEVALNICI zaposlimo dekle. ☎ 85-150 interna 23. 1210

DELAVCA v mizarški delavnici zaposlim. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 1219

PRIJETNO, prijazno in sposobno dekle dobi delo. ☎ (068)48-303. 1228

ZA PRODAJO ISKANIH ARTIKLOV iščemo potnike z lastnim prevozom. ☎ 65-711. 1257

SPOŠTOVANI! Želite kreativno delo, delo, katerega opravljate samostojno in s tem vplivate na svoj zaslužek? Nudimo vam takšno delo, zato se oglasite na ☎ (062)305-539, vsak delavnik od 7. do 15. ure! 1266

POTNIKE za prodajo tekstila na terenu potrebujemo. Provizija 30 %. ☎ 45-214. 1268

UGLEDNO PODJETJE honorarno zaposli prodajalce, komercialiste na področju Posavja, za gospodinjsko tehnične pripomočke. Število je omejeno. ☎ (068)22-019. 1276

30 % PROVIZIJE, tedensko plačilo za prodajo tekstila na terenu! ☎ (068)23-534. 1277

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Delo, skrb, trpljenje — tvoje je bilo življenje.

Tiho in mirno, kakor je tudi živel, je nekaj dni po praznovanju 89. rojstnega dneva zaspal v Gospodu naša draga mama

PEPCA MACEDONI

iz Šmarjete 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojno mamo spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, za sv. maše in nam izrekli sožalje ali na kak drug način počastili njen spomin. Posebna zahvala g. župniku za obiske na domu, globoke poslovilne besede in opravljen obred, cerkvenim pevcem za lepo petje, Jožetu Zoranu za zvonjenje in patronažni sestri Sonji za lajšanje bolečin.

Žalujoči: Lojze in Janez z družinama ter ostalo sorodstvo

V LJUBLJANI prodam takoj vseljivo trisobno stanovanje, 75 m²! Mestni plinovod, toplovod, SAT, telefon. Možno plačilo na obroke. ☎ 75-609 1187

DVOSOBNO STANOVANJE, 56,30 m², v Novem mestu prodam. ☎ (068)25-068. 1196

V NOVEM MESTU najamemo stanovanje, lahko opremljeno. Možno predplačilo. ☎ 28-150. 1213

GARSONJERO v Ljubljani - Šiška, 28 m² z balkonom, prodam. ☎ (068)44-670. 1230

STANOVANJE, 66 m², prodam za 950 DEM/m². ☎ 24-008, zvečer. 1262

ženitne ponudbe

FANT, star 29 let, išče za skupno življenje dekle ali mamico iz Novega mesta ali okolice, staro od 18 do 35 let. Šifra: »PRIDEM K TEBI«. 1211

ZAHVALA

V 55. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat in stric

MARTIN KOŠALE

iz Potočne vasi 23 a

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem, sorodnikom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, darovali za maše in nam kakorkoli pomagali. Hvala kolektivoma Elektro Novo mesto in Dolenjka ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

FRANC ŠEGA

iz Stopič 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za podarjene vence, sveče, izraze sožalja in vso pomoč. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ati, utihnil tvoj je mili glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod, od dela tvojih prihodnih rok. Rad si delal, rad živel, družino svojo rad imel. Zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si.

V 49. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, bratranec, svak

JOŽEF JARC

iz Šegove 6

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujemo gospodu župniku za poslovilni obred, vsem sorodnikom, sostanovalcem Šegove 6, sodelavcem TPV, UC 530 in B/2 Stara Vrhnika 1, 5.D OŠ Smihel, vsem znancem, prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, lepe besede in pokojnega v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Justina, sinova Jože in Slavko, hčerka Albina in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Oh, kako sem te ljubila, da nisi vedela kako! Tudi jaz trpela sem s teboj in to tako zelo. Žal izgubila si življenjski boj, saj huda bolezen prekinila je tvoj obstoj. Namesto lučke v tvoji hišici na grobu lučka ti gori.

Ob smrti ljube mame

VIDE NOVAK

s Sel pri Semiču

se zahvaljujemo sosedom za vso pomoč in govore, znancem, sodelavcem, prijateljem za obilo podarjenega cvetja, sveč, predvsem pa toplih besed. Hvala vsem, ki ste jo pospremlili na njen zadnji dom v tako velikem številu. Hvala tudi delavcem Doma starejših občanov Črnomelj in gospodu župniku.

Žalujoči: hči Sonja z družino, očetom Albinom, taščo Fančko in teto Micko

ZAHVALA

Ata, dragi, ti si šel, ni te več med nami, vendar v naših srcih boš ostal, da ne bomo sami.

V 62. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, ata, sin, brat, bratranec, stari ata, stric in boter

TONE DULC

iz Hruševca 14, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in sv. maše ter pokojnega pospremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju, posebej dr. Balogu, sosedom Kraševcu, Tomšič, Krstinc, Zupančič ter TES - u Novolesa. Hvala govornikom g. Peterlinu in g. Mirtiču za lepe besede, godbi Novoles ter g. župniku za obiske na domu in lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Branko Krevs

Direktorica kadrovske-spološnega sektorja v novomeški Krki Marjeta Potrč je nedavno dejala, da sicer ne ve, ali imajo le srečo ali so tako pedantni pri izboru, da v zadnjih letih dobivajo v hišo visoko izobražene in zelo kakovostne mlade strokovnjake. To gotovo drži. Eden od dokazov je tudi to, da skorajda vsi novomeški študentje, ki si prislужijo študentsko Prešernovo nagrado - to pa je nagrada za najboljšo - "pristanje" v Krki. Tako je tudi z Brankom Krevsom, ki si je z diplomsko nalogo na ekonomski fakulteti najprej prislужil Krkino, potem pa še študentsko Prešernovo nagrado.

"S Krko sem že dolgo povezan. Začelo se je v srednji šoli, ko sem med poletjem delal v Šmarjeških Toplicah, kjer sem doma, da sem zaslužil kakšen dinar. Med študijem sem bil potem Krkin štipendist, takoj po šoli pa sem dobil zaposlitev in sedaj sem končal pripravništvo. Seveda sem zadovoljen. Krka je ime, ki visoko kotira in fin je občutek, da si krkaš. Predvsem pa je za Krko znano, koliko da na izobraževanje in usposabljanje. Saj tudi drugam pridejo (manj!) mladi, šolan, sposobni ljudje, vendar pa jim ne dajo dihati. To je škoda za vse," pravi Branko in kot primer Krkinega zgleada takoj omeni šefinjo Kraševčev, ki je polna dobrih idej in izkušnjami.

Branko Krevs se je že zgodaj odločil za ekonomijo. Tako je po osnovni šoli šel na srednjo ekonomsko šolo, za katero pravi, da je bilo uspešno učno obdobje, v katerem je dobil dobre študijske osnove. Svoje je kajpak prispevalo zanimanje in veselje do tega področja. Po študiju - da je bil

zelo dober študent, je verjetno odveč poudarjati - je bil kljub navezanosti na Krko in domači kraj v dvomih, ali ne bi ostal v Ljubljani. Ponudili so mu, da bi ostal za tri leta na fakulteti kot mladi raziskovalec. Prevladala je praksa in ni mu žal. "Delam na informatiki. Zagotavljamo dnevne informacije, ki jih potrebuje menedžment za svoje odločitve. Kaj kažejo? Mislim, da je Krka prešla kritično obdobje izgube jugoslovanskega trga in drugih sprememb. Sicer pa v tem sektorju na področju informatike razvijamo nov projekt oz. sistem celovitega zajemanja poslovanja podjetja. Bilance stanja, ki so bile sedaj narejene le z letnimi obračuni, bodo na voljo tedensko. To bo v Sloveniji edinstven projekt, saj nikjer drugje še ne razmišljajo tako konkretno v tej smeri. To je napaka, razmere to zahtevajo," spet udari na dan ekonomist v Branetu.

Za diplomsko nalogo, ki je dobila tako visoke nagrade, je obdelal metode ocenjevanja investicijskih projektov s poudarkom na inflacijskih razmerah. Prepričan je namreč, da je v življenju vedno najpomembnejše, v kaj in kako vlagati. "Obdelal sem zahodne metode, ki bodo morale prevladati tudi v Sloveniji. Krka pa jasno tako že dela. Njeni ljudje gledajo na Zahod in tuja spoznanja prilagajajo domačim razmeram. Tako je tudi edino prav," pravi Branko Krevs.

Da je še poln načrtov, nima zaslug mladost. Pravi, da te okolje enostavno potegne za sabo. To v Krki pomeni stalno učenje in izpopolnjevanje. Branko se že pripravlja na podiplomski študij, le tega še ne ve, ali bo to magisterij ali bolj praktična in mednarodno usmerjena MBA šola. Ob vsem tem mlademu ekonomistu ne manjka časa za kolesarjenje, plavanje, tek, tenis in druge stvari, ki že po logiki stvari pritičejo mlademu človeku. Pravi, da je rekreacija najina, da se ohranja normalna kondicija ob napornem delu. Malo gre tudi tu za posebno zanimanje: Branko je bil pred tremi leti namreč republiški podprvak v triatlonu, vendar je poškodba zavrla tekmovalnost. Le tekmovalnost te vrste.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Park Lahinja

Odmevna razstava o Krajinskem parku Lahinja v ljubljanskih Kržankah

LJUBLJANA — Ob velikem zanimanju strokovne javnosti so 19. marca v Kulturno-informacijskem centru v Kržankah v Ljubljani odprli razstavo Krajinski park Lahinja. To zanimivo in odmevno razstavo sta pripravila novomeški in republiški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, omogočila pa ministrstvo za kulturo in črnomaljska občina. Avtorica razstave je Mira Ivanovič, konservatorica za naravno dediščino pri novomeškem Zavodu, ki je pred kratkim za projekt Krajinski park Lahinja dobila visoko strokovno nagrado — Steletovo priznanje.

Krajinski park Lahinja je razglašen za naravno znamenitost, posamezni objekti v njem pa za kulturne spomenike. Na razstavi v Ljubljani predstavljajo vrednote tega krajinskega parka v osrčju Bele krajine, in kar je zelo pomembno, predstavljeno je zaključeno delo.

Krajinski park Lahinja je zgleden primer, kako so območje pravčasno ovrednotili, predlagali njegovo zavarovanje, črnomaljska občina je to sprejela in tako so preprečili hidroleimoracijo v zgornjem toku Lahinje, s čimer bi uničili njene vrednote. Na podlagi rezultatov temeljite inventarizacije in ovrednotenja naravne in kulturne dediščine tega območja, je občina Črnomelj leta 1988 razglasila to območje za naravno znamenitost. Leto zatem pa je novomeški ZVNKD pri takratni Kulturni skupnosti Slovenije prijavil akcijo za obnovo, predstavitev in popularizacijo Krajinskega parka Lahinja. Akcija še teče, njene obilne dosedanje rezultate pa predstavljamo na razstavi v Ljubljani.

Dogovarjajo se, da bi potem razstavo postavili tudi v Črnomlju.

Na razstavi, ki bo odprta do 3. aprila, si je moč ogledati tudi video film o parku, ki ga je posnel etnolog in cineast Naško Kržnar. Ob tej priložnosti so izdali še barvne razglednice z motivi iz parka, izšel pa je tudi lep in bogat vodnik po parku.

A. B.

Težave kmetov so povsod enake

Srečanje ribniških in prekmurskih kmetov — Na okrogli mizi spregovorili o težavah — Neposreden prenos oddaje Radijski valovi s kmetij

RIBNICA — V Ribnici se je v soboto začelo že 22. dvodnevno tradicionalno srečanje slovenskih kmetov, poimenovano Radijski valovi s kmetij, ki jih v sodelovanju s kmetijskimi združenji že peto leto pripravlja Radio Slovenija. Tokrat so kmetje iz murskosoboške občine oz. Zveze kmetijskih združenj Panonka, obiskali kmete z ribniškega območja, ki jim bodo, tako kot je to v navadi, prihodnje leto vrnil obisk.

V skladu z ustaljeno prakso, si je okoli 40 kmetov iz Prekmurja najprej ogledalo nekaj kmetij in sicer Zidarjevo v Sušju in Lesarjevo v Ribnici, ob 18. uri pa so na javni okrogli mizi skupaj z gostitelji in drugimi vabljenimi, spregovorili o žgoči kmetijski problematiki in položaju kmetov. Na njihova vprašanja so odgovarjali predsednik Zadrugne zveze Slovenije Leo Frelj, Predsednik kmečkih zveze dr. Franc Zagožen in Lojze Senegačnik z republiškega ministrstva za kmetijstvo.

Dr. Zagožen je dejal, da je sedanja politika vlade nerazumna in da sama postaja vzrok gospodarske krize. "Če se do aprila z vlado ne bomo uspeli dogovoriti, bomo prisiljeni, da z radikalnimi ukrepi vlado prisilimo na drugačno politiko," je dejal in dodal, da se kmetje sicer čutijo odgovorne, da pa bo krivdo za nastale posledice radikalnih ukrepov morala nositi vlada.

Prekmurski kmetje so povedali, da želijo imeti poleg živinoreje tudi poljedelsko proizvodnjo, da zahtevajo za-

ščitne cene za mleko, prašiče, govedo, pšenico in sladkorno peso, opozorili pa

so tudi, da so razmere tako kritične, da so nekateri, predvsem mladi kmetje, že socialno ogroženi. Domačini so izrazili, da so problemi za kmete več ali manj povsod enaki, dotaknili pa so se tudi katastrskega dohodka in nepravilnega sistema štipendiranja, iz katerega je bila, kot je dejal Zagožen, po navodilih ministrstva za delo v preteklem letu skoraj vso kmečka mladina izključena.

Po okrogli mizi je bil kulturni večer, na katerem so se v pesmi in besedi predstavili tako domačini kot gostje, prijetno in delovno srečanje kmetov iz Prekmurja in Ribnice pa se je končalo v nedeljo z neposredno kmetijsko oddajo Radijski valovi s kmetij.

M. LESKOVSČEK-SVETE

DOBRODELNI ČETRTKOV VEČER

NOVO MESTO — V športni dvorani bo danes ob 19. uri velik dobrodelni koncert z nazivom »Za urgentno reševalno vozilo«. Na prireditvi bodo nastopili številni znani pevci in ansambli domačih pesmi in napevov, gospelov in popevk. Izkupiček prireditve, ki jo je organizirala glasbena in produkcijska hiša Sraka, je namenjen novomeškemu zdravstvenemu domu za nakup urgentnega reševalnega vozila, ki ga že dlje časa nujno potrebujejo.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefonu 23-304 čakala psihologinja Marjana Šetina-Kladnik.

STREL BO PO DOLGEM PREPLAVAL KOLPO — V soboto, 17. julija, natančno po letu dni, ko je znani plavalni maratonec Mokronožan Martin Strel (drugi z desne) v boju z mrazom in sam s seboj preplaval Krko od izvira do izliva, bo na pobudo nekdanjega člana slovenskega predsedstva dr. Dušana Pluta po dolgem preplaval tudi Kolpo. Tokrat ne bo segel po rekordu, saj ga ta čaka najbrž naslednje poletje v morju med Kubo in Florido, temveč bo na 55-kilometrov dolgem odseku od Starega trga do Podzemlja zamahoval za »čisto in prijateljsko Kolpo«. Ob tej priložnosti naj bi se Strelu pridružili številni prijatelji Kolpe na kanuhih in drugih plovilih, na cilj pa bi priplaval skupaj z maratonecem Veljkom Rogošcem in nekaterimi znanimi slovenskimi plavalci. Po uspehu bo na kopališču v Podzemlju velika prireditev (Foto: J. Pavlin)

RAZSTAVA BELOKRANJSKIH PISANIC

NOVO MESTO - Knjižnica frančiškanskega samostana v Novem mestu in Belokranjski muzej iz Metlike pripravljata danes, 25. marca, ob 18,45 otvoritev razstave belokranjskih pisanic. Razstava, na kateri bodo pisarice in vizitke tudi napredaj, bo odprta do 15. aprila ob 15. do 19. ure, razen na veliko noč.

VEČER V RUMANJI VASI

RUMANJA VAS - V soboto, 27. marca, bo ob 19. uri v mladinskem domu zabavno-kulturna prireditev, na kateri bo pel mešani pevski zbor iz Straže, za ples in veselje pa bodo poskrbeli vaški godci. Vabljeni!

MAKETA GRADU KOSTEL ZE STOJI

KOSTEL - Pred kratkim so v Colnarskem klancu pri odcepu ceste za Kostel postavili veliko maketo (4x1,5 m na 6 m visokih stebrih) gradu Kostel, ki opozarja na to zgodovinsko zanimivost. Maketo je izdelal kipar Marjan Leš iz Gerova, ki je izdelal tudi druge oznake za kraje in zanimivosti v zgornji Kolpski dolini ter v KS Kočevska Reka.

BOŠ VIDEL, KAJ DELA DOLENJCI

NOVO MESTO - Ansambel Lojzeta Slaka s sodelavci že pripravljata tradicionalno zabavnoglasbeno prireditev "Boš videl, kaj dela Dolenjci", ki bo letos 24. aprila ob 17. in 20. uri v Športni dvorani. Prireditve so v Novem mestu lani prvič pripravili in je zanjo veliko zanimanja pokazala tudi TV Slovenija. Pripravili so štiri polurne oddaje in štiri ponovitve na obeh televizijskih programih. Tudi za letošnji scenarij, ki zaobjema ohect po Dolenjsko in Slakove svatovske skladbe, je televizija že rezervirala termine. Posneli bodo celotno prireditev, ki bo trajala 80 minut, in jo predvajali dvakrat v celoti: v nočnem videomehu, še isti dan, 27. aprila, popoldne pa jo bodo v celoti zavrteli še na drugem programu. Poleg ansambla Lojzeta Slaka bodo nastopili še humoristi Modre kronike, pesalci folklorne skupine Kres, oket Lipa iz Trebnjega in aktiv kmečkih žena, za gostinski del prireditve pa bodo poskrbeli pri Mercatorju KZ Krka v Novem mestu.

discoleka kosov hram
Gornje Vrhopolje
petek, 26. 3.
JASMIN STAVROS s skupino

HALO — ALO PIZZA!
(068) 24-415 ZARADI VAS

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Veliko dopisnic je priromalo v naše uredništvo, ko smo vam za uganko prejšnjega tedna postavili spominsko ploščo padlih borcev pred muzejem NOB v Novem mestu. Žal tega vsi niste uganili. Nekateri ste bili prepričani, da je na fotografiji spominska plošča na Cviblju pri Žužemberku, in bili iz žrebanja seveda izločeni. Nagrado bo tokrat poštars nesel v Novo mesto, na Brod 36 a, in sicer Faniki Primc, ki je pravilno odgovorila na zastavljeno vprašanje in imela pri žrebu največ sreče. Povabilo k nagradni igri velja še naprej, kupon z izpolnjenimi podatki prilepite na dopisnico in pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto. Za žrebanje bodo prišli v poštev vsi, ki bodo odgovore poslali do ponedeljka, 29. marca.

Kaj je na sliki?

Moj naslov:

Kupone pošljite na dopisnico na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BENU MARUŠIČU iz Boštanja. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (2) V gostilni - ANS. VINKA CVRLETA
- (4) Iščem te - ZASAVCI
- (1) Slovenija naj bo jutri lepša - ANS. LOJZETA SLAKA
- (6) V parku - ANS. VESNA
- (3) Slovenski vojak - ANS. MIRO KLINC
- (9) Ob rojstnem dnevu - ANS. HENČEK
- (5) Pri nas je glasba doma - HMEljARSKI INSTR. KVINTET
- (7) Kjer doma je veselje - ANS. BORISA RAZPOTNIKA
- (8) To si ti - FANTJE Z VSEH VETROV
- (10) Tiha sreča - ANS. NAGELJ

Predlog za prihodnji teden: Veter je napisal pravljico - ANS. TONJA VERDERBERJA

Glasjem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

“Halo, tukaj je bralec Dolenjca!”

Zanemarjena trgovina - Prelepo o zdravnici? - Kaj sta ministra govorila o deželi brez - Voznik ni bil kriv - Senovo v temi - O tovarnjačku in stojnici - Zakaj čakanje pri zobozdravniku - Za Stanka iz Pivke bi moralo biti vse enako

Četrtno novinarsko dežuranje bo očitno treba prestaviti na kasnejšo večerno uro; daljši spomladanski dnevi namreč dokaj zredčijo klice, in to se je zgodilo že pri zadnjem dežurstvu, med katerim je prva telefonirala Stražanka, ki ji ni vseeno, kakšno trgovino ima v sosesčini. Gre za Novolesovo prodajalno pohištva, ki je po bralkinih besedah zanemarjena, da bolj biti ne more. Trije zaposleni so si menda bolj ko ne v napoto, še največ dela imajo z branjem časopisa, in tako ne vidijo po keramičnih ploščah cedelih se ostankov kave, debelega sloja prahu na pohištvo, umazanega stranišča in še česa. Pravi čudež je, da v takem lokalno sploh kaj prodajo, meni bralka. "Do Straže ni daleč, ogledje si to malomarnost," nam je svetovala. Smo že na poti.

Iz Straže je prišel tudi drugi klic, za začetnicami K. P. pa želi ostati skrita bralka, ki sicer nima nič proti temu, da smo v zadnji številki "Dolenjca" pisali o dr. K. Kvasičevič. "Če pa bi poznali mojo bolečo skušnjo s to zdravnico, potem Kvasičeve ne bi prikazali v tako lepi luči," je dejala gospa in skušala na

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

dolgo opisati, kaj vse zameri zdravnici. Svetovali smo ji, naj primer podkrepi z dejstvi, in če ne gre za zelo osebno zadevo, so ji na voljo pismenske strani časopisa.

Metličanka Z. K. pozorno prisluhne, kadar je na TV kaj o deželi brez, in tako ni preslišala podatka, da se je zunanji minister L. Peterle nedavno pogovarjal s hrvaškim kolegom tudi o Beli krajini. In o čem je visoki gospod besedoval, to zanima bralko, saj iz novinarske vesti ni bilo mogoče razbrati ničesar. Če je šlo za mejo, potem se ji ne zdi logično, zakaj izpostavljati Belo krajino, saj so drugod vzdolž meje nespornostmi še večji, zagotovo pa po bralkinem mnenju beseda ni tekla o dejanjih, ki razburjajo Belokranjce. Na primer o tem, da v Metliki in drugod zaposlujejo hrvaške državljane, čedalje več Slovencev pa je brez dela; tudi Z. K. je že štiri leta brezposelna. "Če bo šlo tako naprej, se do jeseni v Beli krajini lahko marsikaj zgodi, o tem pa se gospod Peterle ne bo imel potrebe pogovarjati s Hrvati, ampak z nami," je dejala bralka.

Nesrečo, o kateri smo pisali v Dolenjskem listu, je videla gospa iz Straže, in prisega, da voznik, ki je pred novomeško lekarno trčil otroka, ni nič kriv. Deček je z receptom stopil iz avta, v katerem je sedel njegov oče, in brezglavo pritekel na prehod za pešce, po katerem je tisti hip počasi peljal avto. Še najhujše pri nesreči se gospe zdi to, da se je deček oče na moč nesramno znesel nad voznikom.

Na Senovem so že dolgo brez javne razsvetljave. Za nič denarja ni nič muzike, se reče. In zakaj je Senovo ponoči v temi, čeprav ljudje plačujejo za elektriko, ve veliko povedati gospa S. V., ki nas je klicala in prosila, naj končno že pridemo zadevi do konca. Pred takimi izzivi novinarji Dolenjskega lista ne bežijo!

Šmihelčan S. C. ne sodi med voznike, ki se ne pripenjajo z varnostnimi pasovi, zato nima nič proti

temu, da nevestneže policisti kaznujejo. A če so možje postave tako dosledni pri pasovih, potem bi po braščevem mnenju lahko ukrepali tudi tedaj, ko se mimo njih pogosto pelje tovarnjaček s prizrensko registracijo. "Kolikor vem, t.i. blokade za jugoslovanska vozila še niso prekljali," je dejal S. C. in opozoril tudi na "črno" stojnico s sadjem poleg kioska pri novomeški bolnišnici. "Možak, ki tamkaj prodaja sadje, je slednje nudi najprej iz vrečk na tleh, potem si je priskrbel stol, sledila je klop, zdaj premore že pravo stojnico, še malo, pa bo zrasel kiosk. S čigavim dovoljenjem?" se sprašuje bralec.

Bralec iz Trebnjega je povedal, da je treba pri zobozdravniku dr. Kuzmanoviču v trebanjskem zdravstvenem domu zelo dolgo čakati, da prideš na vrsto. Čakanja pa ni, če se k temu zobozdravniku odpraviš tedaj, ko v isti ambulanti opravlja zasebno prakso, za katero je kajpak treba plačati tržno ceno. Ana Bilbija, direktorica zdravstvenega doma, je pojasnila, da je dr. Kuzmanovič njihov najboljši zobozdravnik, zato se zanj odloča veliko pacientov in odtod daljše čakanje. "Ob torkih popoldne pa dr. Kuzmanovič opravlja zobozdravstvene storitve popolnoma ločeno od programa, ki ga financira zavarovalnica, a tudi ta ambulanta spada pod okrilje trebanjskega zdravstvenega doma."

Stanko iz Pivke. Kako se piše in na katerem naslovu ga je mogoče najti, tega pa možak tokrat ni in ni hotel povedati, češ da ga poznamo, saj pogosto kliče dežurnega novinarja. Red mora biti, in ko je Stanko končno povedal, kdo da je, se je na novinarja usul plaz očitkov zaradi naročnine. "Štiri položnice sem dobil lani, in na vsaki je bil večji znesek, čeprav je časopis zmeraj enak." Tako je g. Stanko pomešal jabolka in hruške, o tem, da v Sloveniji najbrž še dolgo ne bo npr. zahodnjaške gospodarske trdnosti, ni hotel nič slišati.

D. R.